

Ghid practic privind evaluarea vârstei

Ghid practic privind evaluarea vârstei

Noiembrie 2025

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și la organismele EASO trebuie înțelese ca trimiteri la EUAA.

Manuscris finalizat în noiembrie 2025

A treia ediție

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și nici orice alte persoane care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025

Print ISBN 978-92-9418-422-1 doi:10.2847/4996195 BZ-01-25-063-RO-C

PDF ISBN 978-92-9418-421-4 doi:10.2847/6473984 BZ-01-25-063-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2025

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de EUAA, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective. EUAA nu deține drepturile de autor asupra următoarelor elemente:

Fotografia de pe copertă: [Seventyfour](#), ID 571507909], © Adobe Stock, 2025.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) este de a facilita și sprijini activitățile statelor membre ale UE și ale țărilor asociate spațiului Schengen [țările UE+ ⁽¹⁾] în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemului european comun de azil (SECA). Pactul privind migrația și azilul ⁽²⁾ a fost adoptat în mai 2024. Articolul 25 din Regulamentul privind procedura de azil ⁽³⁾ (APR) face trimitere la procedura de evaluare a vârstei. Această actualizare se bazează pe cea de-a doua versiune a ghidului publicat de agenție în septembrie 2018 și reflectă modificările legislative introduse în Pactul privind migrația și azilul.

Cum a fost elaborat acest ghid? Pentru a alinia orientările la noul cadru juridic, EUAA a colaborat cu un expert extern și a primit contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a UNHCR și a UNICEF. Înainte de finalizare, ghidul a făcut obiectul unei consultări cu toate țările UE+ prin intermediul Rețelei de experți în materie de vulnerabilitate și al Rețelei EUAA privind procesele de azil din cadrul EUAA. Ghidul a fost adoptat de Consiliul de administrație al EUAA în noiembrie 2025.

Cui se adresează ghidul? Acest ghid este destinat în primul rând personalului însărcinat cu solicitarea și efectuarea procedurii de evaluare a vârstei atunci când există îndoieli întemeiate cu privire la vârsta unui solicitant de protecție internațională. Autoritățile responsabile cu procesul de evaluare a vârstei pot varia de la o țară la alta. Având în vedere natura colaborativă a evaluării vârstei, este importantă implicarea unui grup multidisciplinar de profesioniști. Prin urmare, acest ghid trebuie diseminat și pus la dispoziția tuturor părților care ar putea fi implicate în procesul de evaluare a vârstei. Printre aceștia se numără cei implicați direct în calitate de evaluatori, tutori, consilieri juridici, avocați, responsabili cu protecția copilului și factori de decizie, precum și cei implicați indirect în calitate de parteneri care recomandă evaluarea solicitantului.

Cum se utilizează acest ghid?

Puteți utiliza acest ghid în următoarele scopuri:

- luarea unei decizii cu privire la necesitatea și posibila eficacitate a unei evaluări a vârstei pentru a elimina îndoielile cu privire la vârsta unei persoane;
- asigurarea faptului că sunt puse în aplicare măsurile de protecție necesare și că drepturile copiilor sunt respectate pe tot parcursul procesului, inclusiv dreptul de a fi ascultați și dreptul de a beneficia de asistența unui tutore sau a părintelui (părinților) și a unui avocat sau consilier juridic;

⁽¹⁾ Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

⁽²⁾ Comisia Europeană: Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne, „Pactul privind migrația și azilul”, site-ul Comisiei Europene, 21 mai 2024, https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en.

⁽³⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1348](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE (JO L 2024/1348, 22.5.2024).

- asigurarea faptului că procesul de evaluare a vârstei este în conformitate cu legislația UE și națională și poate fi, prin urmare, recunoscut reciproc între țările UE+.

Acest ghid este menit să sprijine autoritățile competente și alți actori implicați în procedurile de evaluare a vârstei, punând la dispoziție următoarele:

- informații generale despre evaluarea vârstei și cerințele legale în conformitate cu pactul (vezi [capitolul 2 Drepturi și garanții procedurale](#));
- considerații generale legate de desfășurarea practică a procesului de evaluare a vârstei (vezi [capitolul 3 Punerea în practică a procesului de evaluare a vârstei](#));
- o prezentare generală a abordării în cascadă și multidisciplinare pentru evaluarea vârstei, explicând în mod specific organizarea și funcționarea echipelor multidisciplinare și rolul îndeplinit de cei care sprijină examinările medicale, acolo unde este cazul (vezi [secțiunea 3.3.2 Evaluarea medicală: prioritizarea examinării cel mai puțin invazive](#));
- o explicație privind modul de desfășurare a evaluării efective a vârstei prin prezentarea diferitelor metode (vezi [Anexa 1 – Interviu pentru evaluarea vârstei](#) și [Anexa 2 – Evaluarea psihosocială](#));
- considerații practice generale care trebuie luate în considerare (vezi [Anexa 3 – Liste de verificare – Standarde aplicabile, furnizarea de informații, îngrijire și siguranță](#)).

Cum se raportează acest ghid la legislația și practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență non-tehnic. Nu are caracter juridic obligatoriu. Ghidul este conceput pentru a îmbunătăți convergența practicilor de evaluare a vârstei în toate țările UE+, ajutând specialiștii să pună în aplicare proceduri coerente, bazate pe drepturi, respectând în același timp reglementările specifice ale UE și naționale. În toate instrumentele pactului se face trimitere la Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului ⁽⁴⁾ (CDC), la Carta drepturilor fundamentale a UE ⁽⁵⁾ (carta), la Convenția europeană a drepturilor omului ⁽⁶⁾ (convenția) și la cadrul drepturilor fundamentale, care trebuie luate în considerare pe tot parcursul procedurii de azil, începând cu screeningul. În acest cadru, APR oferă garanții esențiale care ghidează elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor de evaluare a vârstei.

Cum se raportează acest ghid la alte instrumente, orientări și recomandări privind evaluarea vârstei?

Ghidul practic al EUAA privind evaluarea vârstei – A treia ediție, 2025, face parte dintr-o serie mai amplă de instrumente privind evaluarea vârstei, și anume:

- animația EUAA pentru copii „[Tot ce trebuie să știți despre evaluarea vârstei](#)”;
- broșura: EUAA, [Tot ce trebuie să știți despre evaluarea vârstei](#), ianuarie 2022;

⁽⁴⁾ Adunarea Generală a Națiunilor Unite, [Convenția cu privire la drepturile copilului, Organizația Națiunilor Unite](https://www.refworld.org/legal/agreements/unga/1989/en/18815), seria Tratatate, vol. 1577, p. 3, 20 noiembrie 1989, <https://www.refworld.org/legal/agreements/unga/1989/en/18815>.

⁽⁵⁾ Uniunea Europeană, [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02.

⁽⁶⁾ Consiliul Europei, [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11 și 14](#), 4 noiembrie 1950, ETS 5.

- Animația EUAA pentru practicieni „[Evaluarea vârstei – De ce? Când? Cum?](#)” și materialele de informare pentru copii disponibile pe portalul [Let’s Speak Asylum](#).

Prezentul ghid trebuie utilizat împreună cu:

- EUAA/FRA, [Procedura de azil – Instrument practic pentru tutori](#), 2023 și
- EUAA, *Practical Guide on the Best Interests of the Child – Second edition (Ghid practic privind interesul superior al copilului – a doua ediție)*, (care va fi publicat în 2026).

Câteva dintre ghidurile practice și instrumentele EUAA la care se referă acest ghid practic vor fi publicate și/sau actualizate treptat în perioada 2025-2027. Actualizările vor alinia publicațiile cu instrumentele legislative ale Pactului privind migrația și azilul. După publicare, publicațiile vor fi disponibile online, împreună cu toate celelalte produse ale EUAA, pe [site-ul EUAA](#).

Declarație de declinare a responsabilității

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate da o interpretare cu valoare de autoritate a dreptului UE.

Cuprins

Lista abrevierilor	8
Glosar 10	
1. Importanța vârstei.....	13
2. Drepturi și garanții procedurale.....	16
2.1. Interesul superior al copilului.....	18
2.2. Prezumția de minoritate	21
2.2.1. Evaluarea probelor documentare	25
2.2.2. Justificarea evaluării vârstei	27
2.3. Tutela sau reprezentarea.....	28
2.4. Rolul consilierului juridic	30
2.5. Dreptul la informare, participare și consimțământ	32
2.6. Evaluatori calificați ai vârstei.....	33
2.7. Imparțialitatea și nediscriminarea în timpul procesului de evaluare a vârstei.....	37
2.8. Prezumția de nevinovăție	40
3. Punerea în practică a procesului de evaluare a vârstei.....	41
3.1. Identificarea nevoilor speciale	43
3.2. Decizia de a iniția sau nu o evaluare a vârstei.....	44
3.2.1. Garantarea garanțiilor, prevenind în același timp utilizarea abuzivă a sistemului	46
Respectarea garanțiilor procedurale	50
3.3. Abordarea în cascadă și multidisciplinară a evaluării vârstei.....	52
3.3.1. Metode nonmedicale de evaluare a vârstei	54
3.3.2. Evaluarea medicală: prioritizarea examinării cel mai puțin invazive...	58
3.4. Decizia	60
3.5. Contestarea deciziei privind vârsta.....	62
3.5.1. Revizuirea unei decizii de evaluare a vârstei prin prisma noilor dovezi	63
4. Tehnologii emergente și noi	64
5. Resurse suplimentare.....	66
Anexe 67	
Anexa 1 – Interviu pentru evaluarea vârstei.....	67
Anexa 2 – Evaluarea psihosocială.....	77

Anexa 3 – Liste de verificare – Standarde aplicabile, furnizarea de informații, îngrijire și siguranță	85
Anexa 4 – Exemplu de formular de consimțământ pentru participarea la o evaluare a vârstei.....	89
Anexa 5 – Prezentare generală a metodelor de evaluare a vârstei din ediția din 2018 a ghidului.....	91
Ghid privind aplicarea graduală a metodelor	92

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
AMMR	Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației — Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013
APR	Regulamentul privind procedura de azil – Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE
BIC	interesul superior al copilului
Carta	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
CDC	Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului
DCP (2024)	Directiva privind condițiile de primire — Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
Eurodac	Baza europeană de date dactiloscopice ale solicitanților de azil
FRA	Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene
IA	inteligență artificială
ITO	informații privind țara de origine
RCPI	Regulamentul privind condițiile de obținere a protecției internaționale — Regulamentul (UE) 2024/1347 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, de modificare a Directivei 2003/109/CE a Consiliului și de abrogare a Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului.

Abreviere	Definiție
Regulamentul privind procedura de screening	Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817.
SECA	Sistemul european comun de azil
State membre	statele membre ale UE
TP	trafic de persoane
UNHCR	Înaltul comisar al Națiunilor Unite pentru refugiați
UNICEF	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii

Glosar

„Copil” sau „minor”: un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid cu vârsta sub 18 ani. Termenii sunt considerați sinonimi pentru a face trimitere la persoană cu vârsta sub 18 ani; ambii sunt utilizați în această publicație. Termenul preferat de EUAA este „copil”. Cu toate acestea, este utilizat și termenul „minor” atunci când este menționat în mod explicit într-o dispoziție legală. În prezentul ghid, o persoană care solicită protecție internațională și a cărei vârstă nu este stabilită sau este pusă sub semnul întrebării este denumită și **solicitant** sau **persoană**. Acest ghid se aplică atât copiilor neînsoțiți, cât și celor însoțiți, iar referințele corespunzătoare au fost incluse în consecință.

Autoritatea decizională: autoritatea națională responsabilă cu examinarea cererilor de protecție internațională ⁽⁷⁾ și entitatea responsabilă cu luarea deciziei privind necesitatea efectuării unei evaluări a vârstei. De asemenea, este organismul competent să ia decizia finală cu privire la vârsta solicitantului după finalizarea evaluării ⁽⁸⁾.

Consilier juridic: un consilier juridic autorizat sau abilitat în temeiul legislației naționale să ofere consultanță juridică sau o persoană însărcinată cu furnizarea de consultanță juridică ⁽⁹⁾.

Copil neînsoțit: expresia este utilizată ca sinonim al **minorului neînsoțit**, înseamnă copil/minor care sosește pe teritoriul statelor UE+ fără un adult responsabil pentru el, în temeiul dreptului sau al practicii statului membru în cauză, și atât timp cât acesta nu este efectiv în întreținerea unei astfel de persoane/a unui astfel de adult. Aceasta include un copil/minor care este lăsat neînsoțit după ce a intrat pe teritoriul statelor UE+ ⁽¹⁰⁾. Termenul include și **copiii separați**, adică copiii care sunt însoțiți de rude sau alți membri adulți ai familiei care nu sunt părinții sau tutorii lor legali.

Evaluatori sau evaluatori de vârstă: profesioniști însărcinați să evalueze vârsta persoanelor a căror vârstă pretinsă este pusă la îndoială, în special în contexte legate de migrație și azil.

Grup de evaluare a vârstei: o echipă multidisciplinară ai cărei membri colaborează pentru a estima vârsta prin evaluarea a diferiți factori, cum ar fi factorii fizici, psihologici, de dezvoltare, de mediu și culturali. Grupul este alcătuit din profesioniști implicați în această evaluare specifică a vârstei și poate include asistenți sociali, (etno)antropologi, psihologi pentru copii, medici (pediatri sau alți medici specialiști) și un mediator cultural.

Invaziv ⁽¹¹⁾ sau intruziv: termenul „invaziv” este utilizat în mod obișnuit în procedurile medicale pentru a indica introducerea de instrumente sau de alte obiecte în corpul sau în cavitățile corpului uman, implicând și tăierea țesuturilor. Atunci când este intruzivă, o metodă de evaluare va avea probabil un impact negativ sau nedorit asupra bunăstării psihosociale a persoanei. Aceasta include nu numai intervenții medicale, ci și practici precum examinarea cu dezbrăcarea solicitantului sau fotografierea unor părți ale corpului (care urmează să fie incluse în dosarul solicitantului). Deși nu sunt invazive din punct de vedere fizic în sens medical,

⁽⁷⁾ Articolul 3 alineatul (16) și articolul 4 alineatul (1) din APR.

⁽⁸⁾ Articolul 25 alineatul (1) din APR.

⁽⁹⁾ Considerentul 14 din APR.

⁽¹⁰⁾ Articolul 3 alineatul (7) din APR și articolul 3 alineatul (11) din RCPI.

⁽¹¹⁾ Definiția din dicționarul online Oxford: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/us/invasive>.

aceste practici sunt considerate intruzive și pot avea un impact similar asupra demnității și bunăstării solicitantului.

Îndoieli întemeiate: Îndoielile întemeiate apar atunci când vârsta pretinsă a unei persoane nu poate fi stabilită cu certitudine sau este contrazisă după verificarea vârstei — inclusiv după ascultarea explicațiilor solicitanților, examinarea probelor documentare disponibile și luarea în considerare a altor probe și indicii relevante. În astfel de cazuri, informațiile colectate nu susțin suficient credibilitatea vârstei pretinse și poate fi necesară o evaluare a vârstei.

Procesul de evaluare a vârstei: procedura efectuată de autoritățile competente pentru a evalua vârsta (vârsta cronologică sau grupa de vârstă) unui solicitant, în scopul de a determina dacă solicitantul este un copil sau un adult.

Reprezentant legal: consilier juridic, avocat admis sau autorizat în conformitate cu legislația națională, care oferă asistență juridică și reprezentare pentru calea de atac împotriva deciziei privind azilul. Asistența și reprezentarea juridică ⁽¹²⁾ înseamnă asistență individuală, amănunțită și personalizată pentru pregătirea documentelor necesare pentru calea de atac, participarea la audiere etc. Pentru a asigura exercitarea efectivă a dreptului la o cale de atac eficientă, un reprezentant legal ar trebui să fie pus la dispoziție imediat după notificarea deciziei negative. Pentru a asigura exercitarea efectivă a dreptului la o cale de atac eficientă, un reprezentant legal ar trebui să fie pus la dispoziție imediat după notificarea deciziei negative.

Tutore temporar: persoana care sprijină copilul până la numirea unui tutore permanent. Pactul prevede numirea unei astfel de persoane deja pe durata screeningului ⁽¹³⁾. Această persoană este desemnată cât mai curând posibil să acționeze provizoriu în calitate de reprezentant al copilului neînsoțit (sau al persoanei a cărei vârstă este contestată) până la desemnarea unui tutore sau a unui reprezentant. Tutorele temporar trebuie să fie instruit pentru a asista copilul și a-i proteja interesele superioare și bunăstarea generală, permițându-i să beneficieze de drepturile prevăzute în cadrul juridic și să prevină situațiile în care copiii migranți dispar.

Tutore ⁽¹⁴⁾ sau **reprezentant** ⁽¹⁵⁾: o persoană independentă desemnată de o autoritate competentă pentru a proteja interesul superior și starea generală de bine a copilului neînsoțit. În acest sens, tutorele reprezintă copilul și acționează în numele acestuia, completând capacitatea sa juridică atunci când este necesar. Ambii termeni sunt considerați sinonimi și

⁽¹²⁾ Articolul 17 din APR.

⁽¹³⁾ Considerentul 25 din Regulamentul privind procedura de screening: [Regulamentul \(UE\) 2024/1356](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817 (JO L, 2024/1356, 22.5.2024).

⁽¹⁴⁾ În conformitate cu articolul 3 punctul 18 din [Regulamentul \(UE\) 2024/1347](#) [Regulamentul privind condițiile de obținere a protecției internaționale (RCPI)]: „«tutore» înseamnă o persoană fizică sau o organizație, inclusiv un organism public desemnat de autoritățile competente pentru a acorda asistență, a reprezenta și a acționa în numele unui minor neînsoțit, după caz, pentru a se asigura că minorul neînsoțit poate beneficia de drepturi și poate respecta obligațiile prevăzute în prezentul regulament, protejând, în același timp, interesul superior și bunăstarea generală a acestuia.” În practică, tutorele a fost adesea asimilat cu figura reprezentantului sau a lucrătorului social.

⁽¹⁵⁾ Termenul „reprezentant” este utilizat în: noua Directivă privind condițiile de primire [DCP (2024)] [[Directiva \(UE\) 2024/1346](#)]; APR, AMMR [[Regulamentul \(UE\) 2024/1351](#)], Regulamentul privind procedura de screening [[Regulamentul \(UE\) 2024/1356](#)] și Regulamentul Eurodac III [[Regulamentul \(UE\) 2024/1358](#)]. Termenul „tutore” este utilizat în contextul Regulamentului privind condițiile de obținere a protecției internaționale. În conformitate cu definițiile respective, aceștia vor avea același rol, dar sarcini diferite. Cu toate acestea, pentru a asigura continuitatea reprezentării minorului neînsoțit, tutorele în contextul Regulamentului privind condițiile de obținere a protecției internaționale poate fi aceeași persoană ca reprezentantul desemnat în contextul DCP (2024) și al APR.

sunt utilizați în pact. În scopuri practice, în prezentul ghid, termenul preferat de EUAA este „tutore”.

Vârsta biologică: starea actuală a procesului de îmbătrânire a organismului și potențialul de longevitate, spre deosebire de numărul de ani de viață ai unei persoane (vârsta cronologică) ⁽¹⁶⁾. Vârsta biologică este influențată de factori precum regimul alimentar, exercițiile fizice, genetica și expunerea la mediu ⁽¹⁷⁾.

Vârsta cronologică ⁽¹⁸⁾: vârsta măsurată în ani, luni și zile din momentul în care se naște o persoană.

Verificarea vârstei: etapa inițială de informare efectuată de funcționarul competent în timpul verificării identității. Această etapă are loc, de obicei, în timpul procesului de identificare și implică câteva întrebări specifice pentru a colecta informații personale de bază și eventualele documente disponibile. Nu este vorba de un interviu complet, ci mai degrabă de o parte a verificărilor de identitate sau de vulnerabilitate, menite să evalueze dacă vârsta pretinsă pare credibilă atunci când apar îndoiele inițiale. Ancheta verbală în această etapă trebuie să rămână succintă și proporțională, concentrându-se pe informații biografice simple (cum ar fi numele, data și locul nașterii, componența familiei, documentele pe care solicitantul le deține și le poate prezenta, precum și documentele care pot fi furnizate și par a fi falsificate sau obținute/ utilizate în mod fraudulos). Acest lucru se face pentru a verifica dacă există îndoiele serioase cu privire la vârsta pretinsă. De obicei, se efectuează în timpul controalelor inițiale (de exemplu, în timpul screeningului la frontieră). Dacă persistă îndoiele serioase, cazul trebuie trimis autorității decizionale pentru a evalua dacă acestea sunt într-adevăr întemeiate și dacă se poate justifica o evaluare formală a vârstei.

⁽¹⁶⁾ Terry Smith și Laura Brownlees, *Age Assessment: A Technical Note* (Evaluarea vârstei: notă tehnică), UNICEF, ianuarie 2013, <https://www.refworld.org/reference/themreport/unicef/2013/en/90892>.

⁽¹⁷⁾ Cleveland Clinic. 2025. „Biological Age: What It Is and How You Can Measure It.” („Vârsta biologică: ce este și cum o puteți măsura”). *Health Essentials*, 10 ianuarie 2025, https://health.clevelandclinic.org/biological-age?utm_source=chatgpt.com.

⁽¹⁸⁾ UNICEF *Technical note on age assessment (Notă tehnică privind evaluarea vârstei)*, 2013, *op. cit.*, nota de subsol 7.

1. Importanța vârstei

Vârsta este un aspect fundamental al **identității personale** și definește relația dintre persoana în cauză și stat. Copiii constituie un grup distinct, care are drepturi, nevoi și privilegii specifice până la împlinirea vârstei de 18 ani, în conformitate cu articolul 1 din CDC ⁽¹⁹⁾.

Articolul 1 din CDC

... prin copil se înțelege orice ființă umană sub vârsta de optsprezece ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabilește limita majoratului sub această vârstă.

În toate statele membre ale Uniunii Europene, vârsta majoratului este de 18 ani. Legislațiile naționale pot stabili anumite drepturi și obligații la o vârstă mai mică, cum ar fi în ceea ce privește căsătoria, răspunderea penală sau capacitatea juridică pentru anumite acte administrative. Societatea recunoaște în mod oficial existența și identitatea unui copil prin înregistrarea nașterii, astfel cum se prevede la articolele 7 și 8 din CDC.

Notă privind certificatele de naștere ⁽²⁰⁾: un certificat de naștere, obținut după înregistrarea nașterii, oferă unei persoane dovada identității sale legale. Este considerat un „document primar” necesar pentru solicitarea altor documente, inclusiv a pașaportului. Este esențial să li se furnizeze copiilor un certificat de naștere imediat după naștere și nu mai târziu în viață, pentru a se asigura că își pot revendica drepturile și pot avea acces la servicii precum servicii de sănătate, securitate socială etc.

Potrivit UNICEF, unul din patru copii cu vârsta sub cinci ani rămâne neînregistrat în anumite țări, de exemplu Somalia, Eritreea, Etiopia sau Afganistan ⁽²¹⁾. **Ratele scăzute de înregistrare a nașterilor** creează dificultăți pentru majoritatea copiilor din aceste țări în ceea ce privește dovedirea identității și vârstei lor prin documente, ceea ce îi poate lăsa apatrizi, neprotejați și lipsiți de drepturi.

Pe lângă înregistrare, UNICEF ⁽²²⁾ a evidențiat o diferență semnificativă între numărul copiilor ale căror nașteri sunt înregistrate și cei care dețin un **certificat de naștere**. Aproximativ 508 milioane de copii cu vârsta sub cinci ani sunt înregistrați la nivel mondial, dar aproximativ 70 de milioane dintre aceștia nu au dovada înregistrării sub forma unui certificat de naștere. În zonele de conflict, atunci când agenții insurgenți sau nestatali preiau sarcini de înregistrare

⁽¹⁹⁾ Adunarea Generală a ONU, [Convenția cu privire la drepturile copilului, Organizația Națiunilor Unite](#), op. cit., nota de subsol 4.

⁽²⁰⁾ UNICEF, *Birth Registration for Every Child by 2030: Are We on Track? (Înregistrarea nașterii pentru fiecare copil până în 2030: suntem în grafic?)*, Date UNICEF, <https://data.unicef.org/resources/birth-registration-for-every-child-by-2030/>.

⁽²¹⁾ UNICEF, *Birth Registration (Înregistrarea nașterii)*, Date UNICEF, <https://data.unicef.org/topic/child-protection/birth-registration/>.

⁽²²⁾ UNICEF, *Birth Registration for Every Child by 2030: Are We on Track? (Înregistrarea nașterii pentru fiecare copil până în 2030: suntem în grafic?)*, op. cit., nota de subsol 20.

civilă și eliberează certificate de naștere, aceste certificări sau înregistrări nu sunt adesea recunoscute de administrațiile publice sau la nivel internațional sau pot fi utilizate pentru a viza persoane care au o presupusă asociere cu cealaltă parte aflată în conflict [astfel cum se raportează, de exemplu, în Siria sau Ucraina ⁽²³⁾].

CDC recunoaște că fiecare copil are dreptul la identitate și cetățenie.

Articolul 7 alineatul (1) din CDC

Copilul se înregistrează imediat după nașterea sa și are, prin naștere, dreptul la un nume, ... o cetățenie și, în măsura posibilului, ... de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia.

Dacă o persoană își pierde identitatea în mod ilegal, statul trebuie să i-o restabilească și să se asigure că drepturile sale sunt recunoscute. În conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din CDC, **păstrarea și restabilirea identității unei persoane** este o obligație care revine tuturor statelor părți, nu numai statului de origine al persoanei respective.

Vârsta poate constitui un **fact material** în cererile de protecție internațională, în care experiențele precum căsătoria copiilor, recrutarea forțată, traficul de copii sau alte forme de abuz și discriminare sunt examinate ca forme de persecuție legate în mod specific de copii. În conformitate cu Regulamentul privind condițiile de obținere a protecției internaționale ⁽²⁴⁾ (RCPI), actele de persecuție pot lua forma unor acte împotriva persoanelor din motive de gen sau împotriva copiilor ⁽²⁵⁾. În acest context, la evaluarea cererilor depuse de copii, statele membre ar trebui să țină seama de formele de persecuție legate în mod specific de copii, cum ar fi recrutarea în rândul minorilor, mutilarea genitală, căsătoria forțată, traficul de copii, munca copiilor, precum și traficul în scopul exploatării sexuale ⁽²⁶⁾.

Conflictele și războiul exacerbează barierele existente în calea înregistrării nașterilor, de exemplu din cauza distrugerii înregistrărilor, a accesului periculos la autoritățile locale sau a prăbușirii sistemelor administrative. Cu toate acestea, în zonele de conflict, necesitatea înregistrării nașterilor și a documentelor civile devine și mai importantă. Aceste documente sunt esențiale pentru reîntregirea familiilor, accesarea ajutorului umanitar și asigurarea serviciilor de bază, precum educația și îngrijirile de sănătate.

De asemenea, **factorii culturali** pot îndeplini un rol în determinarea vârstei. În unele culturi, vârsta adultă este marcată de schimbări fizice sau evenimente sociale importante, precum căsătoria, nașterea unui copil etc., nu de [vârsta cronologică](#). În anumite contexte, practicile

⁽²³⁾ Hampton, K. (2019) „[Born in the twilight zone: Birth registration in insurgent areas](#)” (Născut în zona crepusculară: înregistrarea nașterii în zonele insurgente), *International Review of the Red Cross*, 101(911), p. 507–536.

⁽²⁴⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1347](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, de modificare a Directivei 2003/109/CE a Consiliului și de abrogare a Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L, 2024/1347, 22.5.2024).

⁽²⁵⁾ Articolul 9 alineatul (2) litera (f) din RCPI.

⁽²⁶⁾ Considerentul 37 din RCPI.

informale, precum ritualurile de inițiere, tradițiile sau evenimentele culturale importante care marchează trecerea la vârsta adultă, influențează modul în care este perceput un copil în cadrul comunității. De exemplu, anumite ritualuri de trecere pot face ca un copil să fie considerat „matur” și tratat ca un adult. Prin urmare, este posibil ca copiii din aceste regiuni să nu-și cunoască vârsta exactă și nici să nu înțeleagă semnificația ei în societățile occidentale, ceea ce duce la declarații vagi despre data lor de naștere sau despre vârsta lor.

Alți **factori**, cum ar fi proveniența dintr-o zonă rurală în care copiii se nasc adesea acasă și fără acces la registraturi, statutul de persoane cu venituri mici sau apartenența la o minoritate sau la un grup social specific (de exemplu, un trib sau o castă), pot reduce posibilitatea înregistrării unui copil.

În plus, **lipsa conștientizării** cu privire la importanța înregistrării nașterii sau lipsa de cunoștințe cu privire la modalitățile și cerințele administrative (taxe, termene etc.) poate afecta ratele de înregistrare a nașterii.

Tabelul 1. Procentele de înregistrare a nașterii pentru primele 5 naționalități ale copiilor neînsoțiți care au solicitat azil în țările UE+ în 2023

Țări	Înregistrarea nașterii (%)
Somalia	3 %
Pakistan	42 %
Afganistan	42 %
Gambia	59 %
Guineea	62 %

Sursa: [Analiza datelor EUAA privind minorii neînsoțiți în 2023, Fișa informativă nr. 29](#) și [Înregistrarea nașterii – DATE UNICEF](#).

În plus, **discriminarea pe criterii de gen** încorporată în legile privind înregistrarea nașterilor din diferite țări împiedică femeile să înregistreze nașterea copiilor lor. În unele contexte, doar taților sau altor membri de sex masculin ai familiei li se permite să înregistreze o naștere, în timp ce mamele sunt excluse sau sunt acceptate numai în cazuri excepționale, de exemplu când tatăl este decedat sau indisponibil. Unele țări impun în plus condiții care obligă mamele să dovedească căsătoria pentru înregistrarea nașterii. Acest lucru afectează în special copiii născuți în afara căsătoriei, ceea ce duce la creșterea riscurilor de apatridie (de exemplu, când mama nu își poate transmite cetățenia copiilor) și la restricționarea accesului la drepturi și servicii.

2. Drepturi și garanții procedurale

Copiii au dreptul și ar trebui să beneficieze de garanții procedurale suplimentare și de condiții de primire speciale, adaptate nevoilor lor, pentru a se asigura respectarea drepturilor și a bunăstării lor.

Atunci când autoritățile au îndoieli întemeiate cu privire la vârsta unei persoane și se consideră necesară o evaluare a vârstei, trebuie urmată o abordare multidisciplinară și adaptată copiilor.

- Ar trebui adoptată o **abordare în cascadă** ⁽²⁷⁾, începând cu o evaluare multidisciplinară care să cuprindă diverse metode nonmedicale, cum ar fi examinarea probelor documentare, interviuri, evaluarea psihosocială și evaluarea vizuală bazată pe aspectul fizic sau alți indicatori. Numai dacă aceste etape sunt neconcludente ar trebui luate în considerare examinările medicale, urmând aceeași logică **de a se trece de la procedura cea mai puțin invazivă la cea mai invazivă**. Prin **această metodologie etapizată** se asigură că evaluarea vârstei rămâne proporțională, respectă demnitatea și bunăstarea persoanei și este pe deplin aliniată principiului BIC, consolidând astfel caracterul conform cu drepturile al procesului ⁽²⁸⁾.
- **Evaluarea multidisciplinară a vârstei** constă într-o combinație de metode nonmedicale de evaluare a vârstei, efectuate de diferiți profesioniști. Aceste metode includ, de obicei:
 - interviuri pentru evaluarea vârstei bazate pe amintirea evenimentelor cunoscute și examinarea probelor existente (mai multe informații sunt disponibile în [Anexa 1 – Interviul pentru evaluarea vârstei](#));
 - o evaluare psihosocială (nu întotdeauna; mai multe informații sunt disponibile în [Anexa 2 – Evaluarea psihosocială](#));
 - alte metode nonmedicale.O astfel de evaluare ar trebui să fie efectuată de profesioniști cu experiență și cunoștințe în estimarea vârstei și dezvoltarea copiilor, precum asistenți sociali, (etno) antropologi, psihologi sau pediatri, pentru a se evalua diverși factori, cum ar fi cei fizici, psihologici, de dezvoltare, de mediu și culturali ⁽²⁹⁾ și pentru a se analiza suplimentar probele. Evaluarea trebuie efectuată într-un mediu adecvat, utilizând o abordare adaptată copilului, cu ajutorul unui interpret/mediator cultural și în prezența tutorelui.
- În cazul în care persistă îndoieli justificate cu privire la vârsta unui solicitant în urma evaluării multidisciplinare, se poate recurge la **examinări medicale**, ca măsură de ultimă instanță ⁽³⁰⁾; eventuala examinare medicală trebuie să fie „cât mai puțin invazivă

⁽²⁷⁾ Termenul „cascadă” este utilizat deoarece abordarea depășește o simplă succesiune în două etape: ea întruchiează principiul de a începe întotdeauna cu metodele cele mai puțin invazive și de a trece la cele mai intruzive numai atunci când este strict necesar. Această logică se aplică întregului proces de evaluare a vârstei – începând cu documentele justificative, apoi cu interviurile și evaluările psihosociale și luând în considerare examinările medicale numai în ultimă instanță, acordând prioritate metodelor care nu utilizează radiologia înaintea celor care implică radiații. Prin urmare, „abordarea în cascadă” nu este retorică, ci reflectă o prioritizare impusă de lege, bazată pe invazivitate și proporționalitate (vezi considerentul 37 din APR).

⁽²⁸⁾ Conceptul de „abordare în cascadă” este consacrat în practică. Introdus în a doua ediție a ghidului privind evaluarea vârstei, el a fost diseminat pe scară largă prin materialele EUAA; vezi [materialul video al EUAA privind evaluarea vârstei pentru practicienii din domeniul azilului](#).

⁽²⁹⁾ Considerentul 37 din APR.

⁽³⁰⁾ Articolul 25 alineatul (2) din APR.

cu puțință”⁽³¹⁾. În practică, acest lucru înseamnă că examinările medicale trebuie să fie strict limitate la ceea ce este necesar și proporțional și că trebuie utilizată metoda cea mai puțin intruzivă disponibilă la momentul respectiv, cu respectarea deplină a demnității persoanei.

- Rezultatele trebuie evaluate împreună într-o evaluare globală, permițând astfel obținerea celui mai fiabil rezultat posibil⁽³²⁾.
- Trebuie să se asigure că **copilul este informat și primește** sprijin adecvat [în timp util și într-un mod adaptat copilului⁽³³⁾], inclusiv cu privire la consecințele refuzului de a se supune evaluării vârstei⁽³⁴⁾. Atât copilul, cât și tutorele său **trebuie să-și dea consimțământul**.
- Este important de menționat că, după ce se obțin dovezi suficiente în orice etapă pentru a clarifica îndoielile inițiale cu privire la vârstă, **procedura trebuie oprită** și rezultatul trebuie comunicat, fără a fi necesar să se epuizeze toate etapele posibile. Acest lucru **asigură gestionarea durabilă și eficientă a cazurilor**.
- Solicitantul ar trebui să aibă posibilitatea de a contesta rezultatele procesului de evaluare a vârstei, fie în cadrul căii de atac împotriva deciziei la nivel administrativ, fie separat, în funcție de cadrul național aplicabil.

Publicație EUAA conexă

EUAA, [Ghid practic privind evaluarea probelor și a riscului](#), ianuarie 2024.

Deși oferă flexibilitate, în funcție de contextul național, APR stabilește că inițierea evaluării vârstei este o responsabilitate a autorității decizionale. Trebuie făcută o distincție între copiii care nu au solicitat azil și copiii care au solicitat deja azil. Autoritatea decizională este responsabilă numai pentru evaluarea vârstei copiilor care au solicitat azil. Evaluarea vârstei poate fi efectuată de profesioniști calificați care nu fac parte din autoritatea decizională; pe baza rezultatelor evaluării vârstei și a constatărilor experților implicați, decizia privind vârsta este luată apoi de autoritatea decizională. APR nu împiedică autoritatea decizională să externalizeze desfășurarea evaluării către alte organisme calificate⁽³⁵⁾ și nici nu împiedică autoritatea decizională însăși – **care are responsabilitatea finală pentru decizia privind vârsta** – să efectueze evaluarea în mod direct.

Înainte ca o persoană să-și exprime intenția de a solicita azil, APR nu se aplică și, prin urmare, nu este prevăzută implicarea autorității decizionale. În astfel de cazuri, verificările sau determinările legate de vârstă intră în responsabilitatea autorităților naționale competente, în afara procedurii de azil.

⁽³¹⁾ Articolul 25 alineatul (3) din APR.

⁽³²⁾ Consimțământul este solicitat numai pentru examinarea medicală, nu pentru procedura completă de evaluare a vârstei – articolul 25 alineatul (4) din APR, ca garanție complementară, se recomandă, de asemenea, solicitarea consimțământului în cunoștință de cauză, după caz și în conformitate cu practica națională, pentru alte etape ale evaluării vârstei (de exemplu, interviuri psihosociale).

⁽³³⁾ Aceasta poate include utilizarea de materiale scrise multilingve adaptate nivelurilor scăzute de alfabetizare, precum și sprijinul mediatorilor culturali sau al interpreților. Astfel de măsuri sunt esențiale pentru a garanta că solicitantul înțelege cu adevărat scopul evaluării vârstei, etapele implicate și posibilele consecințe ale refuzului de a participa.

⁽³⁴⁾ Articolul 25 alineatele (4) și (5) din APR.

⁽³⁵⁾ De exemplu, alte autorități competente, cum ar fi tribunalul pentru minori, serviciile sociale sau alți furnizori de servicii.

În contextul procesului de screening, acest lucru înseamnă că, pentru un solicitant de azil, **autoritatea de screening nu poate continua evaluarea vârstei**. Când există îndoieli cu privire la vârsta pretinsă a unui solicitant, autoritatea de screening **trebuie să trimită cazul autorității decizionale**, care va evalua îndoielile și:

- va efectua o procedură de evaluare a vârstei sau
- va decide să delege evaluarea vârstei către altă autoritate sau
- va concluziona că evaluarea vârstei nu este necesară ⁽³⁶⁾.

O persoană supusă evaluării vârstei trebuie considerată minoră, cu excepția cazului în care s-a confirmat că este adultă. Într-adevăr, autoritatea decizională nu poate decide că o persoană este adultă fără dovezi care să susțină această constatare. Foarte important este faptul că o astfel de decizie nu poate fi luată exclusiv pe baza aspectului fizic.

2.1. Interesul superior al copilului

Interesul superior al copilului în APR

Considerentul 37—În toate cazurile, evaluările vârstei ar trebui efectuate într-un mod care să țină seama în primul rând de interesul superior al copilului **pe tot parcursul procedurii**.

Articolul 22 alineatul (1) — Atunci când pun în aplicare prezentul regulament, autoritățile competente acordă o importanță primordială interesului superior al copilului.

Pentru a proteja interesul superior al copilului, în absența unui adult responsabil sau a părintelui (părinților), tutorele desemnat sau persoana care îndeplinește temporar funcția de tutore ⁽³⁷⁾ trebuie să sprijine și să asiste presupusul copil pe parcursul întregului proces de evaluare a vârstei.

Momentul, metodele și condițiile evaluării **trebuie** să acorde prioritate drepturilor, demnității și bunăstării presupusului copil. Acest lucru include luarea în considerare a nevoilor speciale și a opiniilor sale, cu sprijinul unui interpret/mediator cultural atunci când este necesar, utilizând metodele cele mai puțin invazive disponibile. În plus, dacă rezultatele evaluării vârstei rămân neconcludente sau includ o grupă de vârstă sub 18 ani, statele membre trebuie să presupună că solicitantul este minor ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Articolul 25 alineatul (1) și considerentul 36 din APR.

⁽³⁷⁾ Articolul 23 alineatul (2) litera (a) din APR.

⁽³⁸⁾ Articolul 25 alineatul (2) din APR.

De reținut

Luarea în considerare a interesului superior al copilului nu este o activitate punctuală, ci **un proces continuu** care trebuie revizuit ori de câte ori se iau decizii care afectează copilul în absența părinților sau a adultului responsabil pentru acesta. Pentru mai multe informații, vezi Ghidul practic al EUAA privind interesul superior al copilului ⁽³⁹⁾.

Scenariile de mai jos oferă exemple practice de luare în considerare a interesului superior al copilului atunci când vine vorba de estimarea vârstei.

Scenariul 1	<p>Un solicitant sosește la un loc de screening împreună cu alți câțiva solicitanți. O situație de aflus ridicat depășește capacitatea autorităților. Solicitantul susține că este adult, dar doi responsabili cu screeningul sunt de acord, după observare, că solicitantul pare să fie copil. Solicitantul prezintă, de asemenea, indicatori ai traficului de persoane (TP), acesta putând fi motivul pentru care pretinde că este adult. Responsabilii cu screeningul își raportează observațiile (indicatorii TP) și îndoielile lor cu privire la vârstă (vârsta adultă pretinsă) în formularul de screening, pentru a fi comunicate funcționarilor responsabili ai autorității decizionale.</p>
Considerente privind interesul superior	<p>Protecția presupusului copil este considerentul principal. Trebuie implicată unitatea/autoritatea de combatere a traficului de persoane ⁽⁴⁰⁾. Trebuie efectuată o evaluare a riscurilor pentru a confirma dacă solicitantul este într-adevăr victimă a TP. Autoritățile numesc un tutore temporar care să informeze solicitantul cu privire la procedura de azil și la procedura de evaluare a vârstei.</p>
Rezultatele posibile	<p>Autoritatea decizională solicită o evaluare a vârstei, care va fi efectuată după screening, după ce solicitantul este plasat într-un loc adecvat (centru de primire și/sau adăpost protejat, în funcție de evaluarea riscurilor legate de TP).</p>
Scenariul 2	<p>O solicitantă furnizează un certificat de naștere care atestă că are 16 ani. De asemenea, furnizează înregistrări școlare, dar nu și documente de identitate care să-i ateste identitatea. Din acest motiv, autoritățile au inițial îndoieli cu privire la vârsta pretinsă.</p>
Considerente privind interesul superior	<p>Autoritățile acordă suficient timp pentru a o asculta pe solicitantă, pun întrebări relevante pentru a verifica informațiile comunicate de față și sugerate de documentele disponibile care par a fi autentice.</p>

⁽³⁹⁾ EASO, *Ghid practic privind interesul superior al copilului*, februarie 2019. Noua ediție a acestui ghid, având în vedere pactul, este în curs de elaborare și va fi disponibilă în 2026.

⁽⁴⁰⁾ Articolul 11a din [Directiva 2011/36/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului (*JO L 101, 15.4.2011*).

Rezultatele posibile	Autoritatea decizională acceptă vârsta pretinsă de solicitantă și indicată în documentele sale și decide că nu este necesară o procedură de evaluare a vârstei.
-----------------------------	---

Scenariul 3	Un solicitant neînsoțit susține că are 17 ani și 6 luni. Solicitantul nu are documente și se află vizibil într-o stare de suferință psihologică. În timpul verificărilor privind sănătatea și vulnerabilitatea au apărut indicatori de abuz sexual și de exploatare sexuală.
Considerente privind interesul superior	Solicitantului i se atribuie un tutore temporar și este trimis pentru o evaluare medicală mai amănunțită (după ce se obține consimțământul solicitantului); se acordă tratament psihologic în funcție de necesități. Având în vedere nivelul ridicat de suferință psihologică, autoritatea decizională decide să nu continue procedura de evaluare a vârstei, întrucât solicitantul ar putea să nu fie în măsură să participe în mod eficient și semnificativ la aceasta. Autoritatea decizională acceptă vârsta pretinsă.
Rezultatele posibile	Solicitantul este cazat într-o locuință adecvată nevoilor sale, unde este posibilă monitorizarea medicală/psihologică (dacă este cazul). Tutorele temporar este înlocuit de unul permanent. Întrucât solicitantul se apropie de vârsta majoratului, în momentul în care dobândește o mai mare stabilitate emoțională, este important să fie informat în timp util cu privire la modificările drepturilor și obligațiilor sale, deoarece acestea se referă la garanțiile procedurale și la condițiile de primire.

Scenariul 4	Un solicitant se prezintă fără documente care să ateste vârsta. Solicitantul declară că are 17 ani și 7 luni, dar responsabilul cu screeningul consideră că este mai în vârstă. Un asistent social care l-a întâlnit pe solicitant în cadrul verificărilor de vulnerabilitate consideră că vârsta declarată este perfect plauzibilă, deoarece etnia băiatului se dezvoltă mai devreme. Solicitantul este așteptat să se alăture familiei sale nucleare în altă țară (în temeiul AMMR), iar această acțiune este susținută de o evaluare a interesului superior efectuată în această privință.
Considerente privind interesul superior	Este puțin probabil ca metodele de evaluare a vârstei să elimine îndoielile din cauza marjei de eroare pe care o au toate metodele (± 1 an). Procedura de evaluare a vârstei ar întârzia procesul de reîntregire a familiei, care este susținut de evaluarea interesului superior.

Rezultatele posibile

Autoritatea decizională urmează recomandările profesioniștilor calificați (rezultatul verificării vulnerabilității și al evaluării interesului superior) și presupune că persoana este minoră. Autoritatea decide că o procedură de evaluare a vârstei nu ar fi benefică, deoarece ar întârzia reîntregirea familiei și nu ar ține seama de informațiile strânse în cadrul evaluării interesului superior în care nu au fost exprimate motive de îngrijorare legate de vârstă.

Această decizie reflectă importanța de a se asigura că procedurile rămân proporționale și că interesul superior al solicitantului — inclusiv reîntregirea familiei în timp util — are prioritate.

Publicație EUAA conexă

EUAA, [Ghid practic privind interesul superior al copilului](#), februarie 2019.

Noua ediție, având în vedere pactul, este în curs de elaborare și va fi disponibilă în 2026.

2.2. Prezumția de minoritate

În caz de incertitudine, prezumția de minoritate servește pentru a se asigura că autoritățile **tratează un solicitant ca pe un copil** atunci când statutul său nu este încă confirmat, dar nici nu poate fi negat. **Solicitantul trebuie tratat ca un copil și considerat ca atare** atât timp cât există îndoieli; trebuie instituite măsuri de protecție specifice copiilor pentru a asigura protecția, bunăstarea și protecția drepturilor copilului.

Când există discrepanțe în declarațiile persoanei cu privire la vârsta sau istoricul personal, aceste neconcordanțe **nu ar trebui să ducă automat la presupunerea că persoana respectivă minte** în legătură cu vârsta sa. În schimb, ar trebui să se ia în considerare factori precum traume, stres, bariere lingvistice sau diversitate culturală care ar putea afecta coerența declarațiilor sale și să se solicite clarificări. În plus, acest lucru se aplică în conformitate cu **principiul de a nu face rău**, care impune autorităților să reducă la minimum riscurile și să evite acțiunile care ar putea afecta bunăstarea solicitantului. Tratarea unui copil potențial ca pe un adult ar putea expune persoana respectivă la condiții inadecvate (de exemplu, plasarea într-o unitate de cazare pentru adulți), ar putea duce la lipsa măsurilor de protecție necesare (de exemplu, lipsa asistenței unui tutore) și la o vulnerabilitate sporită (din cauza neîndeplinirii nevoilor sale speciale). Principiul de a nu face rău urmărește să prevină apariția unor astfel de situații. Procedura de evaluare a vârstei are ca scop eliminarea îndoielilor și stabilirea vârstei solicitantului. Până la realizarea acestui obiectiv, prezumția de minoritate ar trebui să se aplice în mod consecvent: aceasta înseamnă tratarea persoanei ca pe un copil, asigurarea tuturor garanțiilor și oferirea unor condiții de primire adecvate pentru copii. În termeni practici, administrația nu poate pur și simplu să ignore declarația solicitantului cu privire la vârsta sa în momentul identificării. Data nașterii declarată trebuie înregistrată în mod corespunzător, conform informațiilor furnizate de solicitant. Dacă autoritățile au îndoieli întemeiate, acestea ar trebui să inițieze și să desfășoare o procedură de evaluare a vârstei pentru a stabili în mod legal dacă informațiile înregistrate ar trebui modificate; în caz contrar, vor trebui să accepte declarația persoanei respective. Prin urmare, orice modificare a datelor oficiale de înregistrare

sau identificare trebuie să se bazeze pe rezultatul evaluării vârstei, asigurând atât echitatea procedurală, cât și securitatea juridică.

Articolul 23 din APR stabilește că autoritățile trebuie, de asemenea, **să desemneze un tutore** pentru orice persoană neînsoțită care pretinde că este minoră sau dacă există motive să se creadă că acest lucru este valabil. Tutorele trebuie să fie disponibil pentru presupusul copil pe tot parcursul procesului de evaluare a vârstei ⁽⁴¹⁾, iar tutela trebuie continuată ulterior dacă se confirmă vârsta minoră. Aceeași măsură trebuie luată în considerare și în cazurile în care o persoană pare în mod rezonabil minoră, dar declară că este adultă. Comitetul ONU pentru drepturile copilului și Consiliul Europei recomandă, de asemenea, punerea în aplicare pe scară largă a **prezumției de minoritate**.

Statele ar trebui să se asigure că o persoană supusă unei evaluări a vârstei este considerată copil, cu excepția cazului în care și până când se stabilește altfel printr-un proces de evaluare a vârstei ⁽⁴²⁾.

Este important de reținut că **sarcina probei** revine autorităților.

Cât timp **procesul de evaluare a vârstei este în curs**, persoana trebuie plasată în aceleași spații de îngrijire, în aceleași condiții și cu aceleași garanții procedurale ca alți copii (neînsoțiți) ⁽⁴³⁾.

Deși găzduirea tinerilor adulți (potențiali) care pretind că sunt copii împreună cu copiii **prezintă provocări în materie de protecție**, aceste riscuri pot fi, în general, gestionate printr-o **supraveghere și monitorizare adecvată**. Acestea pot include:

- un raport adecvat între personal și rezidenți,
- prezența personalului instruit în domeniul protecției copilului;
- observarea regulată a dinamicii grupului;
- un cod clar de conduită pentru solicitanți și
- mecanisme rapide de raportare și soluționare a incidentelor.

Măsurile suplimentare pot include **locuri separate pentru dormit** în funcție de grupa de vârstă și sex, rutine zilnice structurate și monitorizări individuale periodice cu asistenții sociali sau tutorii pentru a detecta tensiunile sau vulnerabilitățile într-un stadiu incipient.

Întrucât, în cele din urmă, se poate confirma că solicitanții care fac obiectul evaluării vârstei sunt copii, **este important ca aceștia să nu fie sancționați în această perioadă**. Din acest motiv, camerele dedicate nu ar trebui **considerate ca o formă de segregare**: solicitanții care fac obiectul evaluării vârstei ar trebui să aibă în continuare acces la spațiile comune și la activități, sub supravegherea personalului de primire, promovând astfel incluziunea și menținând în același timp un mediu sigur pentru toți. Atunci când, în urma evaluării vârstei, se constată că persoana este adultă, aceasta trebuie informată cu privire la schimbarea locului de cazare și transferată într-un centru adecvat cât mai curând posibil.

⁽⁴¹⁾ Considerentul 35 din APR.

⁽⁴²⁾ Orientarea nr. 2 din Consiliul Europei, *Recomandarea CM/Rec(2022)22 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei adresată statelor membre privind principiile și îndrumările din sfera drepturilor omului legate de evaluarea vârstei în contextul migrației*, 2022, <https://rm.coe.int/0900001680a96350>.

⁽⁴³⁾ Astfel cum se prevede la articolul 27 alineatul (9) literele (c) și (d) din DCP (2024).

În schimb, plasarea copiilor (potențiali) în centre pentru adulți creează probleme mult mai grave în ceea ce privește protecția lor, expunându-i la riscuri sporite de violență, abuz, exploatare, neglijare și retraumatizare. Acest lucru ar submina standardele internaționale de protecție a copilului și principiul interesului superior al copilului. Prin urmare, trebuie evitat cu strictețe. Autoritățile trebuie să fie conștiente că riscul mai mare și mai dăunător constă în tratarea copiilor ca pe adulți, nu în găzduirea temporară a tinerilor adulți în medii adecvate copiilor și asigurarea supravegherii corespunzătoare.

Publicație EUAA conexă

Pentru informații suplimentare despre condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți, vezi EASO, [Ghidul EASO privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali](#), decembrie 2018.

Standarde și jurisprudență care conturează procedurile de evaluare a vârstei

Deși APR nu o impune explicit ca principiu, prezumția minorității este adesea invocată de standardele internaționale și de jurisprudență pentru a sublinia garanțiile procedurale care trebuie aplicate.

CDC: în ceea ce privește tratamentul copiilor neînsoțiți și separați de familie în afara țării lor de origine, Comitetul pentru drepturile copilului subliniază că copiii trebuie identificați cu promptitudine la sosire, iar evaluarea vârstei trebuie efectuată „în mod științific, sigur, adaptat copilului și în funcție de gen, evitând orice risc de încălcare a integrității fizice a copilului, acordând respectul cuvenit demnității umane și, în cazul în care persistă incertitudini, ar trebui să acorde persoanei prezumția de nevinovăție ca și cum există posibilitatea ca persoana să fie copil.”⁽⁴⁴⁾.

Hotărârea pronunțată în cauza *Darboe și Camara împotriva Italiei*⁽⁴⁵⁾: Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a stabilit că prezumția de minoritate este un element inerent al protecției datorate persoanelor neînsoțite care se declară a fi minori. **Prezumția declanșează garanții procedurale** care trebuie să însoțească procedurile de evaluare a vârstei, asigurându-se că identificarea incorectă ca adult nu duce la încălcarea drepturilor.

Hotărârea *Hämäläinen împotriva Finlandei*⁽⁴⁶⁾: CEDO a subliniat importanța garantării măsurilor de protecție pentru copiii neînsoțiți și a recunoscut că prezumția de minoritate este esențială pentru garantarea acestora.

⁽⁴⁴⁾ Comitetul pentru drepturile copilului, [Comentariul general nr. 6 \(2005\) Tratamentul copiilor neînsoțiți și separați în afara țării lor de origine](#), 2005. Alte cazuri aduse în fața Comitetului CDC sunt: J.A.B. împotriva Spaniei: prezentat în fața Comitetului pentru drepturile copilului de către cinci adolescenți migranți și solicitanți de azil: A.L., din Algeria (16/2017), M.T., din Côte d'Ivoire (17/2017), J.A.B., din Camerun (22/2017) și M.A.B. și R.K., ambii din Guineea (24 și 27/2017). Toate deciziile adoptate de comitet între iulie 2019 și februarie 2020 se bazează pe același punct de plecare: o procedură de determinare a vârstei. În fiecare caz, comitetul analizează dacă această procedură încalcă vreo dispoziție a convenției și, prin urmare, dacă procedura – și rezultatul ei – duce la încălcarea altor drepturi ale copiilor.

⁽⁴⁵⁾ CEDO, hotărârea din 21 octombrie 2022, [Darboe și Camara împotriva Italiei](#), 5797/17, ECLI:CE:ECHR:2022:0721JUD000579717. Rezumat disponibil în [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁴⁶⁾ CEDO, hotărârea din 16 iulie 2014, [Hämäläinen împotriva Finlandei](#), 37359/09, ECLI:CE:ECHR:2022:0721JUD000579717.

Hotărârea F.B. împotriva Belgiei ⁽⁴⁷⁾: cauza se referea la o decizie de încetare a dreptului solicitantei la asistență în calitate de minor neînsoțit, în urma unei evaluări a vârstei. Fără a se pronunța cu privire la fiabilitatea testelor osoase și nici cu privire la statutul de minor al solicitantei, Curtea a constatat că procesul decizional care a dus la decizia de încetare a dreptului solicitantei de a beneficia de sprijin în calitate de minor neînsoțit nu a fost însoțit de garanții suficiente în sensul articolului 8 din convenție, constatând astfel în unanimitate o încălcare a acestui articol. În special, a remarcat că în dosar nu exista nicio indicație că solicitanta fusese informată că era necesar consimțământul ei pentru efectuarea testului medical. În plus, a subliniat că, având în vedere natura lor invazivă, examinările medicale ar trebui efectuate numai în ultimă instanță, în cazul în care mijloacele alternative de a elimina îndoielile cu privire la vârsta persoanei în cauză au dat rezultate neconcludente. În această privință, Curtea a observat că solicitanta a fost interviuată de un angajat al biroului de tutelă instruit în mod specific în primirea minorilor numai după efectuarea testelor osoase. Cu toate acestea, un interviu preliminar ar fi putut permite să se stabilească dacă îndoiala cu privire la statutul său de minoră putea fi eliminată prin mijloace mai puțin intruzive și i-ar fi permis să primească toate informațiile necesare pentru a-și apăra eficient drepturile.

O.Y.K.A. împotriva Danemarcei ⁽⁴⁸⁾: Comitetul ONU pentru Drepturile Omului a subliniat că, atunci când persoanele se înregistrează inițial ca adulți, dar susțin ulterior că sunt minori, vârsta lor trebuie totuși reevaluată cu atenție, iar cererea nu trebuie respinsă automat fără luarea în considerare a garanțiilor și a examinării adecvate.

2.2.1. Evaluarea probelor documentare

Atunci când apar îndoieli cu privire la vârsta minoră autodeclarată a unui solicitant, autoritățile trebuie să ia în considerare mai întâi toate **documentele justificative** pe care persoana le poate furniza pentru a-și dovedi vârsta pretinsă. Printre ele se numără, de exemplu: pașaportul, documentul de identitate, cartea de ședere, documentele de călătorie precum cele furnizate de UNHCR, certificatele religioase sau civile care atestă starea civilă (căsătorie, nașteri, carnet de familie), certificatele școlare, fișele de vaccinare ale solicitantului sau ale oricărui membru al familiei, care fac referire la vârsta solicitantului.

Documentele prezentate nu trebuie considerate nevalabile, cu excepția cazului în care se poate dovedi că au fost obținute în mod fraudulos, manipulate sau falsificate.

⁽⁴⁷⁾ CEDO, Hotărârea din 6 martie 2025, [F.B. împotriva Belgiei](#), 47836/21, ECLI:CE:ECHR:2025:0306JUD004783621 (în limba franceză). Rezumat disponibil în [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁴⁸⁾ Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, [Avizele adoptate de Comitet în temeiul articolului 5 alineatul \(4\) din Protocolul opțional, privind comunicarea nr. 2770/2016](#), CCPR/C/121/D/2770/2016, 7 noiembrie 2017.

Articolul 25 alineatul (1) din APR.

În scopul evaluării vârstei, documentele disponibile se consideră autentice, cu excepția cazului în care există dovezi contrare, și declarațiile minorilor sunt luate în considerare.

Dacă suspectează că un document este falsificat, autoritățile naționale pot solicita verificarea sa. Cu toate acestea, solicitarea autentificării documentelor din țara de origine nu este doar o sarcină grea, ci și un potențial risc pentru solicitantul în cauză în ceea ce privește protecția. Cu privire la acest lucru, vezi articolul 7 alineatul (2) litera (b) din APR care stabilește că „autoritățile [...] nu obțin informații de la presupușii agenți de persecuție sau autori ai vătămărilor grave într-un mod care ar putea duce la informarea acestora cu privire la faptul că solicitantul în cauză a prezentat o cerere.” Verificarea documentelor de către țara de origine nu poate fi solicitată dacă solicitantul și-a exprimat dorința de a solicita protecție internațională, dacă apare o posibilă nevoie de protecție internațională sau dacă există risc de persecuție.

Având în vedere că solicitanții pot proveni din zone afectate de conflicte și războaie, este obișnuit ca aceștia să aibă fotografiile documentelor doar pe telefoanele mobile sau stocate într-un cont de e-mail.

În acest caz, fotografiile/scanările trebuie evaluate ținând seama în mod corespunzător de valoarea lor probatorie. Deși trebuie recunoscută realitatea practică a faptului că solicitanții se bazează adesea pe reproduceri digitale, autoritățile trebuie să rămână vigilențe în ceea ce privește riscul de falsificare sau manipulare. Prin urmare, aceste copii sau scanări trebuie evaluate împreună cu declarațiile solicitantului.

Exemplu practic

Un solicitant prezintă următoarele documente:

- **fotografia unui pașaport** salvată pe un telefon mobil, dacă originalul a fost pierdut în timpul călătoriei;
- **certificat de naștere scanat** trimis prin e-mail de un membru al familiei din străinătate;
- fotocopie a **cardului de înregistrare UNHCR**;
- **livretul de familie** fotografiat pagină cu pagină;
- **diploma școlară sau carnetul de vaccinare** în format digital.

Fiabilitatea acestor documente poate fi evaluată prin examinarea unor elemente precum coerența datelor cu caracter personal din toate documentele, ștampilele sau semnăturile oficiale vizibile, metadatele (de exemplu, data la care a fost făcută fotografia) sau dacă documentul corespunde informațiilor deja cunoscute despre solicitant. În același timp, autoritățile trebuie să rămână vigilențe în ceea ce privește posibilele falsificări sau manipulări, cum ar fi sigiliile decupate, tipurile de caractere nepotrivite sau semnele vizibile de editare digitală. Dacă persistă îndoieli rezonabile, valoarea acestor copii poate fi evaluată în raport cu alte probe (de exemplu, interviuri, declarații ale martorilor sau informații provenite de la organizații recunoscute). Trebuie luate măsuri de verificare numai dacă nu pun în pericol solicitantul; trebuie respectat principiul confidențialității ⁽⁴⁹⁾.

Prin urmare, **autentificarea nu ar trebui să fie necesară** ⁽⁵⁰⁾ dacă există alte dovezi circumstanțiale care să coroboreze vârsta minoră.

2.2.2. Justificarea evaluării vârstei

Evaluarea vârstei nu poate fi o practică de rutină, ci trebuie inițiată numai atunci când **există îndoieli întemeiate cu privire la** vârsta pretinsă de persoana în cauză. Astfel de îndoieli pot apărea când vârsta declarată nu poate fi confirmată sau este contrazisă de probele disponibile în urma unei audieri cu solicitantul, a colectării de documente și informații relevante și a luării în considerare a altor indicii.

După cum se prevede în APR, atunci când informațiile obținute după audierea solicitantului și colectarea probelor disponibile sau a altor indicii nu pot risipi îndoielile autorităților (din cauza neconcordanțelor sau contradicțiilor), autoritatea decizională **poate** „efectua o evaluare multidisciplinară, inclusiv o evaluare psihosocială” ⁽⁵¹⁾ pentru a estima vârsta solicitantului.

Fiind o clauză care indică **o posibilitate**, articolul 25 alineatul (1) din APR arată că decizia de a iniția o procedură de evaluare a vârstei **este discreționară și nu constituie o obligație**. Autoritățile pot decide să aplice prezumția de nevinovăție, iar solicitantul poate fi **declarat minor fără efectuarea unei evaluări a vârstei** (vezi secțiunea [Scenarii](#) de mai sus).

Cu toate acestea, dacă autoritățile au îndoieli întemeiate cu privire la vârsta unui solicitant care, dacă ar fi adult, ar fi supus procedurii la frontieră obligatorii, persoana respectivă trebuie plasată (provizoriu) în **procedura de azil la frontieră** și trebuie să i se asigure condiții de primire adaptate copiilor neînsoțiți; în acest caz, evaluarea vârstei este obligatorie ⁽⁵²⁾. Pentru mai multe detalii, consultați orientările viitoare ale Comisiei Europene privind procedurile de azil și de returnare la frontieră.

⁽⁴⁹⁾ Articolul 7 alineatul (1) din APR.

⁽⁵⁰⁾ Articolul 25 alineatul (1) din APR.

⁽⁵¹⁾ Articolul 25 alineatul (1) din APR.

⁽⁵²⁾ Articolul 53 alineatul (1) a doua teză din APR.

Rezumat

- Pot apărea îndoieli inițiale din cauza documentelor care lipsesc, a unor neconcordanțe minore sau a impresiilor subiective legate de vârstă. Acestea pot fi eliminate sau nu printr-o verificare preliminară a vârstei. Dacă se elimină, nu este necesară o evaluare a vârstei.
- Pot apărea îndoieli întemeiate din contradicții factuale, contradicții în declarațiile solicitantului, înregistrări oficiale inconsecvente sau incapacitatea de a clarifica discrepanțele în timpul verificării preliminare a vârstei. Acest lucru poate duce la solicitarea unei proceduri de evaluare a vârstei.

2.3. Tutela sau reprezentarea

Trebuie desemnat cât mai curând un tutore ⁽⁵³⁾ sau, dacă nu poate fi desemnat rapid un tutore permanent, un [tutore temporar](#) ⁽⁵⁴⁾ pentru copiii neînsoțiți. Este o garanție necesară pentru a asigura interesul superior al copilului pe tot parcursul procedurii de azil și al procesului de evaluare a vârstei (vezi [secțiunea 2.1 Interesul superior al copilului](#)). Organizațiile sau persoanele fizice ale căror interese intră în conflict sau ar putea intra în conflict cu cele ale minorului neînsoțit nu pot fi numite tutori. Pactul subliniază, de asemenea, importanța unei colaborări strânse cu autoritățile naționale de protecție a copilului încă din faza de screening, impunând numirea cât mai rapidă a unei persoane cu experiență relevantă în asistarea copilului ⁽⁵⁵⁾.

Un tutore trebuie numit **în termen de 15 zile** ⁽⁵⁶⁾ de la depunerea cererii. În situații excepționale, inclusiv în cazul unui număr disproporționat de cereri, această perioadă poate fi prelungită cu **10 zile lucrătoare** ⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵³⁾ Articolul 2 alineatul (12) din AMMR, articolul 3 alineatul (18) și articolul 33 din RCPI, articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul privind procedura de screening, articolul 23 alineatul (2) din APR, articolul 14 alineatul (1) din [Regulamentul \(UE\) nr. 603/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).

⁽⁵⁴⁾ Articolul 23 alineatul (2) litera (a) din APR.

⁽⁵⁵⁾ Articolul 23 alineatul (2) din APR.

⁽⁵⁶⁾ Articolul 23 alineatul (2) din APR.

⁽⁵⁷⁾ Articolul 23 alineatul (3) din APR și articolul 23 din AMMR.

Sarcinile tutorelui în legătură cu evaluarea vârstei

Înainte de începerea procesului de evaluare a vârstei, tutorele (temporar) trebuie să aibă suficient timp să se pregătească, să informeze solicitantul și să consulte un consilier juridic, dacă este necesar. Se recomandă ca tutorele și solicitantul, cu sprijinul unui consilier juridic, să aibă posibilitatea de a discuta cu autoritățile despre îndoielile specifice care au apărut în urma documentelor, declarațiilor sau altor indicații relevante. Acest lucru asigură transparența și permite eventualele clarificări sau prezentarea de dovezi suplimentare care pot elimina incertitudinile fără a fi necesară continuarea procedurii.

Tutorele, împreună cu consilierul juridic, dacă este cazul, trebuie să explice solicitantului ce presupune evaluarea vârstei, și anume:

- metodele care pot fi utilizate;
- la ce să se aștepte și cum se vor desfășura etapele;
- obligația solicitantului de a coopera și consecințele lipsei de cooperare [de exemplu, că refuzul de a se supune procedurii de evaluare a vârstei – fie la evaluarea multidisciplinară, fie la testele medicale – nu reprezintă în sine un motiv de respingere a cererii, dar poate determina autoritățile să presupună că persoana este adult ⁽⁵⁸⁾].

Acesta este un moment esențial, deoarece informațiile clare și adaptate copiilor pot genera încredere, pot reduce teama și pot încuraja cooperarea, determinând în același timp solicitantul să furnizeze informații sau documente suplimentare care să ateste vârsta declarată.

În timpul evaluării vârstei, tutorele sau adultul responsabil are dreptul să adreseze întrebări pentru clarificare și/sau să facă observații în sprijinul solicitantului. De asemenea, tutorele îndeplinește un rol esențial în asigurarea stării de bine a solicitantului pe tot parcursul procesului: trebuie să se asigure că bunăstarea solicitantului este protejată și poate solicita pauze dacă solicitantul este tulburat, copleșit sau pare confuz; tutorele/adultul responsabil poate, de asemenea, să intervină atunci când este necesar pentru a se asigura că procesul rămâne respectuos, încurajator și adaptat nevoilor solicitantului. Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător rolul de a sprijini solicitantul, este important ca tutorele (temporar) și, după caz, consilierul juridic să aibă acces în timp util la rezultatul evaluării vârstei și la motivația care stă la baza deciziei. Tutorele are dreptul de a accesa conținutul documentelor relevante din dosarul solicitantului (care trebuie să cuprindă toate documentele referitoare la examinarea medicală). Acest lucru asigură că solicitantul poate fi informat în mod adecvat și permite exercitarea dreptului la o cale de atac eficientă pentru a contesta rezultatul deciziei de evaluare a vârstei în conformitate cu legislația națională, fie ca recurs de sine stătător, fie în cadrul recursului împotriva deciziei la nivel administrativ.

⁽⁵⁸⁾ Articolul 25 alineatul (6) din APR: „... Un astfel de refuz poate fi considerat doar o prezumție relativă că solicitantul nu este minor”.

Instrumente EUAA conexe

- EUAA/Consiliul Europei, [Age Assessment for Children \(Evaluarea vârstei pentru copii\) – YouTube](#) (disponibil în 13 limbi).
- EUAA, [All You Need to Know about Age Assessment \(Tot ce trebuie să știți despre evaluarea vârstei\)](#), ianuarie 2022. Aceasta este o broșură informativă destinată copiilor, referitoare la evaluarea vârstei, care completează animația video de mai sus.
- EASO, [Age Assessment for Children \(Evaluarea vârstei pentru copii\) – YouTube](#) (disponibil în 23 de limbi). Aceasta este o animație informativă pentru practicieni, care explică motivele care stau la baza evaluării vârstei, locul în care se desfășoară și modul în care ar trebui efectuată.
- EASO, [Ghid practic privind interesul superior al copilului](#), februarie 2019. Noua ediție a acestui ghid, având în vedere pactul, este în curs de elaborare și va fi disponibilă în 2026.
- EUAA/FRA, [Introducere în protecția internațională: Instrument practic pentru tutori](#), octombrie 2023.
- EUAA/FRA, [Procedura de azil: Instrument practic pentru tutori](#), octombrie 2023.
- EASO, [Age Assessment Practices in EU+ Countries: Updated findings \(Practici de evaluare a vârstei în țările UE+: constatări actualizate\)](#), septembrie 2021.

2.4. Rolul consilierului juridic

APR stabilește că solicitanții trebuie să aibă dreptul de a consulta un consilier juridic în chestiuni referitoare la cererile lor în toate etapele procedurii administrative ⁽⁵⁹⁾. **Consilierea juridică** gratuită poate fi solicitată imediat ce se înregistrează dorința de a solicita protecție internațională, inclusiv de către copii ⁽⁶⁰⁾.

Dacă legislația națională permite acest lucru, consilierea juridică și asistența juridică pot fi furnizate de aceeași persoană. Consilierea juridică este diferită de asistența juridică și include îndrumări, asistență și explicații cu privire la întreaga procedură: drepturi, obligații, norme privind diferitele proceduri și informații despre modul de contestare a unei decizii negative. Este gratuită, iar solicitantul trebuie informat cu privire la posibilitatea de a solicita consilierea juridică cel mai târziu la înregistrare.

Consilierea juridică gratuită se poate acorda de către o persoană mai multor solicitanți în același timp sau individual. Rolul consilierului juridic constă în furnizarea de îndrumări și asistență generală pe parcursul întregii proceduri administrative de protecție internațională ⁽⁶¹⁾, inclusiv în cazul în care se efectuează o evaluare a vârstei. Cu toate acestea, deși pot fi utile pentru o conștientizare preliminară, sesiunile de informare în grup nu pot înlocui consilierea individualizată, care este esențială pentru protejarea interesului superior al unui presupus

⁽⁵⁹⁾ Articolul 15 alineatul (1) din APR.

⁽⁶⁰⁾ Articolul 33 alineatul (1) al doilea paragraf din APR: „Primul paragraf de la prezentul alineat se aplică fără a aduce atingere dreptului minorilor neînsoțiți la consiliere juridică și la asistență și reprezentare juridică în conformitate cu articolele 15 și 16.”

⁽⁶¹⁾ Articolul 16 alineatul (2) din APR.

copil supus unei proceduri de evaluare a vârstei. Consilierii juridici vor sprijini tutorele sau părinții/îngrijitorii (unui copil însoțit) în informarea și asistarea presupusului copil, inclusiv în ceea ce privește impactul potențial pe care rezultatul evaluării vârstei l-ar putea avea asupra cererii lor și asupra altor procese conexe.

Pentru a îndeplini acest rol, consilierii juridici individuali sau organizațiile societății civile care furnizează acest serviciu trebuie să fie autorizați sau să li se permită să facă acest lucru în conformitate cu procedura națională și să li se acorde acces la solicitant. În plus, consilierul juridic nu trebuie să se afle niciodată într-o situație de conflict de interese atunci când acordă consultanță solicitantului.

Deși APR nu prevede dreptul de a introduce o cale de atac împotriva unei decizii de evaluare a vârstei independent de decizia privind protecția internațională, aceasta nu împiedică statele membre să facă acest lucru în temeiul dreptului intern.

Dacă legislația națională permite un recurs de sine stătător la evaluarea vârstei, **dreptul la o cale de atac efectivă** instituit de APR și de cartă rămâne relevant. În toate cazurile, solicitanții, tutorii (temporari) și consilierii juridici/consultanții ar trebui **să primească informații clare despre opțiunile disponibile pentru a contesta decizia**, despre proceduri și termenele aplicabile, precum și informațiile relevante care au stat la baza deciziei luate cu privire la vârstă.

Consilierea juridică gratuită și reprezentarea juridică ar trebui să fie accesibile dacă solicitantul dorește să introducă o cale de atac împotriva unei decizii privind vârsta sau s-o conteste, fie în cadrul căii de atac împotriva deciziei privind cererea de protecție internațională, fie ca act separat în cadrul unei proceduri naționale. Dacă se are în vedere o cale de atac separată împotriva deciziei de evaluare a vârstei în temeiul legislației naționale, accesul la consiliere juridică gratuită se supune normelor și procedurilor stabilite la nivel național, inclusiv celor care reglementează aplicabilitatea reprezentării *pro bono*. Acest lucru presupune, de asemenea, să i se furnizeze tutorelui sau părinților și solicitantului informațiile necesare despre modul de a introduce o cale de atac și termenele care trebuie luate în considerare.

Instrumente EUAA conexe

- EUAA, [*Practical Guide on Free Legal Counselling: Organisation of the provision of free legal counselling \(Ghid practic privind consilierea juridică gratuită: organizarea furnizării de consiliere juridică gratuită\)*](#), octombrie 2025.
- [*Legal counselling and assistance \(Consiliere și asistență juridică\) | Let's Speak Asylum.*](#)

2.5. Dreptul la informare, participare și consimțământ

Solicitarea de a se supune unei evaluări a vârstei poate crea confuzie și teamă pentru solicitanți ⁽⁶²⁾, deoarece se poate ca ei să nu înțeleagă de ce este necesară această procedură. De asemenea, pot simți că nu li se acordă încredere, iar unii solicitanți o pot percepe ca pe o acuzație de rea-credință, iar nu ca pe o etapă procedurală standard. Asigurarea informării corespunzătoare a solicitanților, a implicării lor și a posibilității de a-și da consimțământul este esențială pentru protejarea drepturilor și bunăstării lor pe parcursul întregului proces.

Informațiile despre scopul și procesul de evaluare a vârstei trebuie furnizate în timp util, înainte de începerea procesului, într-o manieră adecvată vârstei, culturii și adaptată copilului ⁽⁶³⁾. Înțelegerea trebuie verificată de două ori, iar solicitantului trebuie să i se ofere posibilitatea de a adresa întrebări. În acest proces pot fi implicați mediatori culturali, interpreți, tutori și/sau părinți. Tutorele poate sprijini solicitantul în contextul procesului de evaluare a vârstei în abordarea neconcordanțelor, explicându-i solicitantului de ce nu este acceptată vârsta pretinsă sau de ce sunt insuficiente probele furnizate. Acest lucru ajută solicitantul să înțeleagă mai bine procesul și încurajează cooperarea, inclusiv prin furnizarea de informații suplimentare.

Este important ca solicitanții să aibă **posibilitatea de a-și exprima opiniile** și gândurile cu privire la toate aspectele discutate în cadrul procedurii de evaluare a vârstei. Prin urmare, implicarea și participarea lor activă ⁽⁶⁴⁾ ar trebui să fie garantate ⁽⁶⁵⁾. Autoritățile ar trebui să organizeze o audiere orală a solicitanților și a părinților lor ori de câte ori au îndoieli cu privire la vârsta pretinsă sau când se identifică neconcordanțe. Părinții pot oferi adesea informații importante despre mediul din care provine solicitantul, despre creșterea sa și despre situația sa familială, care pot contribui la clarificarea incertitudinilor și la sprijinirea stabilirii vârstei solicitantului. Implicarea părinților în acest mod asigură, de asemenea, echitatea procedurală, respectă dreptul copilului de a fi ascultat împreună cu îngrijitorii săi și contribuie la protejarea interesului superior al copilului, luând în considerare perspectiva familiei.

Solicitantului, tutorei sau părinților trebuie să li se ofere posibilitatea de a-și da **consimțământul** sau de a refuza să participe la evaluarea vârstei, în special în etapa examinărilor medicale, dacă acestea au loc (vezi [Anexa 4 – Exemplu de formular de consimțământ pentru participarea la o evaluare a vârstei](#)). Consimțământul trebuie dat fără presiuni sau manipulări externe, în special în cazul persoanelor care au fost victime ale exploatării, constrângerii, violenței de gen sau abuzului.

⁽⁶²⁾ Argyriou, Dr A., *The psychological impact of the age dispute process on unaccompanied children seeking asylum in the UK (Impactul psihologic al procesului de contestare a vârstei la copiii neînsoțiți care solicită azil în Regatul Unit)*, 2024.

⁽⁶³⁾ Articolul 5 alineatul (2) din DCP (2024), articolul 23 alineatul (5) din APR, articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul privind procedura de screening.

⁽⁶⁴⁾ În conformitate cu [RECOMANDAREA COMISIEI din 23.4.2024 privind dezvoltarea și consolidarea unor sisteme integrate de protecție a copilului în interesul superior al copilului](#), [C(2024) 2680 final].

⁽⁶⁵⁾ Dreptul copilului de a fi ascultat este recunoscut în mai multe instrumente juridice, precum: Comitetul pentru drepturile copilului, Comentariul general nr. 12 (2009): Dreptul copilului de a fi ascultat, CRC/C/GC/12, 20 iulie 2009, <https://www.refworld.org/legal/general/crc/2009/en/70207>; considerentul 23 din APR; articolul 23 alineatul (3) din AMMR.

În conformitate cu APR ⁽⁶⁶⁾, atât solicitantul, cât și tutorele său **trebuie să-și dea consimțământul pentru evaluările medicale**, ceea ce presupune că are **dreptul de a refuza**. Solicitantul și părinții sau tutorele acestuia trebuie informați că refuzul nu poate duce singur la respingerea **cererii de protecție internațională** și poate fi considerat doar o prezumție relativă că solicitantul nu este minor ⁽⁶⁷⁾.

Întrucât legislația prevede explicit consimțământul **numai pentru componenta medicală** a evaluării vârstei ⁽⁶⁸⁾, nu există niciun temei juridic formal pentru refuzarea evaluării multidisciplinare. Cu toate acestea, în practică, un solicitant poate refuza efectiv să participe – de exemplu, neparticipând la evaluarea psihosocială sau nerăspunzând în timpul interviului. Acest lucru subliniază importanța de a se asigura că solicitantul este informat în mod adecvat și înțelege scopul și domeniul de aplicare al întregului proces de evaluare a vârstei, inclusiv elementele sale multidisciplinare. Comunicarea clară și accesibilă este esențială pentru a încuraja cooperarea și a asigura echitatea și transparența procedurii.

În cazul unui refuz, trebuie analizate **motivele refuzului persoanei respective**. Înțelegerea motivelor refuzului și furnizarea de informații mai personalizate pot contribui la eliminarea temerilor inițiale și la consolidarea colaborării.

Este important de precizat că, dacă rezultatul evaluării vârstei nu este cel așteptat de solicitant, este esențial ca acesta să-și înțeleagă dreptul de a contesta rezultatul prin **mecanismele de recurs sau de revizuire disponibile**. Dacă sistemele naționale prevăd o cale de atac separată împotriva determinării vârstei, solicitantul trebuie informat explicit că introducerea unei astfel de căi de atac nu va afecta examinarea cererii sale de protecție internațională.

Această garanție se aplică în egală măsură în contextul furnizării de informații, al consimțământului și al participării, asigurându-se că solicitanții își pot exercita drepturile fără teama de repercusiuni. În general, responsabilitatea de a informa solicitantul cu privire la consecințele juridice ale refuzului îi revine ofițerului de decizie. Cu toate acestea, preocupările legate de procedura de examinare în sine ar trebui abordate de către personalul medical cu sprijinul tutorelui, pentru a crea un climat de încredere și a oferi siguranță.

2.6. Evaluatori calificați ai vârstei

Autoritățile trebuie să se asigure că persoanele desemnate să efectueze evaluarea vârstei dispun de **expertiza/specializarea necesară**. APR face trimitere clară la **profesioniști calificați** cu experiență în estimarea vârstei și dezvoltarea copiilor, precum asistenți sociali, psihologi sau pediatri, pentru a se evalua diverși factori, de exemplu cei fizici, psihologici, de dezvoltare, de mediu și culturali ⁽⁶⁹⁾.

Noțiunea de „profesioniști calificați” implicați în evaluarea vârstei nu este definită explicit în APR. Prin urmare, trebuie să se facă trimitere la **legislația națională** relevantă, care poate

⁽⁶⁶⁾ Articolul 25 alineatul (5) din APR.

⁽⁶⁷⁾ Articolul 25 alineatul (6) din APR.

⁽⁶⁸⁾ Consimțământul este solicitat numai pentru examinarea medicală, nu și pentru procedura completă de evaluare a vârstei [articolul 25 alineatul (4) din APR].

⁽⁶⁹⁾ Articolul 25 alineatul (1) și considerentul 37 din APR.

preciza calificările sau profilurile profesionale necesare pentru a fi considerate competente în domeniile **estimării vârstei și dezvoltării copilului**.

Deși nu stabilește un standard uniform, **APR sugerează că din echipa multidisciplinară ar trebui să facă parte asistenți sociali, psihologi sau pediatri**. În consecință, statele membre ar putea dori să **verifice cerințele naționale de calificare** pentru aceste profesii pentru a se asigura că persoanele implicate în procesul de evaluare dețin expertiza și acreditările adecvate.

În conformitate cu natura multidisciplinară a evaluării vârstei, statele membre își păstrează libertatea de a desemna profesioniștii care vor fi implicați, pe baza competențelor, calificărilor și formării lor specifice. Cadrul nu exclude niciun profil profesional, de exemplu personalul medical (asistenți medicali, pediatri, medici), profesioniști din domeniul psihosocial sau profesioniști din alte domenii, cum ar fi etnoantropologi sau mediatori culturali, cu condiția ca contribuția și experiența lor profesională să fie relevante și semnificative pentru proces. Această flexibilitate permite autorităților naționale să adapteze componența echipei multidisciplinare la structurile lor administrative și la expertiza disponibilă, garantând în același timp calitatea și fiabilitatea evaluării.

Este însă esențial ca profesioniștii implicați în componentele nonmedicale ale procesului să acționeze strict în limita calificărilor și expertizei lor. De exemplu, o asistentă medicală poate contribui la evaluarea multidisciplinară prin furnizarea de observații privind starea generală de sănătate, igiena sau dezvoltarea generală a solicitantului, pe baza experienței sale profesionale. Totuși, aceasta nu trebuie să se extindă la efectuarea de examinări medicale sau clinice care fac parte din faza medicală a evaluării vârstei și trebuie efectuate de un medic calificat.

Deținerea expertizei necesare înseamnă că, **pe lângă** experiența lor profesională de bază, se așteaptă ca evaluatorii vârstei să beneficieze, de asemenea, de **formare specifică privind metodologiile și procedurile de evaluare a vârstei**. Această formare ar trebui să acopere aspectele juridice, de dezvoltare, medicale și procedurale ale evaluării vârstei în contextul azilului, pentru a se asigura că evaluările sunt efectuate în mod adaptat copiilor, sensibil la aspectele culturale și conform cu drepturile.

Formarea trebuie organizată sau acreditată de autoritățile naționale competente, în cooperare (după caz) cu organisme ale UE precum EUAA. Poate implica și alte instituții academice sau profesionale recunoscute.

Activitățile de formare ar trebui să vizeze:

- obligațiile legale prevăzute în APR și în legislația UE conexasă;
- dezvoltarea copilului;
- aspecte medicale, psihologice și psihosociale în evaluarea vârstei;
- tehnici de interviu adaptate copiilor;
- garanții pentru a preveni retraumatizarea și
- standarde procedurale pentru a asigura evaluări multidisciplinare, adaptate copiilor și conforme cu drepturile lor.

De asemenea, ar trebui să fie disponibile cursuri de perfecționare și dezvoltare profesională continuă pentru menținerea și actualizarea cunoștințelor de specialitate.

De preferință, evaluatorii vârstei trebuie să aibă, de asemenea, suficientă expertiză în domeniul protecției copilului. În special, evaluatorii trebuie:

- să fie familiarizați cu standardele juridice internaționale și naționale, inclusiv cu CDC și garanțiile procedurale în evaluarea vârstei ⁽⁷⁰⁾;
- să poată comunica eficace și empatic cu solicitanți din culturi diferite, asigurându-se că persoana implicată în evaluarea vârstei își poate exprima opiniile;
- să aibă o înțelegere de bază a modului în care se pot identifica semnele și simptomele suferinței psihologice;
- să fie instruiți pentru a gestiona situațiile în care un solicitant dezvăluie experiențe de violență și abuz și să cunoască căile de referire disponibile în aceste cazuri;
- să fie imparțiali și să nu aibă conflicte de interese;
- să asigure confidențialitatea, nediscriminarea și respectarea demnității persoanei pe parcursul întregului proces de evaluare a vârstei și
- să cunoască furnizorii de servicii relevante și sistemul de referire în cazul în care apar alte nevoi imediate în timpul evaluării (de exemplu, sănătate fizică, nevoi de protecție sau altele similare).

Evaluatorii vârstei care efectuează un **interviu de evaluare a vârstei** trebuie să aibă cunoștințe solide despre țara de origine (ITO) relevante pentru caz, precum și despre practicile culturale, normele și dinamica socială. Aceste cunoștințe sunt esențiale pentru obținerea unor rezultate fiabile. Familiarizarea cu [portalul EUAA ITO](#) și cu alte site-uri sau surse relevante poate ajuta și mai mult evaluatorii să acceseze informații exacte și actualizate.

Evaluatorii vârstei care efectuează o **evaluare psihosocială** trebuie să dețină abilitățile necesare pentru a evalua modelele de dezvoltare fizică, psihologică și emoțională ale copiilor și să le evalueze în funcție de contextul social al copilului. Competențele interculturale sunt, de asemenea, esențiale pentru a lucra cu copii cu istoric de migrație. Psihologii sau asistenții sociali specializați în dezvoltarea cognitivă a copiilor și instruiți în evaluarea vârstei au, de obicei, responsabilitatea de a efectua evaluarea psihosocială.

Examinările medicale trebuie efectuate de medici cu experiență cu copiii și în estimarea vârstei. Semnele dezvoltării copilului și imaginile scheletului osos sunt evaluate de obicei de pediatri și radiologi. Acești experți medicali ar trebui să aibă, de asemenea, cunoștințe contextuale, inclusiv să fie familiarizați cu indicatorii de creștere specifici pentru ITO (de exemplu, tabele de referință pediatrie relevante pentru anumite etnii) și să fie conștienți de factorii culturali care pot influența aspectul fizic, maturitatea și stilurile de comunicare.

⁽⁷⁰⁾ UNHCR, *UNHCR observations on the use of age assessments in the identification of separated or unaccompanied children seeking asylum (Observațiile UNHCR privind utilizarea evaluărilor vârstei în identificarea copiilor separați sau neînsoțiți care solicită azil)*, iunie 2015, <https://www.refworld.org/jurisprudence/amicus/unhcr/2015/en/93634>; Consiliul European, *Human rights principles and guidelines on age assessment in the context of migration (Principii și îndrumări privind drepturile omului pentru evaluarea vârstei în contextul migrației): Recomandarea CM/Rec(2022)22 și memorandumul explicativ* (Strasbourg: Consiliul European, aprilie 2023), <https://rm.coe.int/cm-rec-2022-22-and-explanatory-memorandum-on-human-rights-principles-a/1680ab501f>; UNICEF *Technical note on age assessment (Notă tehnică privind evaluarea vârstei, op. cit., nota de subsol 7.*

Deși cele de mai sus reflectă profilul ideal al evaluatorilor vârstei, se recunoaște că, în practică, statele membre pot întâmpina dificultăți în identificarea unui număr suficient de experți care să îndeplinească toate cerințele. Pentru a depăși o astfel de provocare posibilă și pentru a asigura calitatea și conformitatea, autoritățile pot investi în aspectele de mai jos.

- **Consolidarea progresivă a capacităților:** profesioniștii pot îndeplini inițial cerințele de bază (standarde juridice, imparțialitate, comunicare adaptată copiilor) și pot consolida competențele suplimentare (de exemplu, gestionarea divulgărilor legate de violență, recunoașterea suferinței psihologice) prin dezvoltare profesională continuă.
- **Formare specializată specifică:** autoritățile naționale pot dezvolta module de formare scurte, orientate spre practică (de exemplu, privind abordările care țin cont de traume, medierea culturală sau măsurile de protecție). **Programa de formare a EUAA** ⁽⁷⁾ poate servi drept referință utilă pentru programele de formare.
- **Sisteme de acreditare și certificare:** crearea unui registru național al evaluatorilor de vârstă care au urmat cursuri obligatorii de formare contribuie la garantarea disponibilității și calității serviciilor.
- **Utilizarea expertizei externe:** acolo unde rămân lacune, statele membre pot să încheie contracte sau să colaboreze cu ONG-uri specializate, cu organisme de protecție a copilului sau cu experți independenți pentru a sprijini aspecte specifice ale evaluării.
- **Învățarea inter pares și schimbul de experiență:** încurajarea evaluatorilor să împărtășească experiențe și dileme prin discuții periodice despre cazuri sau supraveghere asigură dezvoltarea expertizei chiar și în contexte limitate în ceea ce privește resursele.

Se pot crea canale de cooperare între diferite autorități și organizații externe pentru a se asigura disponibilitatea unui număr suficient de profesioniști calificați.

Exemple de bune practici pentru îmbunătățirea calității procedurilor de evaluare a vârstei

- Organizarea de sesiuni inter pares periodice și schimburi între evaluatorii de vârstă pentru a discuta despre eventualele provocări și soluții comune.
- Dacă este cazul, asigurarea faptului că solicitantul poate alege sexul practicianului care efectuează evaluarea. Acest lucru este deosebit de important în cazul nevoilor speciale multiple (de exemplu, potențiale victime ale violenței sexuale și de gen, ale abuzului sau ale traficului de persoane). Oferirea acestei opțiuni poate contribui la crearea unui mediu mai sigur și mai confortabil, facilitând încrederea și deschiderea în timpul procesului.
- Instituirea unui sistem de monitorizare pentru a asigura calitatea și învățarea din experiență.

⁽⁷⁾ EUAA, [Training Catalogue](#) (Catalog de formare), august 2022.

Bune practici privind procedurile de evaluare a vârstei în țările UE+

- Institutul Național Italian pentru Sănătate, Migrație și Sărăcie (INMP) a creat un sistem robust de monitorizare și evaluare a punerii în aplicare a protocolului național pentru evaluarea vârstei copiilor neînsoțiți ⁽⁷²⁾.
- Grupul de studiu privind diagnosticarea medico-legală a vârstei al Societății Germane de Medicină Legală a organizat teste anuale de competență pentru asigurarea continuă a calității ⁽⁷³⁾.

2.7. Imparțialitatea și nediscriminarea în timpul procesului de evaluare a vârstei

Fiecare persoană care este supusă unei evaluări a vârstei are dreptul de a i se evalua vârsta în mod imparțial, fără prejudecăți bazate pe naționalitate, etnie sau alți factori. Evaluatorii trebuie să fie conștienți de propriile prejudecăți atunci când efectuează evaluări ale vârstei.

Prejudecățile pot lua formele descrise mai jos (listă neexhaustivă).

- Generalizarea pe baza cazurilor anterioare: dacă s-a constatat că solicitanții anteriori dintr-o anumită țară sau comunitate au mințit în privința vârstei lor, evaluatorii ar putea face în mod inconștient presupuneri cu privire la noii solicitanți de aceeași origine.
- Părtinirea de confirmare: concentrarea asupra dovezilor care susțin noțiunile preconcepute (începerea evaluării având deja în minte ideea că persoana este adultă/minoră). Acest lucru poate duce la supraevaluarea trăsăturilor sau a comportamentelor percepute care ar putea confirma această convingere (de exemplu, maturitatea în exprimare sau aspectul fizic), ignorând în același timp factorii care indică concluzia opusă (de exemplu, răspunsurile solicitantului sau istoricul documentat).
- Nervozitatea, ezitarea, dispersarea informațiilor sau lipsa de interes în timpul interviului pot fi interpretate ca semn de înșelătorie sau maturitate și nu ca reacții naturale la importanța mizei procesului, la faptul că subiectul a fost supus mai multor interviuri sau că a suferit traume în trecut.
- Evaluatorii s-ar putea concentra în mod disproporționat pe caracteristicile fizice, cum ar fi înălțimea, trăsăturile feței sau masa musculară, interpretându-le ca indicând vârsta adultă și ignorând în același timp dovezile că originea etnică, stresul ambiental sau genetica ar putea avea un impact semnificativ asupra dezvoltării fizice.

⁽⁷²⁾ Institutul Național pentru Sănătate, Migrație și Sărăcie (INMP), [Primo rapporto sull'attuazione del protocollo per la determinazione dell'età dei minori stranieri non accompagnati](https://www.inmp.it/index.php/ita/Pubblicazioni/Libri/Primo-rapporto-sull-attuazione-del-protocollo-per-la-determinazione-dell'età-dei-minori-stranieri-non-accompagnati) (Primul raport privind punerea în aplicare a protocolului pentru determinarea vârstei minorilor străini neînsoțiți), septembrie 2022, <https://www.inmp.it/index.php/ita/Pubblicazioni/Libri/Primo-rapporto-sull-attuazione-del-protocollo-per-la-determinazione-dell'età-dei-minori-stranieri-non-accompagnati>.

⁽⁷³⁾ Grupul de studiu privind diagnosticarea medico-legală a vârstei al Societății germane de medicină legală, [Criteria for age estimation in living individuals](https://www.medizin.uni-muenster.de/fileadmin/einrichtung/agfad/empfehlungen/empfehlung_strafverfahren_eng.pdf) (Criterii de estimare a vârstei la persoanele în viață), 2008, https://www.medizin.uni-muenster.de/fileadmin/einrichtung/agfad/empfehlungen/empfehlung_strafverfahren_eng.pdf.

Îndrumarea evaluatorilor cu privire la **recunoașterea și atenuarea acestor prejudecăți**, utilizarea unei **abordări multidisciplinare** și implicarea a diferiți profesioniști calificați sporesc corectitudinea și acuratețea evaluării vârstei și asigură tratarea solicitanților cu demnitate și respect.

Măsurile de mai jos au fost utilizate în acest scop în trecut și s-au dovedit utile:

- revizuirea rezultatelor diferitelor evaluări efectuate;
- organizarea de schimburi între profesioniștii implicați într-o evaluare;
- existența mai multor evaluatori de vârstă care să evalueze un caz în comun.

Această **colegialitate** poate contribui, de asemenea, la reducerea presiunii asupra evaluatorilor care îndeplinesc o sarcină complexă, cum ar fi evaluarea vârstei, prin partajarea responsabilității pentru o decizie care are consecințe semnificative pentru solicitant.

Considerente de ordin practic

Pentru a menține imparțialitatea procesului de evaluare a vârstei, este esențial ca evaluatorii sau comisia de evaluare a vârstei **să funcționeze independent** de persoanele responsabile cu examinarea cererilor de protecție internațională sau cu gestionarea condițiilor de primire. Această separare instituțională contribuie la asigurarea obiectivității și atenuează potențialele conflicte de interese care ar putea compromite interesul superior al copilului.

În unele contexte, profesioniștii care lucrează în sistemul de primire se pot confrunta cu presiuni operaționale indirecte – de exemplu, capacitate de cazare limitată sau constrângeri în materie de resurse – care ar putea influența în mod neintenționat rezultatul unei evaluări a vârstei. În mod similar, considerentele financiare legate de asigurarea condițiilor de primire pentru copii în raport cu adulții pot genera presiune instituțională. Aceste aspecte sunt la fel de relevante în cazurile în care primirea este gestionată de entități private care pot avea interese financiare legate de numărul de copii/adulți cazați. În situațiile în care evaluarea vârstei este efectuată de profesioniști care lucrează pentru autoritatea decizională sau autoritatea de primire, se recomandă **instituirea unor garanții** pentru a se asigura că evaluarea lor este complet independentă. Astfel s-ar evita orice potențial conflict de interese (de exemplu, evaluatorii implicați nu ar trebui să participe la examinarea cererii).

Considerații similare se aplică și în cazul tutorilor: rolul tutorelui trebuie să rămână distinct de procesul de evaluare a vârstei.

Considerații practice privind evaluarea vârstei în cazurile care implică părinți, rude sau adulți însoțitori

Evaluarea vârstei trebuie solicitată și efectuată numai când este cu adevărat necesară, adică atunci când există îndoieli justificate cu privire la vârsta declarată. Cu toate acestea, pot apărea situații în care copiii sosesc însoțiți de adulți care pretind că sunt rude sau părinți, iar la sosire sau după finalizarea unei evaluări a interesului superior sunt identificate indicii de trafic de persoane (TP), căsătorie a copiilor sau alte motive de îngrijorare în ceea ce privește protecția. În astfel de cazuri, în afară de acțiunile de securitate declanșate de acești indicatori, poate fi inițiată o evaluare a vârstei pentru a clarifica și mai mult situația și pentru a permite autorităților să ia măsurile de protecție adecvate în timp util.

- **Preocupări legate de traficul de persoane:** solicitanții de azil pot fi însoțiți de adulți care pretind în mod fals că sunt părinții lor sau alți membri ai familiei și care pot avea interesul ca solicitantul să fie recunoscut fie ca minor, fie ca adult (în funcție de obiectivele lor). De exemplu, traficanții se pot prezenta ca părinți sau rude apropiate pentru a-și legitima controlul asupra unui copil sau, dimpotrivă, pot instrui copilul să declare că este major pentru a evita măsurile de protecție sau verificările suplimentare.
- **Căsătoria copiilor:** cazuri în care unul dintre soți se prezintă ca adult însoțitor, dar relația nu este recunoscută legal, iar adultul are interesul să declare că copilul a atins vârsta majoratului. Acest lucru se poate întâmpla și în cazul în care părinții (sau rudele) încearcă să aranjeze sau au aranjat deja o căsătorie (forțată) în țara gazdă și, pentru a ascunde acest lucru, declară că copilul lor este major.
- **Preocupări legate de securitate sau protecție:** apar atunci când există îndoieli că adultul însoțitor ar putea să nu acționeze în interesul superior al copilului. De exemplu, ambele persoane se pot declara adulte, dar autoritățile suspectează că una dintre ele este, de fapt, copil. În aceste cazuri, evaluarea vârstei poate oferi claritate și permite statului membru să separe persoanele și să ia măsuri de protecție, prevenind potențiala exploatare sau potențialul abuz. Dacă apar probleme legate de securitate sau protecție, adultul care însoțește copilul și copilul trebuie intervievați separat, pentru a crea condiții care să permită copilului să vorbească liber și pentru a detecta potențiale cazuri de exploatare, abuz sau dezechilibre de putere. În astfel de cazuri, numirea unui tutore (temporar) este necesară pentru a proteja interesul superior al copilului și pentru a se asigura că procedura se desfășoară cu sprijinul adecvat. Această garanție este esențială pentru a stabili autenticitatea relației invocate și pentru a evalua dacă adultul însoțitor acționează în interesul superior al copilului.

Îndoielile cu privire la autenticitatea legăturilor de familie sau preocupările legate de traficul de persoane, exploatarea sau protecția ar trebui abordate în primul rând prin intermediul canalelor de protecție și al procedurilor de siguranță adecvate. Acestea pot include trimiteri la autoritățile de protecție a copilului sau la unitatea națională de combatere a traficului de persoane, la autoritățile de aplicare a legii sau la alte autorități competente. **Evaluarea vârstei** nu trebuie tratată ca fiind instrumentul implicit pentru eliminarea unor astfel de îndoieli, ci mai degrabă ca **un element al unei abordări mai ample de protecție a copilului și de gestionare de caz**, care va fi **utilizat numai atunci când este strict necesar** și în deplină conformitate cu garanțiile aplicabile.

Evaluarea vârstei ar trebui să rămână o măsură excepțională **și să țină seama de caracteristicile individuale ale fiecărui caz**; nu ar trebui să devină niciodată o practică de rutină, iar utilizarea sa trebuie să respecte garanțiile și limitările prevăzute în legislație. În exemplele de mai sus, această evaluare poate servi drept instrument suplimentar pentru protecția copilului.

În general, este mai puțin obișnuit ca copiii care sosesc împreună cu părinții sau membrii familiei să fie supuși unei evaluări a vârstei, deoarece declarațiile membrilor familiei pot ajuta adesea la confirmarea sau clarificarea vârstei declarate de copil.

2.8. Prezumția de nevinovăție

Prezumția de nevinovăție trebuie aplicată atunci când evaluarea vârstei nu este concludentă ⁽⁷⁴⁾. În practică, aceasta înseamnă că vârsta declarată de solicitant trebuie considerată valabilă.

Articolul 25 alineatul (2) din APR, a doua teză

În cazul în care rezultatul evaluării vârstei menționate la prezentul alineat nu este concludent în ceea ce privește vârsta solicitantului sau include o grupă de vârstă sub 18 ani, statele membre presupun că solicitantul este minor.

Această măsură de protecție reflectă principiul interesului superior al copilului și garantează că niciun solicitant nu este tratat în mod abuziv ca adult, păstrându-i astfel accesul la drepturile și protecția acordate copiilor.

⁽⁷⁴⁾ Articolul 25 alineatul (2) din APR.

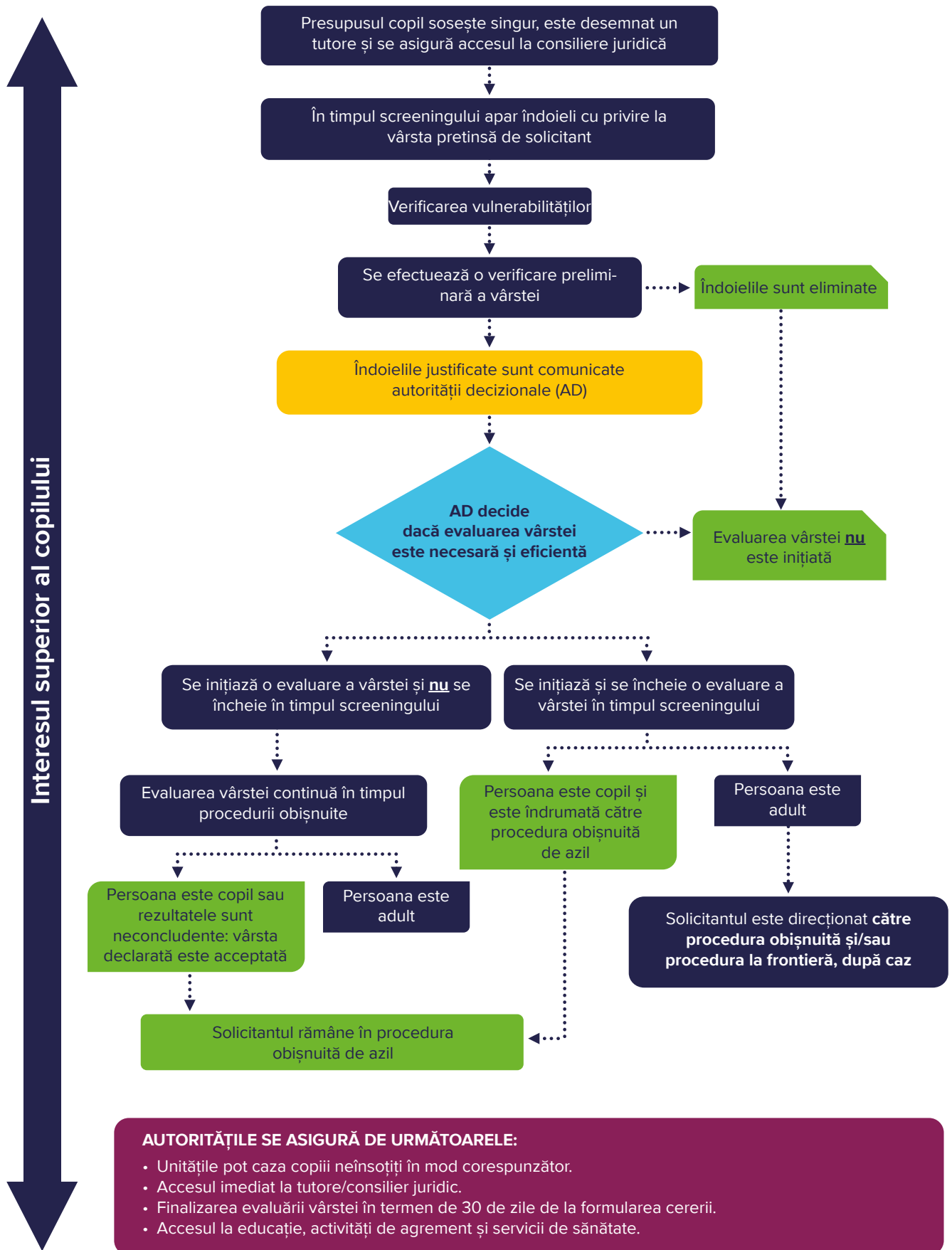

3. Punerea în practică a procesului de evaluare a vârstei

Acest capitol furnizează îndrumări privind modul de operaționalizare a obligațiilor juridice stabilite în APR și în instrumentele conexe, axându-se pe identificarea timpurie a nevoilor speciale, pe decizia de a iniția o evaluare a vârstei, pe utilizarea unei metode multidisciplinare și pe aplicarea garanțiilor procedurale în diferite contexte procedurale, inclusiv la frontieră.

Figura 1. Diagramă de sintezare a procesului de evaluare a vârstei

3.1. Identificarea nevoilor speciale

Identificarea nevoilor speciale ar trebui să ia în considerare semnele vizibile, indicatorii de vulnerabilitate, declarațiile și comportamentul solicitantului, precum și documentele relevante. În plus, pot fi luate în considerare informațiile furnizate de îngrijitorul (îngrijitorii) solicitantului, de membrul (membrii) de familie sau de tutore, în special deoarece acestea se referă la bunăstarea generală a copilului și la nevoile de protecție specifice ale acestuia. Nevoile speciale identificate din timp, precum și vulnerabilitățile și nevoile care se intersectează (de exemplu, deficiențe, nevoi de protecție) care apar în timpul evaluării vârstei trebuie documentate. Dacă este cazul, ar trebui să urmeze o referire către autoritatea responsabilă cu evaluarea vulnerabilităților, pentru a se asigura că pot fi luate în considerare garanții procedurale speciale și condiții de primire adecvate. Deoarece copilăria este recunoscută în sine ca vulnerabilitate, evaluarea vârstei trebuie înțeleasă ca (parte din) evaluarea vulnerabilității. Acest lucru înseamnă că termenul de 30 de zile de la prezentarea unei cereri ⁽⁷⁵⁾ pentru încheierea evaluării vulnerabilității se aplică și în cazul evaluării vârstei ⁽⁷⁶⁾. În plus, **personalul instruit și calificat trebuie să acorde asistență**, colaborând îndeaproape cu autoritățile naționale de protecție a copilului. Evaluarea vulnerabilității trebuie revizuită în cazul unor schimbări relevante în situația solicitantului sau dacă, după finalizarea evaluării, devine evidentă necesitatea unor garanții procedurale speciale.

Articolul 20 din APR

1. *Autoritățile competente evaluează individual dacă solicitantul are nevoie de garanții procedurale speciale, cu ajutorul unui interpret, dacă este necesar. **Respectiva evaluare poate fi integrată în procedurile naționale existente sau în evaluarea menționată la articolul 25 din Directiva (UE) 2024/1346** și nu este necesar să ia forma unei proceduri administrative. În cazul în care dreptul intern prevede astfel, evaluarea poate fi pusă la dispoziția autorității decizionale și rezultatele evaluării pot fi transmise acesteia din urmă, sub rezerva consimțământului solicitantului.*
2. *Evaluarea menționată la alineatul (1) este inițiată cât mai curând posibil după prezentarea unei cereri pentru a se identifica dacă un solicitant prezintă sau nu prime indicii că ar putea necesita garanții procedurale speciale. [...]*
3. *[...] Evaluarea menționată la alineatul (1) se încheie cât mai curând posibil și în orice caz în termen de 30 de zile. Aceasta se revizuieste în cazul în care apar modificări relevante în situația solicitantului sau când nevoia de garanții procedurale speciale devine evidentă după finalizarea evaluării.*

⁽⁷⁵⁾ Articolul 25 din DCP (2024).

⁽⁷⁶⁾ Considerentul 36 din APR: „[...] Având în vedere vulnerabilitatea deosebită a minorilor neînsoțiți, care s-ar putea să nu dispună de documente de identificare sau de alte documente, este deosebit de important să se instituie garanții solide pentru a se asigura că astfel de solicitanți nu fac obiectul unor proceduri incorecte sau nerezonabile de evaluare a vârstei”.

3.2. Decizia de a iniția sau nu o evaluare a vârstei

Când declarația persoanei cu privire la vârsta sau istoricul personal conține discrepanțe sau lacune, **pot apărea îndoieli inițiale**. Totuși, acest lucru nu ar trebui să ducă automat la **presupunerea** că persoana minte despre vârsta sa. Ca un prim pas în cazul în care există îndoieli, discrepanțele trebuie prezentate persoanei în cauză, tutorelui său și consilierului juridic, oferindu-se posibilitatea de a clarifica și de a aduna mai multe informații sau dovezi, dacă este posibil, ținând seama de termenele limită.

Înainte de a trimite persoana respectivă la o evaluare a vârstei, autoritățile pot și trebuie să exploreze surse suplimentare de informații care ar putea fi utile pentru a elimina îndoielile inițiale.

Deoarece vârsta este un element al identității persoanei, autoritățile competente efectuează o **verificare preliminară a vârstei** în cadrul verificării generale a identității. Verificarea preliminară a vârstei are scopul de a obține clarificări sau informații suplimentare de la solicitant și de a aduna probe suplimentare și alte indicii relevante cu privire la vârsta solicitantului (cum ar fi declarațiile membrilor de familie sau informații din baze de date sau din alte surse). Aceste informații ar putea fi suficiente și ar face evaluarea vârstei inutilă.

Articolul 4 alineatul (5) din RCPI se referă la evaluarea cererilor de protecție internațională în general și nu în mod specific la evaluarea vârstei. Într-adevăr, vârsta solicitantului poate face parte din declarațiile generale care fac obiectul acestei dispoziții. Totuși, această dispoziție poate servi, de asemenea, ca punct de referință pentru **a stabili dacă sunt sau nu necesare probe suplimentare** în cadrul **evaluării vârstei**. Dacă declarația solicitantului privind vârsta îndeplinește criteriile de credibilitate și de consecvență similare celor descrise în articol și se oferă o explicație satisfăcătoare pentru absența documentelor, **autoritățile pot decide în mod rezonabil că nu sunt necesare probe suplimentare** pentru a stabili vârsta pretinsă.

Articolul 4 alineatul (5) din RCPI

Dacă unul sau mai multe aspecte specifice din declarațiile solicitantului nu sunt susținute de documente sau de probe de altă natură, nu se cer dovezi suplimentare cu privire la aceste aspecte specifice dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) *solicitantul a depus eforturi reale pentru a-și susține cererea de protecție internațională;*
- b) *au fost prezentate toate elementele relevante de care dispune solicitantul și s-a furnizat o explicație satisfăcătoare în ceea ce privește absența altor elemente de probă relevante;*
- c) *se constată că declarațiile solicitantului sunt coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informații generale și specifice cunoscute, relevante pentru cererea sa;*
- d) *credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită luând în considerare, printre altele, momentul în care solicitantul a depus o cerere de protecție internațională.*

Rezultatele verificării vârstei pot fi **nesatisfăcătoare**. De exemplu, declarațiile solicitantului, probele documentare disponibile sau alte indicii legate de vârstă pot fi insuficiente pentru a elimina îndoielile sau pot fi în contradicție cu faptele cunoscute despre viața solicitantului. În acest caz, **autoritățile pot avea îndoieli întemeiate** cu privire la vârsta pretinsă de solicitant și poate fi necesară o evaluare multidisciplinară a vârstei.

În conformitate cu articolul 25 alineatul (1) din APR, atunci când persoana a cărei vârstă este contestată a solicitat protecție internațională, **autoritatea decizională** are competența de a decide să inițieze o evaluare a vârstei. În cazul în care apar indicii care suscită îndoieli întemeiate cu privire la vârsta solicitantului, alte autorități, cum ar fi autoritățile de screening sau de primire, pot sesiza autoritatea decizională, care are responsabilitatea de a decide dacă să inițieze o evaluare a vârstei ⁽⁷⁷⁾.

În cazul în care există **îndoieli** cu privire la vârsta solicitantului în momentul screeningului, **ceea ce poate determina necesitatea unei evaluări a vârstei**, trebuie luate **măsurile preliminare** de mai jos.

1. **Înregistrarea declarației solicitantului privind vârsta:** solicitantul declară că este minor sau adult și există **îndoieli cu privire la această declarație**.
2. **Desemnarea unui tutore** sau a unei persoane care să acționeze temporar în calitate de tutore.
3. **Asigurarea accesului la consiliere juridică gratuită.**
4. **Colectarea și verificarea documentelor justificative:** pot apărea îndoieli din cauza lipsei documentelor care atestă vârsta pretinsă de solicitant și/sau există dovezi că documentele pot fi falsificate sau obținute/utilizate fraudulos. Pot apărea îndoieli și atunci când declarațiile solicitantului și/sau probele disponibile nu confirmă vârsta pretinsă sau par contradictorii.
5. **Efectuarea unei verificări a vârstei în cadrul verificării vulnerabilității în timpul screeningului:** aceasta are scopul de **a stabili dacă vârsta pretinsă poate fi acceptată** sau dacă persistă îndoieli rezonabile. Această verificare constă în:
 - a) solicitarea de clarificări din partea solicitantului și a tutorelui cu privire la îndoielile existente;
 - b) colectarea și analizarea de probe documentare suplimentare, cum ar fi documente personale, informații despre membrii de familie (de exemplu, vârsta fraților și surorilor, vaccinări și înregistrări școlare), dacă sunt disponibile;
 - c) consultarea bazelor de date sau a surselor de informații relevante (Vis, Eurodac, SiS etc.).

Dacă îndoielile sunt eliminate, **nu este necesară evaluarea vârstei**. Dacă îndoielile persistă, trebuie efectuată o **trimitere** către autoritatea decizională, **pentru a decide** dacă este necesară o evaluare a vârstei. Trimiterea cuprinde pașii de mai jos:
6. **Consemnarea îndoielilor justificate:** atunci când îndoielile persistă, ele sunt considerate îndoieli justificate și trebuie înregistrate în mod corespunzător în dosarul de caz.

⁽⁷⁷⁾ Autoritatea decizională este responsabilă de efectuarea evaluărilor vârstei, dar poate delega această sarcină unui organism specializat. În funcție de structura administrativă națională, un astfel de organism poate funcționa sub autoritatea decizională sau ca entitate independentă. APR permite o anumită flexibilitate în această privință: autoritatea decizională poate fie să efectueze evaluarea ea însăși, fie s-o încredințeze altor organisme calificate, păstrând totodată responsabilitatea finală pentru determinarea vârstei.

7. **Comunicarea către autoritatea decizională a îndoielilor justificate:** autoritatea de screening sau de primire comunică fără întârziere autorității decizionale îndoielile justificate, cu rezultatele verificării vârstei și cu considerațiile aferente legate de BIC.
8. **Decizia autorității decizionale:** autoritatea decizională decide, fără întârzieri nejustificate, dacă un proces de evaluare a vârstei poate fi eficace și recomandat pentru acest caz. Această decizie trebuie luată ținând cont de interesul superior al copilului. Atunci când se recomandă, se inițiază procedura de evaluare a vârstei.

Considerații practice privind corelarea verificărilor inițiale cu procedura de evaluare a vârstei

Verificările privind sănătatea, securitatea și identitatea nu sunt direct legate de evaluarea vârstei. Totuși, aceste verificări inițiale pot **furniza informații utile** sau **indicii** că ar putea fi necesară (sau nu) o evaluare a vârstei. Pentru a evita repetarea întrebărilor deja adresate de alți funcționari, este o bună practică **să se stabilească corelări** între aceste verificări inițiale și verificarea vulnerabilității. Observațiile sau elementele relevante colectate în timpul controalelor medicale, de securitate și de identitate pot **sta la baza verificării vârstei** și pot face parte din decizia de a recomanda și/sau de a iniția sau nu o evaluare a vârstei, simplificând procedurile și menținând în același timp eficiența și respectând normele de protecție a datelor.

3.2.1. Garantarea garanțiilor, prevenind în același timp utilizarea abuzivă a sistemului

Pot exista cazuri în care anumite persoane pretind în mod fals că sunt minore pentru a beneficia de scutiri de la procedura la frontieră sau de acces la servicii specializate. Aceste cazuri trebuie abordate respectând drepturile și garanțiile care trebuie acordate copiilor.

(a) Diferențierea incapacității reale de a coopera de utilizarea abuzivă a sistemului

Nu este întotdeauna ușor **să se facă diferența între înșelăciunea intenționată și confuzia reală sau incapacitatea de a coopera**. Contextul cultural al persoanei, istoricul personal sau lipsa documentelor oficiale pot duce la o incertitudine sinceră cu privire la vârsta sa cronologică. În plus, practicile inconsistente de păstrare a evidențelor în anumite țări de origine pot duce la discrepanțe în documentele oficiale, complicând și mai mult determinarea vârstei. De exemplu:

- lipsa documentelor oficiale;
- normele culturale sau contextul personal care pot influența modul în care este înțeleasă sau reținută vârsta sau
- incertitudinea cu privire la înregistrările privind nașterea

Pot duce la o **incertitudine reală** cu privire la propria vârstă cronologică. Constatarea că o persoană are peste 18 ani, în pofida faptului că a declarat inițial că este minoră, **nu constituie, în sine, o dovadă că aceasta a încercat în mod intenționat să inducă în eroare autoritățile**.

Mai mult, **factorii psihosociali**, cum ar fi traume din trecut, teama de autorități sau înțelegerea limitată a procedurilor de azil, pot afecta modul în care un solicitant își declară vârsta, ducând uneori la **neconcordanțe neintenționate**.

Abuzul evident înseamnă că există **dovezi clare ale unei intenții înșelătoare**, cum ar fi **prezentarea cu bună știință a unor documente falsificate** sau **ascunderea sau distrugerea deliberată a dovezii vârstei**. O simplă discrepanță în documentație sau o presupunere incorectă cu privire la vârsta unei persoane nu constituie în sine un abuz.

(b) Verificarea vârstei în cazuri de abuz evident

În cazul în care există **dovezi clare** că un solicitant prezintă în mod deliberat informații false cu privire la vârsta sa, statele membre trebuie să efectueze o **verificare imediată a vârstei**. Dacă, pe baza acestor dovezi solide ⁽⁷⁸⁾, un stat membru poate concluziona că solicitantul are „fără îndoială” peste 18 ani, nu este necesar să se continue cu o evaluare completă a vârstei ⁽⁷⁹⁾ și nici să se numească un tutore ⁽⁸⁰⁾.

Acest lucru ar putea fi valabil, de exemplu, în cazul în care statele membre pot colecta sau verifica informații de la:

- **cererile de viză** anterioare înaintate prin **sistemul VIS**;
- **Eurodac sau bazele de date naționale privind azilul** care indică o înregistrare anterioară ca adult;
- **documentele oficiale de identitate sau de călătorie** (pașaport, carte de identitate, permis de conducere) găsite după declarația solicitantului sau furnizate de rude/membri de familie;
- **evidențele administrative sau judiciare anterioare** aflate la dispoziția autorităților.

În aceste cazuri, data nașterii care trebuie înregistrată în scopuri administrative și procedurale poate fi **obținută direct din documentația verificată sau din informațiile colectate**, cu condiția ca decizia să fie emisă în scris, să fie motivată și documentată în mod corespunzător și să fie comunicată solicitantului în conformitate cu principiile bunei administrări și cu dreptul la o cale de atac eficientă ⁽⁸¹⁾.

În schimb, cazurile bazate exclusiv pe aspectul fizic – de exemplu, așa-numitele **cazuri de „barbă albă”** – trebuie tratate diferit, deoarece poate fi necesară totuși o evaluare a vârstei pentru a stabili data nașterii solicitantului. Deși APR permite autorității competente să nu

⁽⁷⁸⁾ Dovezile solide pot fi înțelese ca fiind informații fiabile și verificabile care pot stabili în mod obiectiv vârsta unei persoane. Acestea pot include, de exemplu, documente oficiale a căror autenticitate a fost confirmată și care stabilesc data nașterii, cum ar fi documente de identitate, corespondențe biometrice confirmate în Eurodac, rezultate pozitive în VIS sau în alte baze de date oficiale sau o determinare anterioară concludentă a vârstei de către alt stat membru. În schimb, elemente precum aspectul fizic, impresiile sau declarațiile neverificate nu constituie în sine dovezi solide, deși pot servi drept indicatori care să determine efectuarea unei evaluări suplimentare.

⁽⁷⁹⁾ Articolul 27 alineatul (1) din DCP (2024): „[...] În cazul în care un stat membru ajunge la concluzia că un solicitant care susține că este minor are fără îndoială peste 18 ani, statul membru respectiv nu are obligația să numească un reprezentant sau să desemneze o persoană care este aptă să îndeplinească în mod provizoriu rolul de reprezentant [...]”.

⁽⁸⁰⁾ Articolul 23 alineatul (2) din APR.

⁽⁸¹⁾ În conformitate cu principiile consacrate la articolul 41 din cartă – Dreptul la bună administrare și la articolul 47 – Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil.

numească un tutore în cazul în care a stabilit „fără îndoială” că solicitantul are peste 18 ani ⁽⁸²⁾, **aspectul fizic al unei persoane nu poate îndeplini singur acest prag probatoriu**, dar poate servi ca indicator care să determine efectuarea unei evaluări suplimentare. Într-adevăr, trăsăturile fizice, cum ar fi părul cărunt, trăsăturile feței sau atitudinea generală, pot fi influențate de **o serie de factori**, inclusiv de **greutățile din trecut, stres, malnutriție sau afecțiunile medicale** și, prin urmare, **nu pot fi considerate o dovadă concludentă a vârstei adulte**. Statele membre ar trebui să poată justifica orice concluzie privind vârsta adultă prin dovezi verificabile și raționamente clare **ce nu se limitează doar la aspect**.

În plus, **din punct de vedere practic**, statele membre au obligația administrativă de a restabili sau de a corecta data nașterii solicitantului dacă este înregistrată incorect. În acest sens, este necesară emiterea unei **decizii scrise formale și motivate**, care să indice **data de naștere evaluată**. Acest lucru este necesar pentru **eliberarea documentelor administrative**, cum ar fi permisul de ședere sau cardul de sănătate, precum și pentru înregistrarea corectă a informațiilor solicitantului în bazele de date relevante (de exemplu, Eurodac, SIS și sistemele naționale).

Pentru a stabili sau restabili data nașterii în scopuri administrative, este necesară o **procedură de evaluare a vârstei** pentru a se asigura că stabilirea **are la bază un proces transparent, documentat și fiabil**. În consecință, chiar și în cazurile în care se presupune că persoana este de vârstă adultă datorită aspectului fizic, autoritățile **nu pot pur și simplu să ignore declarația solicitantului privind minoritatea**. Autoritățile trebuie să emită o decizie scrisă motivată prin care contestă vârsta declarată a solicitantului, cu respectarea deplină a dreptului la bună administrare și a dreptului la o cale de atac eficientă, asigurându-se că solicitantul are posibilitatea de a contesta decizia ⁽⁸³⁾. Întrucât procedurile de evaluare a vârstei pot furniza doar o vârstă estimată, nu și una cronologică exactă, rezultatul nu stabilește o dată specifică a nașterii. Cu toate acestea, din motive administrative și de documentare, autoritățile decizionale trebuie să înregistreze, la finalul evaluării vârstei, o dată precisă a nașterii, pentru a putea elibera documente de identitate sau de ședere și pentru a asigura coerența între sisteme ⁽⁸⁴⁾.

⁽⁸²⁾ Articolul 23 alineatul (2) litera (b) din APR.

⁽⁸³⁾ În conformitate cu principiile consacrate la articolul 41 din cartă – Dreptul la bună administrare și la articolul 47 – Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil.

⁽⁸⁴⁾ În aceste cazuri, unele autorități utilizează data de 1 ianuarie a anului de naștere evaluat, când nu se pot stabili ziua și luna exactă, pentru a evita indicarea unei date de naștere ulterioare.

Evaluarea vârstei în cadrul procedurii la frontieră

În temeiul articolului 53 alineatul (1) din APR, minorii neînsoțiți sunt scutiți de procedura la frontieră, cu excepția cazurilor în care există preocupări grave legate de securitatea națională sau ordinea publică [articolul 42 alineatul (3) litera (b) din APR] și, prin urmare, trebuie direcționați către procedura de azil obișnuită. Această excepție se aplică atât procedurilor la frontieră opționale, cât și celor obligatorii.

Cu toate acestea, dacă un solicitant îndeplinește condițiile pentru **procedura la frontieră obligatorie**, dar susține că are mai puțin de 18 ani și apar **îndoieli întemeiate** cu privire la vârsta sa, articolul 53 din APR prevede inițierea promptă a unei evaluări a vârstei. În aceste cazuri, solicitantul este plasat provizoriu în cadrul procedurii la frontieră până la aflarea rezultatului evaluării.

Prezumția de minoritate continuă să se aplice, iar **solicitantul ar trebui să beneficieze de toate măsurile de protecție și garanțiile aplicabile copiilor** (inclusiv condiții de primire, tutelă și garanții procedurale) pe durata evaluării. Acest lucru se aplică în special atunci când sunt îndeplinite condițiile pentru procedura la frontieră obligatorie de mai jos ⁽⁸⁵⁾:

- **inducerea în eroare a autorităților sau distrugerea/ascunderea documentelor** [articolul 42 alineatul (1) litera (c) din APR];
- **amenințări la adresa securității naționale sau a ordinii publice** [articolul 42 alineatul (1) litera (f)]; acest lucru se aplică și minorilor neînsoțiți în temeiul articolului 42 alineatul (3) litera (b) din APR];
- **cetățenia unei țări cu rată de recunoaștere scăzută** [articolul 42 alineatul (1) litera (j) din APR].

Acest lucru garantează că sistemul nu poate fi ocolit prin declarații neverificate privind statutul de minor.

În schimb, atunci când **procedura la frontieră este opțională** [articolul 43 alineatul (1) din APR], statul membru nu are obligația legală de a iniția o evaluare a vârstei și **poate fie să decidă să continue procedura de azil obișnuită** și să efectueze evaluarea vârstei, dacă este cazul, fie să plaseze temporar solicitantul în procedura la frontieră și să efectueze evaluarea vârstei cât mai curând posibil.

Pentru mai multe detalii, consultați îndrumările viitoare ale Comisiei Europene privind procedurile de azil și de returnare la frontieră.

⁽⁸⁵⁾ Articolul 45 din APR.

Considerentul 62 din APR

[...] având în vedere importanța drepturilor copilului și necesitatea de a se ține seama de interesul superior al copilului, **minorii neînsoțiți nu ar trebui, ca regulă, să facă obiectul procedurii la frontieră**, cu excepția cazului în care există motive rezonabile pentru a se considera că minorul reprezintă un pericol pentru securitatea națională sau ordinea publică a statului membru ori a cazului în care solicitantul a fost expulzat forțat din motive grave de securitate națională sau de ordine publică în temeiul dreptului intern.

Respectarea garanțiilor procedurale

Prezumția de minoritate ⁽⁸⁶⁾ impune ca procedurile de evaluare a vârstei să fie însoțite de **garanții adecvate** pentru a se evita încălcarea drepturilor fundamentale.

Deși plasarea temporară în cadrul procedurii la frontieră poate fi permisă din punct de vedere juridic, condițiile de mai jos trebuie **îndeplinite întotdeauna** pentru a asigura compatibilitatea cu obligațiile privind drepturile fundamentale.

- **Garanțiile procedurale** prevăzute la articolele 16, 17, 21, 22 și 23 din APR sunt respectate, inclusiv numirea la timp a unui tutore, consilierea juridică gratuită, asistența juridică gratuită și reprezentarea juridică pentru o cale de atac și menținerea unității familiei ⁽⁸⁷⁾.

Aceasta înseamnă, printre altele, că: un tutore este numit fără întârziere și are capacitatea de a reprezenta în mod eficace copilul; frații, surorile sau alți membri apropiați ai familiei nu sunt separați, cu excepția cazului în care acest lucru este în interesul superior al copilului; copilul are acces la informații și are posibilitatea de a fi ascultat în funcție de vârsta și gradul său de maturitate; procedura are prioritate, ceea ce înseamnă că cazul este prelucrat fără întârzieri nejustificate și i se acordă prioritate față de alte cereri, pentru a asigura identificarea rapidă a nevoilor de protecție ale copilului și a evita incertitudinea prelungită.

- **Evaluarea vârstei** se efectuează în conformitate cu articolul 25 din APR și se finalizează în termen de 30 de zile, astfel cum se reflectă și la articolul 23 alineatul (3) din APR și la articolul 25 alineatul (1) din DCP (2024). Aceasta înseamnă, printre altele, că: evaluarea este multidisciplinară, este efectuată de profesioniști instruiți și utilizează metodele cele mai puțin invazive; solicitantul și tutorele sunt informați și își exprimă punctele de vedere; prezumția de minoritate se aplică până la luarea unei decizii finale.
- La locul de desfășurare a procedurii la frontieră sunt disponibile **condiții de primire adecvate copiilor**, în conformitate cu standardele prevăzute în DCP (2024).

Aceasta înseamnă, printre altele, că: cazarea este sigură, adecvată pentru copii și separată de adulții cu care nu sunt înrudiți; se asigură acces la educație, agrement și

⁽⁸⁶⁾ Conform interpretării date de CEDO în cauza *Darboe și Camara împotriva Italiei*, op. cit., nota de subsol [45](#).
⁽⁸⁷⁾ articolul 45 alineatul (2) din APR.

sprijin psihosocial; personalul este instruit în domeniul protecției copilului; există mecanisme de examinare a plângerilor și de monitorizare.

Considerentul 36 din APR

Pentru a asigura faptul că prelucrarea cererilor de protecție internațională se efectuează ținându-se seama în mod corespunzător de drepturile copilului, minorilor trebuie să li se ofere garanții procedurale specifice și adaptate copiilor, precum și condiții de primire speciale. În cazul în care, în urma declarațiilor unui solicitant, există motive de îndoială că un solicitant este minor, ar trebui să fie posibil ca autoritatea decizională să efectueze o evaluare a vârstei persoanei în cauză. Pot apărea îndoieli cu privire la vârsta unui solicitant atunci când solicitantul susține că este minor, dar și atunci când pretinde că este adult. Având în vedere vulnerabilitatea deosebită a minorilor neînsoțiți, care s-ar putea să nu dispună de documente de identificare sau de alte documente, este deosebit de important să se instituie garanții solide pentru a se asigura că astfel de solicitanți nu fac obiectul unor proceduri incorecte sau nerezonabile de evaluare a vârstei.

În plus, astfel cum se subliniază la articolul 53 alineatul (2) din APR, **statele membre nu trebuie să aplice procedura la frontieră în circumstanțele de mai jos.**

- Autoritatea decizională consideră că nu sunt aplicabile sau nu mai sunt aplicabile motivele pentru respingerea unei cereri ca inadmisibilă sau pentru aplicarea procedurii accelerate de examinare.
- Solicitanților cu nevoi speciale de primire, inclusiv copiilor, nu li se poate acorda sprijinul necesar în materie de primire la punctul de frontieră desemnat [în conformitate cu capitolul IV din DCP (2024) și cu articolul 54 din APR].
- Sprijinul necesar pentru solicitanții care au nevoie de garanții procedurale speciale nu este disponibil la punctul de frontieră.
- Motivele medicale, inclusiv problemele de sănătate psihică, fac inadecvată aplicarea procedurii la frontieră.
- Condițiile de luare în custodie publică [articolele 10-13 din DCP (2024)] nu sunt îndeplinite sau nu mai sunt îndeplinite, iar procedura la frontieră ar necesita utilizarea luării în custodie publică cu încălcarea acestor condiții.

În cazul în care aceste garanții nu pot fi asigurate în conformitate cu articolul 53 din APR, **solicitantul nu poate fi direcționat către procedura de azil la frontieră și, în schimb, ar trebui transferat imediat la procedura de azil obișnuită** pentru a asigura respectarea deplină a drepturilor sale și a garanțiilor procedurale.

Nerespectarea acestor garanții, de exemplu plasarea prelungită în centre pentru adulți fără garanții corespunzătoare, poate duce la încălcarea articolului 8 din Convenția europeană a

drepturilor omului ⁽⁸⁸⁾, astfel cum s-a confirmat în cauzele *Darboe și Camara împotriva Italiei* ⁽⁸⁹⁾ și în jurisprudența conexă *A.C. împotriva Franței* ⁽⁹⁰⁾ și *F.B. împotriva Belgiei* ⁽⁹¹⁾.

Acest lucru poate fi valabil și în situații excepționale, de exemplu în cazul unui aflux mare de sosiri la punctele de debarcare, în care resursele disponibile nu pot garanta pe deplin măsurile de protecție necesare.

Procedura de azil la frontieră, de la înregistrarea cererii până la luarea deciziei (inclusiv calea de atac), trebuie finalizată în 12 săptămâni. După această perioadă, solicitantul trebuie să fie autorizat să intre pe teritoriul statului membru ⁽⁹²⁾.

3.3. Abordarea în cascadă și multidisciplinară a evaluării vârstei

Evaluarea vârstei trebuie efectuată într-un mod care să țină seama în primul rând de interesul superior al copilului pe tot parcursul procedurii ⁽⁹³⁾. APR promovează o punere în aplicare treptată a evaluării vârstei, numită și abordare în cascadă sau treptată. Abordarea în cascadă vizează reducerea riscului de invazivitate, care este implicat în metodele medicale.

Urmând această abordare treptată, se utilizează mai întâi metode nonmedicale. Numai în cazul unor rezultate neconcludente, autoritățile pot recurge la metode medicale, în ultimă instanță.

Când examinările medicale sunt potențial eficace, trebuie să se acorde prioritate metodelor **fără radiații**. Tehnicile bazate pe radiații, cum ar fi razele X, trebuie să respecte cu strictețe **principiul „nivelului cel mai scăzut posibil” (ALARA)** și să fie utilizate numai atunci când etapele anterioare au fost epuizate.

În cazul fetelor și al tinerelor femei trebuie aplicate măsuri speciale de protecție, deoarece razele X pot dăuna fătului. Înainte de orice expunere, profesioniștii trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a stabili dacă solicitanta ar putea fi gravidă, ținând cont de faptul că fata însăși ar putea să nu știe sau să nu dorească să dezvăluie acest lucru din cauza sensibilităților culturale, a stigmatizării sau a experiențelor de abuz sau violență.

Observarea maturității sexuale (nuditatea) nu poate fi utilizată niciodată în scopul evaluării vârstei, deoarece este foarte invazivă și nu servește la estimarea vârstei cronologice.

⁽⁸⁸⁾ Consiliul Europei, [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11 și 14](#), 4 noiembrie 1950, ETS 5.

⁽⁸⁹⁾ CEDO, *Darboe și Camara împotriva Italiei*, 2022, op. cit. nota de subsol [45](#).

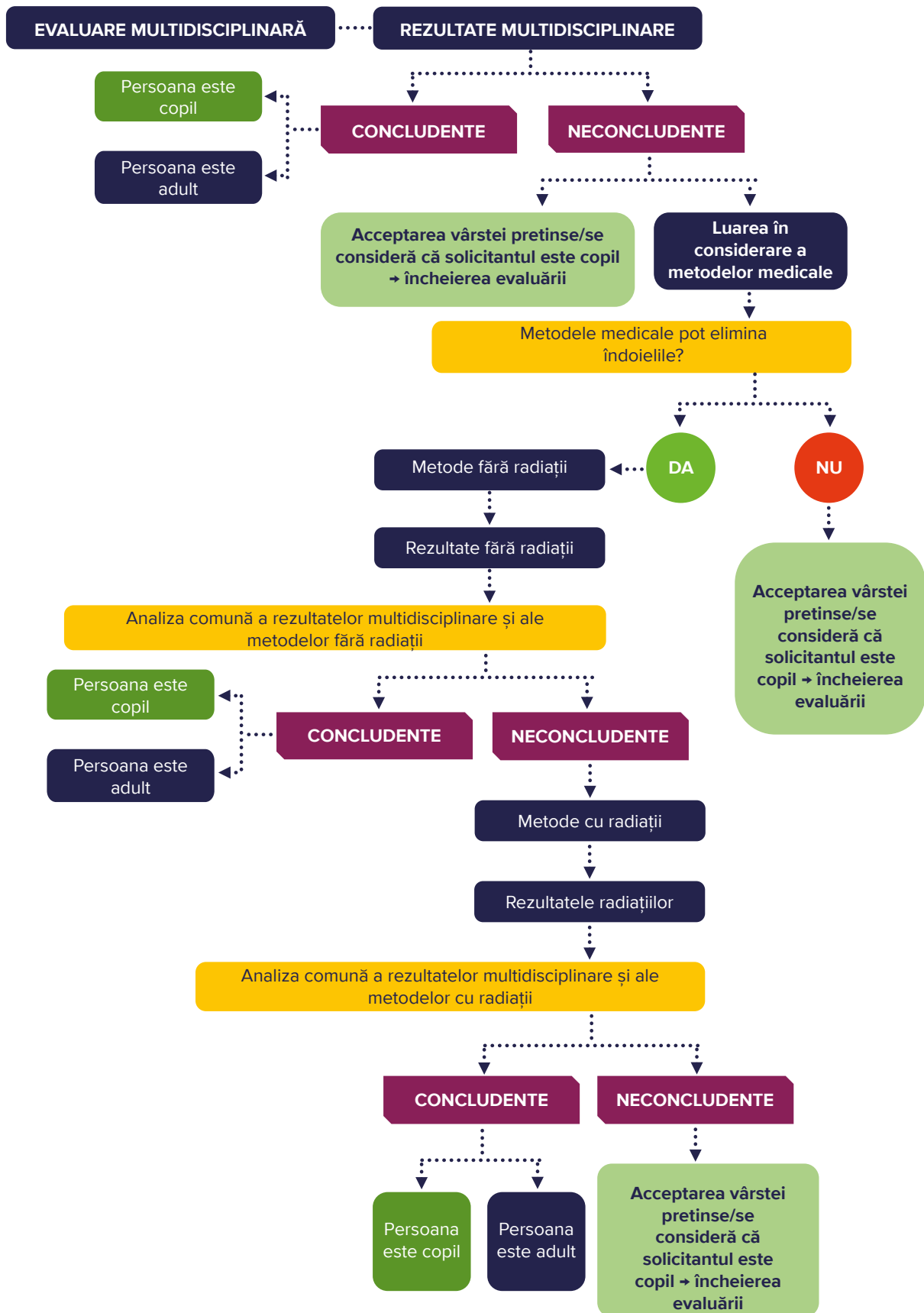
⁽⁹⁰⁾ CEDO, hotărârea din 16 ianuarie 2025, *A.C. împotriva Franței*, 15457/20, ECLI:CE:ECHR:2025:0116JUD001545720 (în limba franceză).

⁽⁹¹⁾ CEDO, hotărârea din 6 martie 2025, *F.B. împotriva Belgiei*, 47836/21, ECLI:CE:ECHR:2025:0306JUD004783621 (în limba franceză). Rezumat disponibil în [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁹²⁾ Articolul 51 alineatul (2) din APR.

⁽⁹³⁾ Considerentul 37 și articolul 25 alineatul (3) din APR.

Figura 2. Diagramă de ilustrare a abordării în cascadă și multidisciplinare

3.3.1. Metode nonmedicale de evaluare a vârstei

Având în vedere că metodele actuale **nu pot determina cu certitudine vârsta cronologică a unei persoane**, se recomandă utilizarea unei combinații de metode. **Abordarea în cascadă urmărește să minimizeze intruziunea**, acordând prioritate metodelor cele mai puțin invazive. În schimb, **abordarea multidisciplinară are în vedere limitările în materie de precizie** prin implicarea profesioniștilor din diferite domenii – precum asistența socială, psihologia și pediatria –, care să evalueze vârsta din multiple perspective. Această metodă ajută la restrângerea grupei de vârstă estimate pentru un rezultat mai fiabil. Abordarea multidisciplinară ⁽⁹⁴⁾ include, de obicei, metode nonmedicale de evaluare a vârstei, realizate în colaborare pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a vârstei solicitantului, după cum se prezintă mai jos (lista nu este exhaustivă).

- **Analiza dovezilor suplimentare.** Când documentele culese inițial sau informațiile disponibile nu includ nicio referire la vârstă, trebuie inițiată în mod proactiv o verificare/ analiză suplimentară a altor documente. Informațiile despre vârsta solicitantului pot fi obținute din înregistrările școlare, documentele religioase, fișele de vaccinare ale membrilor familiei sau alte înregistrări medicale, dar și din fotografii cu marcă temporală, postări pe platformele de comunicare socială cu date exacte și orice alt element util considerat autentic. După cum se menționează în [secțiunea 2.2.1 Evaluarea probelor documentare](#), atunci când se iau în considerare dovezile justificative, autentificarea documentelor nu ar trebui să fie necesară dacă există alte dovezi circumstanțiale care să coroboreze vârsta minoră. Dacă suspectează că un document este falsificat, autoritățile naționale pot solicita verificarea sa. Trebuie reținut totuși că este posibil ca solicitantii să dețină doar copii și/sau fotografiile ale documentelor lor pe telefoanele lor mobile. Dacă o astfel de analiză a documentelor suplimentare este suficientă pentru a accepta în mod obiectiv vârsta declarată de solicitant, procesul de evaluare a vârstei ar trebui să se oprească aici.
- **Interviu pentru evaluarea vârstei:** încearcă să reconstituie o succesiune cronologică a evenimentelor din viață pentru a sprijini estimarea vârstei. Dacă interviul pentru evaluarea vârstei este suficient de informativ și se pot obține rezultate concludente, nu este necesar să se continue cu o evaluare psihosocială. În cazul în care concluziile sunt insuficiente și persistă îndoiele cu privire la vârsta pretinsă, trebuie să urmeze o evaluare psihosocială. Pentru informații suplimentare, vezi [Anexa 1 – Interviu pentru evaluarea vârstei](#).
- **Evaluarea psihosocială:** explorează aspecte ale vieții persoanei, maturitatea psihologică și emoțională, dezvoltarea și comportamentul său. În acest context, dezvoltarea se referă nu numai la creșterea cognitivă și emoțională, ci și la comportamente observabile, cum ar fi capacitatea de a se implica în activități adecvate vârstei, capacitatea de a-și asuma responsabilitatea pentru sarcinile zilnice, modul în care este exprimată independența, gestionarea emoțiilor și interacțiunea cu colegii și cu adulții.

Evaluatorii realizează interviuri folosind întrebări deschise și, acolo unde este cazul, instrumente precum desenele, pentru a ajuta persoana să se exprime. Evaluatorii trebuie să fie conștienți de diferențele culturale, de potențialele traume și de starea emoțională a

⁽⁹⁴⁾ Vezi articolul 25 alineatul (1) și considerentul 37 din APR.

persoanei ⁽⁹⁵⁾. O astfel de evaluare ar trebui să fie efectuată de profesioniști cu experiență și cunoștințe în estimarea vârstei și dezvoltarea copiilor, precum asistenți sociali, psihologi sau pediatri, pentru a se evalua diverși factori, cum ar fi cei fizici, psihologici, de dezvoltare, de mediu și culturali ⁽⁹⁶⁾, și să se analizeze suplimentar probele. Pentru informații suplimentare, vezi [Anexa 2 – Evaluarea psihosocială](#).

După cum se explică în [caseta cu considerații practice](#), pentru a evita duplicarea și întrebările repetitive, ar trebui coordonată partajarea anumitor informații colectate în timpul screeningului și relevante pentru procesul de evaluare a vârstei cu experții care fac parte din echipa multidisciplinară de evaluare a vârstei.

În același timp, informațiile obținute în cadrul evaluării multidisciplinare pot fi comunicate autorităților relevante, după caz și dacă sunt relevante (de exemplu, în cazul indicatorilor de vulnerabilitate intersecțională pentru evaluarea vulnerabilității sau în cazul trimerilor). Acest schimb reciproc contribuie la simplificarea procedurilor, consolidează caracterul global al abordării multidisciplinare și garantează natura adaptată copilului a procesului.

Decizia finală cu privire la vârsta solicitantului trebuie să se bazeze pe rezultatele acestor evaluări și pe concluziile profesionale formulate.

Tabelul 2. Principalele diferențe între evaluarea psihosocială și interviul pentru evaluarea vârstei

	INTERVIUL PENTRU EVALUAREA VÂRSTEI	EVALUAREA PSIHOSOCIALĂ
ASPECTE VIZATE	Rememorarea unor evenimente cunoscute și a istoricului personal.	Evaluare mai amplă a maturității, a dezvoltării cognitive și fizice, a interacțiunilor sociale și a mediului.
METODOLOGIE	Format de interviu semistructurat ⁽⁹⁷⁾ .	Bazată pe observare ⁽⁹⁸⁾ , context și colaborare.
EVALUATORI	Profesioniști instruiți (de exemplu, asistenți sociali sau alți funcționari care sunt independenți și nu sunt implicați în interviul solicitantului de azil).	Echipă multidisciplinară (de exemplu, psihologi, lucrători sociali, pediatri, cu contribuția responsabililor cu primirea, a cadrelor didactice și a altor profesioniști care intră în contact cu solicitantul).

⁽⁹⁵⁾ Pe baza UNICEF *Technical note on age assessment* (Notă tehnică privind evaluarea vârstei), *op. cit.*, nota de subsol 7.

⁽⁹⁶⁾ Considerentul 37 din APR.

⁽⁹⁷⁾ Un interviu semistructurat este o metodă de colectare a datelor calitative care combină elemente atât din interviurile structurate, cât și din cele nestructurate. Acesta implică un set pregătit de întrebări deschise, oferind în același timp flexibilitate intervievatorului pentru a explora noi subiecte care pot apărea în timpul conversației.

⁽⁹⁸⁾ Observații obiective („văd”, „aud”); observația trebuie să se limiteze la aspecte referitoare la vârsta cronologică.

OBIECTIV	Verificarea vârstei pretinse sau aflarea vârstei aproximative prin rememorarea aspectelor legate de anumite date și evenimente (sărbători naționale, evenimente istorice precum alegeri, dezastre naturale, evenimente sportive etc.).	Evaluarea maturității emoționale și sociale a persoanei, precum și a dezvoltării cognitive și fizice.
-----------------	--	---

Sfat practic – Modele pentru coordonarea evaluărilor multidisciplinare ale vârstei

Dacă sunt implicați mai mulți experți care efectuează evaluarea în mod independent, este esențială o **coordonare între diferiți profesioniști** pentru a compila constatările. Acest lucru oferă posibilitatea de a face schimb de informații, permițând profesioniștilor să explice marja de eroare a rezultatelor corespunzătoare și să eficientizeze procesul.

În practică, această coordonare poate lua forma unui schimb de opinii între profesioniști cu privire la rezultate, după finalizarea evaluărilor individuale. În general, există două modalități principale de organizare a unei astfel de coordonări:

- **Grup multidisciplinar.** Acolo unde este posibil, evaluarea vârstei poate fi coordonată și prin organizarea unei singure sesiuni de evaluare, în cadrul căreia mai mulți profesioniști se întâlnesc împreună cu solicitantul. Întrebările sunt adresate în funcție de domeniul de expertiză al profesioniștilor implicați.
- Avantajele acestei abordări bazate pe grup constau în faptul că solicitantul este evaluat o singură dată și nu de mai multe ori de către persoane diferite, ceea ce permite o concluzie mai rapidă, fără ca mai multe întâlniri să întârzie procesul. Spre deosebire de evaluările individuale repetate, metoda bazată pe grup previne și duplicarea, deoarece solicitantul nu trebuie să-și povestească experiența de mai multe ori unor profesioniști diferiți. Atunci când este pus în aplicare cu sensibilitate, grupul multidisciplinar poate oferi o alternativă globală, mai rapidă și mai adaptată copiilor decât evaluările multiple sau examinările medicale. De asemenea, evaluatorii își pot detalia și discuta opiniile între ei, imediat după evaluare, pentru a ajunge la o posibilă concluzie (confirmarea vârstei sau necesitatea unei evaluări suplimentare).
- Un posibil dezavantaj al utilizării unui grup de experți este că solicitantul s-ar putea simți copleșit că este interogat de mai multe persoane în același timp.

- **Evaluare multidisciplinară realizată separat de fiecare expert.** Profesioniștii efectuează evaluările separat (de exemplu, psihologul, asistentul social, pediaterul) și apoi se întâlnesc pentru a discuta concluziile individuale. Întrebările sunt adresate în funcție de domeniul de expertiză al profesioniștilor implicați. Acest format permite experților să trianguleze rezultatele, să explice marjele de eroare și să ajungă la un consens fără a expune solicitantul la multiple interviuri care se suprapun.
- Avantajul este că solicitantul se întâlnește cu fiecare profesionist în parte, reducând riscul de a se simți copleșit de o situație de grup. Fiecare expert se poate concentra temeinic pe domeniul său specific de expertiză și poate construi o relație cu solicitantul, ceea ce poate duce la o evaluare mai precisă și mai nuanțată. Această metodă permite, de asemenea, flexibilitate în programare și garantează că opiniile profesioniștilor sunt formate în mod independent înainte de discuție, ceea ce poate spori obiectivitatea concluziilor comune.
- Dezavantajul este că procesul poate dura mai mult în ansamblu, deoarece sunt necesare mai multe întâlniri separate, ceea ce poate întârzia finalizarea evaluării. Poate fi necesar ca solicitantul să repete anumite informații în timpul diferitelor întâlniri, ceea ce poate fi obositor sau împovăraător din punct de vedere emoțional. Există, de asemenea, riscul unor interpretări inconsecvente între experți, în cazul în care coordonarea sau comunicarea după evaluările individuale este necorespunzătoare. 933

Tutorele trebuie informat în prealabil – în timpul întâlnirii pregătitoare – cu privire la modul în care vor fi implicați mai mulți experți în procesul de evaluare a vârstei. Atunci când solicitantul se întâlnește cu experții, accentul trebuie pus pe crearea unei atmosfere de încredere și primitoare, cu o prezentare clară a experților, a rolului și responsabilităților lor. Acest lucru contribuie la crearea unui mediu mai relaxat. **Este extrem de important să se respecte confidențialitatea informațiilor sau a probelor comunicate în cursul evaluării. Marja de eroare**, în special cea asociată metodelor medicale, trebuie **explicată în mod transparent**, mai ales dacă rezultatele sunt neconcludente (cu o variație care se suprapune între copilărie și maturitate).

Când evaluarea vârstei este efectuată într-o singură sesiune de un grup multidisciplinar de experți, este important ca solicitantul să nu fie pus față în față și copleșit de un număr exagerat de persoane prezente.

După ce se încheie sesiunea de grup, autoritatea decizională ⁽⁹⁹⁾ are responsabilitatea de a lua o decizie pe baza avizului și recomandărilor grupului.

În cazul obținerii unor rezultate neconcludente după evaluarea multidisciplinară a vârstei, autoritățile au două opțiuni.

⁽⁹⁹⁾ Deși APR stabilește standardele și garanțiile pentru procedurile de evaluare a vârstei, aceasta nu exclude posibilitatea ca autoritățile naționale, inclusiv instanțele judecătorești, să fie implicate în determinarea vârstei. Prin urmare, statele membre își păstrează libertatea de a externaliza evaluarea vârstei și de a desemna altă autoritate care să emită un aviz. Autoritatea decizională, care poartă responsabilitatea finală pentru decizia privind vârsta, poate apoi să ia decizia pe baza rezultatului evaluării vârstei, în conformitate cu practicile interne și garanțiile procedurale.

Opțiunea 1: autoritățile pot încheia evaluarea și pot aplica prezumția de nevinovăție, considerând că persoana este copil. Astfel cum se specifică la considerentul 37 și la articolul 25 alineatul (2) din APR, dacă rezultatul evaluării este neconcludent, statele membre nu sunt obligate să solicite o examinare medicală sau să continue evaluarea în cazul în care o astfel de examinare nu ar elimina îndoielile rămase.

Opțiunea 2: autoritățile decid să continue evaluarea vârstei și solicită o examinare medicală în condiții stricte. Atunci când se efectuează o examinare medicală, aceasta trebuie să fie cât mai puțin invazivă cu putință, cu respectarea deplină a demnității persoanei.

3.3.2. Evaluarea medicală: prioritizarea examinării cel mai puțin invazive

Examinările medicale de evaluare a vârstei sunt cele care implică practici medicale (de exemplu, ecografie, radiații). Aceste metode trebuie luate în considerare numai după ce toate celelalte mijloace de evaluare a vârstei au fost epuizate fără rezultate concludente. Atunci când examinările medicale pot elimina îndoielile cu privire la vârstă, trebuie să se acorde prioritate **opțiunilor neinvazive, fără radiații**.

Metodele care implică radiații, cum ar fi razele X, trebuie utilizate numai în ultimă instanță⁽¹⁰⁰⁾, respectând principiul de a nu face rău și principiul nivelului cel mai scăzut posibil (ALARA) pentru a reduce la minimum expunerea la radiații.

Metoda utilizată trebuie să ia în considerare și modul în care se efectuează examinarea.

- **Marja de eroare** inerentă tuturor metodelor trebuie documentată, în special atunci când rezultatele nu sunt concludente și se aplică în favoarea solicitantului în conformitate cu principiul interesului superior, acordându-i acestuia prezumția de nevinovăție. În plus, metodele trebuie alese în funcție de categoria de vârstă în cauză și de sexul persoanei evaluate, deoarece precizia poate varia.
- Se va evita să se raporteze doar vârsta medie (de exemplu, 17,4 ani). În schimb, **trebuie să se raporteze întreaga grupă de vârstă** sau vârsta minimă și maximă cea mai probabilă din cadrul grupei. Multe metode furnizează grupe de vârstă în loc de vârste exacte, astfel încât atribuirea unei medii (de exemplu, afirmația că o persoană are 18 ani pe baza unei grupe de vârstă cuprinse între 16 și 20 de ani) nu reflectă pe deplin incertitudinea evaluării. Fără a ști cât de probabilă este fiecare vârstă posibilă din interval (o distribuție a probabilității), utilizarea vârstei medii poate induce în eroare. De exemplu, dacă intervalul include 18 ani (de exemplu, 16,4-22,3 ani) și media între vârsta

⁽¹⁰⁰⁾ Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (Comitetul pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora), *Joint general comment No. 4 (2017) of the Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families and No. 23 (2017) of the Committee on the Rights of the Child on State obligations regarding the human rights of children in the context of international migration in countries of origin, transit, destination and return* [Observația generală comună nr. 4 (2017) a Comitetului pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și nr. 23 (2017) a Comitetului pentru drepturile copilului privind obligațiile statelor referitoare la drepturile omului ale copiilor în contextul migrației internaționale în țările de origine, tranzit, destinație și returnare], 2017, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g17/343/65/pdf/g1734365.pdf>: „Statele ar trebui să nu utilizeze metode medicale care se bazează, printre altele, pe analiza examenelor osoase și dentare, care pot fi inexacte, cu marje mari de eroare și care pot fi, de asemenea, traumatizante și pot conduce la procese juridice inutile.”

minimă și maximă din interval este peste 18 ani, acest lucru ar putea clasifica în mod nedrept o persoană ca adult. Neglijarea marjei de eroare ar putea să nu aducă beneficii persoanei evaluate ⁽¹⁰¹⁾.

- În cazul în care metodele medicale de evaluare a vârstei furnizează o grupă de vârstă însoțită de o **estimare a probabilității**, trebuie indicată în mod clar și probabilitatea ca vârsta evaluată să fie sub sau peste 18 ani. Evaluarea trebuie să țină seama de gradul de probabilitate reflectat în evaluarea medicală, recunoscând că astfel de rezultate exprimă probabilități și nu certitudini.
- Examinările nu trebuie să fie niciodată forțate sau inadecvate din punct de vedere cultural. Profesioniștii trebuie să fie conștienți de dimensiunea de gen și de sensibilitatea culturală și să acționeze în conformitate cu expertiza lor în ceea ce privește estimările de vârstă. Nu trebuie utilizate metode care implică nuditatea sau examinarea părților intime ale corpului pentru a evalua vârsta unui solicitant.

Aspecte de reținut

Nu trebuie efectuate niciodată examinări **care implică nuditate** sau observarea părților intime ale corpului ca observare a maturității sexuale. Acest lucru este esențial pentru a menține respectul pentru demnitatea individului și este deosebit de important în cazul solicitanților care poate au suferit abuzuri și exploatări sexuale și fizice ⁽¹⁰²⁾. În final, evaluarea trăsăturilor fizice pentru a estima vârsta unei persoane are o marjă largă de eroare ⁽¹⁰³⁾ atunci când este utilizată pentru a distinge un adolescent de un adult.

Atunci când se efectuează examinări medicale, profesioniștii din domeniul medical care au evaluat vârsta vor integra concluziile experților implicați anterior, vor explica opinia lor, vor explica rezultatele, tehnica utilizată, limitările și marja de eroare, permițând astfel obținerea celui mai fiabil rezultat posibil. Astfel cum se prevede la articolul 25 alineatul (3) din APR, rezultatele acestor **examinări medicale trebuie analizate** într-o **evaluare globală împreună cu alte constatări**, cum ar fi, de exemplu, rezultatul evaluărilor efectuate de alți profesioniști (abordare multidisciplinară), pentru a asigura obținerea rezultatului cel mai fiabil.

⁽¹⁰¹⁾ Schmeling, A., Schumacher, G. și Rudolf, E., *Medical age assessment of juvenile migrants* (Evaluarea medicală a vârstei minorilor migranți), 2018, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/47096>.

⁽¹⁰²⁾ Comitetul ONU pentru drepturile copilului, *R.Y.S. împotriva Spaniei*, 2021. Rezumat disponibil în [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#). Comitetul pentru drepturile copilului a susținut că „testele care implică nuditatea sau examinarea organelor genitale sau a altor părți intime ale corpului încalcă demnitatea, viața privată și integritatea corporală a unui copil și ar trebui interzise”.

⁽¹⁰³⁾ Comitetul pentru drepturile copilului și-a exprimat punctul de vedere cu privire la plângerea privind încălcarea drepturilor în cazul *R.Y.S. împotriva Spaniei*, (*UN Committee on the Rights of the Child*) *Comitetul ONU pentru drepturile copilului*, 4 februarie 2021, Comitetul a considerat că „examinarea copiilor care implică nuditate sau examinarea organelor genitale sau a zonelor intime constituie o încălcare a demnității, intimității și integrității fizice a acestora și ar trebui interzisă în scopul evaluării vârstei”. Rezumat disponibil în [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

Limitările și preocupările etice ale evaluărilor medicale ale vârstei

Examinările medicale invazive, cum ar fi examinările osoase sau dentare, pot fi percepute ca fiind intruzive, pot fi costisitoare, pot necesita utilizarea de dispozitive medicale și/sau pot necesita specialiști cu disponibilitate limitată. În plus, ele pot traumatiza și mai mult solicitantul, în special supraviețuitorii abuzurilor și violenței de gen. De asemenea, aceste metode au o marjă de eroare mare și oferă adesea rezultate cu un interval de vârstă amplu. Rezultatele pot fi afectate de variațiile etnice socioeconomice și de gen, fiabilitatea lor nefiind mai mare decât cea din metodele nonmedicale.

De asemenea, medicii și-au exprimat reticența cu privire la utilizarea de examene medicale în scopuri administrative, deoarece aceste evaluări pot intra în conflict cu obligația lor principală de a se îngriji de copii. Utilizarea metodelor de evaluare a vârstei biologice ⁽¹⁰⁴⁾ pentru a evalua vârsta cronologică a fost contestată pe scară largă în cercetare, deoarece aceste metode pot oferi doar estimări privind un interval de vârstă amplu ⁽¹⁰⁵⁾.

În final, astfel cum se prevede la considerentul 37 din APR, dacă rezultatul evaluării vârstei este neconcludent sau grupa de vârstă este mai mică de 18 ani, statele membre **trebuie să presupună că solicitantul este copil**, consolidând principiile interesului superior al copilului și prezumția de nevinovăție pe tot parcursul procesului. Acest principiu trebuie înțeles ca fiind aplicabil chiar și în cazurile în care o persoană pretinde că este adultă, dar există îndoieli rezonabile că ar putea fi minoră.

3.4. Decizia

APR prevede că **autoritatea decizională** este responsabilă pentru inițierea evaluărilor vârstei și trebuie să fie întotdeauna cea care decide inițierea evaluării vârstei ⁽¹⁰⁶⁾ și care ia decizia pe baza rezultatului evaluării vârstei. Cu toate acestea, nu se specifică autoritatea/organismul care ar trebui să aibă competența de a **decide vârsta** după evaluarea vârstei. Acest aspect poate fi reglementat în legislația națională.

În urma evaluării vârstei, decizia privind vârsta solicitantului se bazează **pe analiza comună a rezultatelor** atât ale evaluării multidisciplinare, cât și, după caz, ale examinării medicale. Decizia privind vârsta se ia luând în considerare opiniile tuturor experților implicați, pentru a obține un rezultat cât mai fiabil posibil.

În situațiile în care experții din cadrul echipei multidisciplinare ajung la concluzii diferite sau dacă rezultatele evaluării multidisciplinare și ale examinării medicale nu coincid, autoritatea

⁽¹⁰⁴⁾ Respectiv metode medicale care evaluează vârsta biologică a unei persoane, care nu corespunde neapărat vârstei cronologice.

⁽¹⁰⁵⁾ Declarațiile de poziție ale BSPED privind evaluarea vârstei în pediatrie, <https://www.bsped.org.uk/clinical-resources/position-statements/#link6>, **Asociația Britanică de Stomatologie (BDA)** a declarat că utilizarea radiografiilor dentare este „o metodă inexactă de evaluare a vârstei”. De asemenea, BDA consideră că este inadecvat și lipsit de etică să se efectueze radiografiile ale persoanelor atunci când nu există niciun beneficiu pentru ele din punct de vedere al sănătății.

⁽¹⁰⁶⁾ Articolul 25 alineatul (1) din APR.

decizională rămâne responsabilă de evaluarea probelor disponibile și de formularea unei concluzii finale. Autoritatea ar trebui să documenteze cu atenție modul în care au fost luate în considerare opiniile divergente, inclusiv motivele pentru care s-a preferat un set de concluzii în detrimentul altuia; ar trebui să indice în mod transparent orice marjă de eroare persistentă și să efectueze o evaluare globală. Dacă după evaluarea tuturor informațiilor disponibile persistă incertitudinea, trebuie să se aplice principiul prezumției de nevinovăție, ceea ce duce la prezumția de minoritate.

Decizia finală privind vârsta estimată **trebuie documentată în scris și furnizată persoanei în cauză și tutorelui acesteia**. Emiterea sau nu a unei decizii administrative care să precizeze vârsta stabilită depinde în primul rând de procedura națională. APR și DCP (2024) impun ca orice decizie privind statutul solicitantului, inclusiv determinările care afectează accesul la garanții (de exemplu, numirea unui tutore), să fie motivată, sub rezerva dreptului solicitantului de a fi ascultat și, de asemenea, să poată face obiectul unei căi de atac eficiente. În practică, aceasta înseamnă că, dacă rezultatul unei evaluări sau verificări a vârstei are consecințe juridice asupra tratamentului solicitantului în cadrul procedurii de azil sau de primire, acesta ar trebui, în general, să fie formalizat într-un act sau o decizie administrativă.

Scrisoarea de decizie trebuie să precizeze în mod clar **calificările** experților implicați în evaluarea vârstei, împreună cu **avizul lor motivat** cu privire la vârsta solicitantului. În plus, atunci când se bazează exclusiv pe abordarea multidisciplinară, trebuie indicată **grupa** de vârstă **estimată**. În mod similar, atunci când se aplică metode medicale, trebuie specificată **marja de eroare** asociată acestor metode.

Dacă evaluările medicale sau combinate furnizează o grupă de vârstă însoțită de o **estimare a probabilității**, trebuie menționat în mod explicit gradul de probabilitate ca persoana să aibă vârsta sub sau peste 18 ani, iar decizia finală trebuie să admită că aceste evaluări exprimă mai degrabă probabilități decât certitudini.

Scrisoarea de decizie trebuie să motiveze și **decizia luată de autoritatea decizională**. În plus, aceste informații trebuie explicate verbal solicitantului ⁽¹⁰⁷⁾, **adaptându-le la nivelul de înțelegere al solicitantului**. Explicația trebuie să fie suficient de precisă, completă și accesibilă pentru a permite solicitantului **să înțeleagă pe deplin raționamentul** care stă la baza deciziei. Solicitantului trebuie să i se furnizeze toate informațiile necesare pentru a-și exercita dreptul la **o cale de atac eficientă** și pentru a avea acces la asistență juridică pentru a contesta decizia privind vârsta ⁽¹⁰⁸⁾.

În conformitate cu articolul 8 din CDC, documentele de identitate cu vârsta finală trebuie eliberate pentru a restabili cu promptitudine **identitatea completă** a solicitantului ⁽¹⁰⁹⁾. Trebuie precizat că evaluarea nu stabilește întotdeauna vârsta cronologică exactă, ci determină dacă solicitantul trebuie considerat minor sau adult în sensul procedurii. Dacă rezultatele indică

⁽¹⁰⁷⁾ Cauza *A.C. împotriva Franței* (op. cit., nota de subsol 90) înainte ca CEDO să sublinieze că statele membre ar trebui să ofere garanții procedurale după evaluarea vârstei, inclusiv necesitatea de a furniza solicitantului rezultatele diferitelor examinări și de a-l informa cu privire la posibilitățile de căi de atac eficiente.

⁽¹⁰⁸⁾ Neasigurarea unui nivel suficient de acuratețe și precizie în toate deciziile legate de rezultatul unei evaluări a vârstei poate implica o încălcare a obligațiilor procedurale și de diligență care decurg din articolul 8 din convenție, din cauza situației de vulnerabilitate a copiilor.

⁽¹⁰⁹⁾ În conformitate cu articolul 8 din CDC, documentele de identitate cu vârsta finală trebuie eliberate pentru a restabili cu promptitudine **identitatea completă** a solicitantului. În același scop, dacă solicitantul poate furniza dovezi valabile și suficiente cu privire la vârsta pretinsă, chiar dacă aceasta nu a fost confirmată în urma evaluării vârstei, vârsta respectivă ar trebui acceptată și corectată fără întârziere în registrele oficiale.

doar o categorie de vârstă sau rămân neconcludente, **trebuie să se aplice principiul prezumției de nevinovăție**, iar solicitantul trebuie tratat **ca minor** ⁽¹¹⁰⁾.

În același timp, hotărârea nu poate să împiedice solicitantul să dovedească ulterior data exactă a nașterii sale. Dacă, într-o etapă ulterioară, solicitantul este în măsură să obțină și să prezinte documente oficiale din țara de origine sau din alte surse fiabile, vârsta înregistrată trebuie corectată în consecință în registrele oficiale.

De reținut – Evaluarea vârstei și AMMR

Articolul 25 alineatul (7) din APR prevede că statele membre pot **recunoaște deciziile privind evaluarea vârstei adoptate de alte state membre** dacă evaluarea vârstei a fost efectuată în conformitate cu dreptul Uniunii. Pentru a permite recunoașterea, rezultatele comune ale evaluărilor vârstei pot include referiri la metodele aplicate și la raționamentul care a condus la luarea deciziei, în spiritul unei bune cooperări între statele membre. Informațiile ar putea fi schimbate, de exemplu, prin intermediul sistemului DubliNet.

3.5. Contestarea deciziei privind vârsta

Solicitantul trebuie să aibă posibilitatea de a contesta rezultatele procesului de evaluare a vârstei, fie într-un recurs separat, fie în cadrul recursului împotriva deciziei la nivel administrativ, în funcție de cadrul național aplicabil.

Este important ca dreptul la recurs să fie disponibil **indiferent de rezultatul procedurii de azil**. Copiii care sunt clasificați în mod eronat ca adulți și cărora li se acordă protecție internațională ar trebui să aibă în continuare posibilitatea de a contesta decizia privind evaluarea vârstei. Clasificarea eronată poate duce la pierderea garanțiilor specifice copiilor în timpul procedurii, cum ar fi condiții adecvate de primire sau sprijinul unui tutore; aceasta poate afecta, de asemenea, luarea în considerare a cererilor de azil ale copiilor, cum ar fi, de exemplu, în cazul formelor de persecuție specifice copiilor, precum și accesul la drepturi după luarea unei decizii privind statutul, de exemplu sprijin continuu, dreptul la educație, reîntregirea familiei.

Pentru a evita **un prejudiciu ireparabil**, procedurile de recurs ar trebui să se desfășoare fără întârziere, întrucât incertitudinea prelungită poate priva copiii de drepturile care le revin, de exemplu dreptul la reîntregirea familiei în timp util, în termenele procedurale prevăzute în dreptul UE și în dreptul intern. Deși APR nu impune o obligație legală de a prevedea un drept separat de recurs împotriva deciziei de evaluare a vârstei, nici nu o exclude. Această abordare este în conformitate cu principiile consacrate în Carta UE, în special articolul 41, care garantează dreptul la bună administrare, și articolul 47, care asigură dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil. Aceasta presupune accesul la dosar și la informații în timp util cu privire la posibilitatea de a introduce o cale de atac împotriva deciziei sau de a o contesta, precum și asistență juridică și reprezentare în cadrul procedurii de apel și al procedurilor ulterioare ⁽¹¹¹⁾.

⁽¹¹⁰⁾ Articolul 25 alineatul (2) din APR.

⁽¹¹¹⁾ Articolul 23 alineatul (6) litera (b) din APR, coroborat cu articolul 67 alineatul (8) din APR.

3.5.1. Revizuirea unei decizii de evaluare a vârstei prin prisma noilor dovezi

O revizuire *ex officio* a vârstei stabilite în decizia emisă de autoritatea decizională ar trebui să fie întotdeauna permisă, dacă apar noi dovezi sau informații într-o etapă ulterioară. Dacă se identifică o estimare incorectă a vârstei, trebuie luate măsuri imediate pentru a **rectifica informațiile** în bazele de date corespunzătoare și pentru a restabili identitatea corectă a persoanei. Acest lucru poate fi valabil, de exemplu, în cazul în care solicitantul este în măsură să prezinte un document de identitate valabil ex post pentru a-și dovedi identitatea, după luarea unei decizii privind vârsta.

4. Tehnologii emergente și noi

Unele țări au testat utilizarea de **teste genetice pentru a evalua vârsta biologică**. Aceste teste măsoară o modificare chimică a ADN-ului numită metilare. Metilarea ADN-ului este un proces biologic legat de îmbătrânire și poate fi afectată de factori precum fumatul, stresul și bolile. ADN-ul poate fi extras din mai multe surse, inclusiv din sânge și salivă. Evaluările studiilor ⁽¹¹²⁾ care utilizează metilarea ADN-ului pentru a evalua vârsta la persoanele de toate vârstele raportează o marjă medie de eroare cuprinsă între 2 și 5 ani ⁽¹¹³⁾. Majoritatea studiilor s-au concentrat pe un subgrup limitat al populației de europeni occidentali albi. Sunt necesare cercetări suplimentare pentru a înțelege modul în care originea etnică și alți factori influențează metilarea ADN-ului. Există dovezi clare că traumele și adversitățile măresc vârsta epigenetică. Utilizarea ADN-ului în scopuri administrative ridică probleme etice legate de proporționalitate și consimțământ, precum și complexități în ceea ce privește protejarea vieții private, stocarea și accesarea probelor.

Studiile privind aplicarea **tehnologiilor emergente**, precum inteligența artificială (IA), în gestionarea migrației și a azilului, reprezintă o tendință incipientă care aduce beneficii potențiale, dar și provocări semnificative și riscuri importante în materie de etică. În consecință, utilizarea IA în procesele de migrație și azil, precum și în identificarea biometrică a fost calificată drept utilizare a IA cu risc ridicat ⁽¹¹⁴⁾. Deși anumite studii demonstrează potențialul învățării automate de a sprijini o estimare mai precisă a vârstei, rezultatele depind de calitatea datelor utilizate și de acuratețea clasificării acestora în timpul antrenării sistemului. În plus, recunoașterea marjei de eroare a noilor tehnologii și a potențialului de părtinire continuă să fie importantă.

Indiferent de situație, APR prevede în mod explicit că evaluările de vârstă **trebuie efectuate de „profesioniști calificați”**. Această terminologie se referă la persoanele care dispun de expertiza și formarea necesară pentru a efectua astfel de evaluări în conformitate cu metodologiile și garanțiile stabilite. **Inteligența artificială nu se încadrează în această definiție.**

Fără o înțelegere adecvată a implicațiilor potențiale ale sistemelor de IA, **supravegherea umană și autonomia umană** nu pot fi garantate. Preocupări la fel de importante pentru implementarea acestor sisteme sunt **legate de rezultatele părtinitoare și discriminatorii potențiale, de confidențialitate, transparență și responsabilitate.**

Prin urmare, utilizarea acestor tehnologii în scopul evaluării vârstei ar trebui evitată, cu excepția cazului în care și până când acestea sunt validate științific și se dovedesc a fi suficient de fiabile și eficiente în diverse contexte, în conformitate cu reglementările etice relevante. În

⁽¹¹²⁾ Maulani, C. et al., *Age estimation using ADN methylation techniques in forensics: a systematic review (Estimarea vârstei utilizând tehnica metilării ADN-ului în criminalistică: o evaluare sistematică)*, 2020. *Egypt. J. Forensic Sci.*, Vol 10, 38.

⁽¹¹³⁾ Aliferi, A. et al., *Combining current knowledge on DNA methylation-based age estimation towards the development of a superior forensic DNA intelligence tool (Combinarea cunoștințelor actuale privind estimarea vârstei bazată pe metilarea ADN-ului în vederea dezvoltării unui instrument superior de informații medico-legale în materie de ADN)*, 2022. *Forensic Sci. Int. Genet.*, Vol 57, 102637.

⁽¹¹⁴⁾ Vezi Consiliul European, *Artificial Intelligence and Migration: Report of the Committee on Migration, Refugees and Displaced Persons (Inteligența artificială și migrația: raport al Comitetului pentru migrație, refugiați și persoane strămutate)*, raportor, dl Petri Honkonen (versiune provizorie, 2025), 5

prezent, astfel de tehnologii **nu** sunt prevăzute în **legislație** și, prin urmare **nu pot fi considerate o metodă legală de evaluare a vârstei.**

5. Resurse suplimentare

- [Nota tehnică a UNICEF privind evaluarea vârstei.](#)
- [Recomandarea CM/Rec\(2022\)22 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei și memorandumul explicativ: Human rights principles and guidelines on age assessment in the context of migration \(Principii și îndrumări privind drepturile omului pentru evaluarea vârstei în contextul migrației\).](#)
- [Documentul de poziție al Programului pentru copiii separați din Europa \(SCEP\) privind evaluarea vârstei în contextul copiilor separați din Europa.](#)
- [Orientările tehnice ale UNHCR: Child Friendly Procedures \(Proceduri adaptate copiilor\).](#)
- [FRA, Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures – Minimum age requirements concerning children’s rights in the EU \(Evaluarea vârstei și prelevarea amprentelor digitale ale copiilor în cadrul procedurilor de azil – Cerințe minime privind vârsta în ceea ce privește drepturile copilului în UE\), 2018.](#)
- [Nota juridică a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați \(ECRE\) privind evaluarea vârstei în Europa.](#)
- [Observațiile UNHCR privind utilizarea evaluărilor vârstei în identificarea copiilor separați sau neînsoțiți care solicită azil.](#)
- [UNHCR, Best Interests Procedure Guidelines \(Orientări privind procedura de protejare a interesului superior\) 2021.](#)
- [UNHCR/UNICEF, The Way Forward to Strengthened Policies and Practices for Unaccompanied and Separated Children in Europe \(Calea de urmat pentru consolidarea politicilor și a practicilor privind copiii neînsoțiți și separați din Europa\).](#)
- [Politica UNHCR privind protecția copilului.](#)
- [UNHCR, Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1\(A\)2 and 1\(F\) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees \[Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 8: solicitările de azil pentru copii în temeiul articolului 1 secțiunea A alineatul \(2\) și al articolului 1 secțiunea F din Convenția din 1951 și/sau Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților\], HCR/GIP/09/08, 22 decembrie 2009](#)

Anexe

Scopul următoarelor anexe este de a **sprijini evaluatorii cu sugestii** cu privire la aspectele care pot fi examinate în timpul procesului de evaluare a vârstei. Întrebările furnizate sunt cu titlu de exemplu. Ele **nu sunt prescriptive și nu trebuie citite cu voce tare sau aplicate mecanic**. Evaluatorii trebuie să-și exercite **judicata profesională și expertiza** atunci când utilizează sugestiile formulate. Modelele de întrebări propuse trebuie adaptate la nevoile statelor membre. Este posibil ca acestea să nu fie relevante în toate situațiile și, prin urmare, întrebările trebuie selectate și utilizate de la caz la caz pentru a asigura relevanța.

Anexa 1 – Interviu pentru evaluarea vârstei

Interviul pentru evaluarea vârstei este un interviu semistructurat ⁽¹¹⁵⁾ care utilizează întrebări deschise pentru a permite și a declanșa discuția și o abordare centrată pe copil, sprijinind posibilitatea de exprimare și de comunicare eficientă în conformitate cu dezvoltarea psihosocială a persoanei. Interviul trebuie să se desfășoare într-un spațiu special amenajat, care să asigure intimitate și confidențialitate. El trebuie să urmeze o abordare adaptată copiilor și să se desfășoare întotdeauna în prezența unui mediator cultural și a unui interpret. Întrebările trebuie formulate într-o manieră deschisă, imparțială și neutră. Fiecare întrebare trebuie să acorde suficient timp pentru formularea unui răspuns și nu trebuie să fie pusă într-un stil investigativ. Întrebările ulterioare ar trebui să urmeze dezvoltarea participativă a interviului. Este important să se stabilească împreună cu solicitantul o cronologie a evenimentelor importante din viața persoanei respective pentru a estima vârsta sa.

Interviul poate implica aspectele enumerate mai jos.

- Tehnici bazate pe „întrebări de tip «înainte și după»” – cunoscute și sub denumirea de „întrebări tip sandwich” – care vizează identificarea a două evenimente cunoscute, unul care a avut loc înainte de data nașterii solicitantului și unul după aceasta, pentru a sprijini procesul de triangulație.
- Interviuri cu membrii familiei sau cu membrii comunității (dacă este posibil) care cunosc solicitantul, pentru a aproxima data nașterii prin ancorarea evenimentelor într-o cronologie. În acest caz, este important să se procedeze cu atenție, deoarece pot fi furnizate informații false sau înșelătoare din diferite motive, fie cu scopul de a convinge autoritatea că o persoană în cauză este minoră, chiar dacă este adultă ⁽¹¹⁶⁾, fie pentru că poate dăuna intereselor copilului. Consimțământul trebuie acordat de către persoana în cauză. De asemenea, este important să se acorde atenție pentru a nu expune persoana în interacțiunile sociale.
- Elaborarea și utilizarea unor calendare de evenimente „locale” (un calendar personalizat care oferă date ale evenimentelor semnificative pentru o anumită zonă geografică) pentru a ajuta evaluatorii și a sprijini solicitantul să-și amintească. Prin

⁽¹¹⁵⁾ Un interviu semistructurat este o metodă de colectare a datelor calitative care combină elemente atât din interviurile structurate, cât și din cele nestructurate. Acesta implică un set pregătit de întrebări deschise, oferind în același timp flexibilitate intervievatorului pentru a explora noi subiecte care apar în timpul conversației.

⁽¹¹⁶⁾ Vezi și [caseta cu considerații practice](#) care se axează pe traficul de persoane și pe căsătoria copiilor.

urmare, este important ca persoanele care evaluează vârsta să cunoască originea solicitantului și diferitele tipuri de calendare utilizate în regiunea sa (de exemplu, calendarele [hindus](#), [Hijri/Islamic](#), [Budist](#), [Iranian/Jalali](#), [Etiopian/Ge'ez](#) și [Igbo](#)).

Atunci când este posibil, prezența a doi evaluatori și compararea rezultatelor cronologiei sau a amintirilor din viață permit obținerea unui rezultat mai fiabil. Precizia rezultatelor depinde de experiența, competența culturală și abilitățile evaluatorilor.

Integritatea procesului de interviu este îmbunătățită atunci când evaluatorii sunt independenți de autoritatea decizională responsabilă cu luarea deciziilor cu privire la solicitanți.

Observarea aspectului fizic (de exemplu, înălțimea, dezvoltarea, tenul) poate fi un factor suplimentar de luat în considerare la evaluarea vârstei. Cu toate acestea, aspectul fizic nu ar trebui să fie considerat mai mult decât un simplu indicator, deoarece este nesigur și discutabil din punct de vedere juridic.

Domenii de investigație	Exemple de întrebări (listă neexhaustivă – care trebuie adaptată la contextul și la situația personală a solicitantului)
<p>Componenta și istoricul familiei, inclusiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • ordinea nașterii și vârstele fraților/surorilor; • vârsta părinților; • evenimente importante din viață. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Îmi puteți spune data nașterii dumneavoastră sau ziua și anul în care v-ați născut? Dacă vi se pare dificil, îmi puteți spune ce ați auzit de la alții despre perioada, anotimpul sau anul în care v-ați născut?</i> • <i>Cine sunt persoanele din familia apropiată, adică cele cu care ați locuit în trecut (de exemplu, părinți, frați și surori, bunici sau alte rude)?</i> • <i>Câți frați aveți? Sunt mai în vârstă sau mai tineri decât dumneavoastră? Vă rog să-mi spuneți care este diferența de vârstă dintre dumneavoastră și frații/surorile dumneavoastră.</i> • <i>Știți ce vârstă aveau părinții dumneavoastră când v-ați născut? Câți ani ar avea acum?</i> • <i>Vă amintiți vreo sărbătoare/event familial, de exemplu nașterea fraților sau verișorilor apropiați, căsătoria unui membru apropiat al familiei sau moartea cuiva? Câți ani aveți când s-au întâmplat acele lucruri? În ce an s-a întâmplat acest lucru?</i> • <i>V-au povestit vreodată membrii familiei întâmplări din copilăria dumneavoastră, de exemplu când ați început să mergeți, când ați rostit primul cuvânt, când ați început grădinița și școala primară, când v-a căzut primul dinte etc.? Explicați/împărtășiți ce vă amintiți ⁽¹⁷⁾.</i> • <i>Puteți explica de ce știți/vă amintiți anul/luna/data exactă (a unora dintre evenimentele/etapele indicate mai sus)? S-a întâmplat vreun lucru care vă ajută să vă amintiți?</i>

⁽¹⁷⁾ Ar trebui să se acorde atenție atunci când se adresează această întrebare, deoarece poate duce la apariția unor vulnerabilități sau la o suferință emoțională specifică.

Alte experiențe individuale.
Primele responsabilități de acasă, inclusiv munca remunerată.
Schimbări importante în viață sau mutări.
Aspecte legate de sănătate.

- *Câți ani aveți când ați început să lucrați la primul loc de muncă remunerat? Ați mai lucrat și în trecut, de exemplu la ferma familiei dumneavoastră etc.?*
- *V-ați mutat vreodată cu familia într-o altă casă, regiune, țară? Vă amintiți câți ani aveți?*
- *Vă amintiți anul și luna când v-ați părăsit țara de origine? Cât timp a trecut și câți ani aveți?*
- *Ați locuit în oricare dintre țările prin care ați trecut înainte de a ajunge aici? Vă amintiți cât timp ați stat acolo?*
- *Au fost adulți, frați mai mari sau alți membri ai familiei sau prieteni care au călătorit cu dumneavoastră și care pot ajuta la clarificarea vârstei dumneavoastră? Pot fi contactați?*
- *Ați avut vreodată probleme medicale în viața dumneavoastră, cum ar fi operații sau alte boli? Vă amintiți tipul bolii și anul sau vârsta pe care o aveți?*
- *Puteți explica cum de știți/vă amintiți atât de bine anul/luna/data exactă? A mai fost ceva în acea perioadă care vă ajută să vă amintiți (de exemplu, o anumită problemă medicală, ultimul an al pandemiei de COVID-19, un meci din Cupa Mondială de fotbal etc.)?*
- *Sunteți vaccinat? Aveți asupra dumneavoastră documente medicale, cum ar fi carnetul de vaccinare sau înregistrări medicale?*
- *Ați spus că ați călătorit prin alte țări și ați rămas în unele țări o perioadă de timp. Vă amintiți cât timp ați stat în tabăra de refugiați/țara X înainte de a pleca mai departe?*

Educație.
Vârsta la care ați început școala.
Progresia notelor.
Evenimente școlare memorabile.

- *Ați avut vreodată ocazia să mergeți la școală?*
- *Ce vârstă aveți când ați început prima dată școala?*
- *Vă amintiți anul în care ați început?*
- *Când ați început să lucrați pentru a vă ajuta familia, mai puteați merge la școală? În ce clasă erați atunci?*
- *Câți ani de școală ați terminat? A trebuit să repetați vreă clasă? Dacă da, care?*
- *Ați renunțat vreodată să mai mergeți la școală și, dacă da, care a fost motivul?*
- *Care este ultima clasă pe care ați terminat-o până acum?*
- *Vă amintiți în ce an ați terminat acea clasă sau cât timp a trecut de atunci?*
- *Puteți explica de ce știți/vă amintiți atât de bine anul/luna/data exactă? S-a întâmplat vreun lucru care vă ajută să vă amintiți?*

Repere culturale și religioase.
Ceremonii de majorat.
Ritualuri religioase și tradiționale.

Evenimente istorice.
Sărbători naționale, zile ale independenței, schimbări politice, evenimente sportive sau culturale.
Dezastre naturale, inundații, cutremure, foamete sau crize alimentare.
Conflicte, mișcări sau strămutări ale refugiaților, acorduri de pace sau de încetare a focului.

- *La ce vârstă încep, de obicei, tinerii să-și asume responsabilități de adulți în țara/cultura dumneavoastră? Erați încă în comunitatea dumneavoastră când erați la acea vârstă ⁽¹¹⁸⁾?*
- *Comunitatea dumneavoastră organizează ritualuri de inițiere pentru a arăta/sărbători trecerea cuiva la vârsta adultă? Poate fi vorba de o schimbare a coafurii, a hainelor pe care le purtați etc. Ați participat la o astfel de ceremonie sau la un astfel de ritual și vă amintiți cât timp a trecut de atunci?*
- *La ce vârstă ați început să practicați activ credința dumneavoastră (de exemplu, să țineți post)?*
- *Când ați început să participați la slujbe religioase în mod independent? Ce vârstă aveți?*
- *Puteți explica de ce știți/vă amintiți atât de bine anul/luna/data exactă? S-a întâmplat vreun lucru care vă ajută să vă amintiți?*
- *Există sărbători importante/sărbători naționale pe care dumneavoastră și comunitatea dumneavoastră le aveți în țara de origine? Vă amintiți câți ani aveți când ați participat ultima dată la o astfel de sărbătoare?*
- *Ne-ați spus că sunteți din țara X. Vă amintiți vreo rundă de alegeri sau schimbare de guvern care a avut loc când erați acasă? Ce vârstă aveți atunci? Sau vă amintiți anul în care a avut loc?*
- *Vă amintiți vreun eveniment sportiv important, cum ar fi un meci sau un turneu de fotbal renumit, pe care oamenii l-au sărbătorit? Ce vârstă aveți atunci? În ce an a avut loc?*
- *Dumneavoastră, comunitatea sau regiunea dumneavoastră ați fost vreodată afectați de un dezastru natural, cum ar fi inundații, secetă, cutremure etc.? Ce vârstă aveți atunci? Sau vă amintiți anul în care a avut loc?*
- *A existat un război sau un conflict în regiunea sau țara dumneavoastră pe care îl/o țineți minte sau despre care v-au povestit alții? Ce vârstă aveți?*
- *Au avut loc sărbători sau adunări ale comunității atunci când au încetat luptele sau când a fost declarată pacea? Ce vârstă aveți atunci?*

⁽¹¹⁸⁾ Ar trebui să se acorde atenție atunci când se adresează această întrebare, deoarece poate duce la apariția unor vulnerabilități sau la o suferință emoțională specifică.

Pregătirea interviului – Sfaturi pentru evaluatori ⁽¹¹⁹⁾

- Familiarizați-vă cu datele specifice fiecărei țări și cu ITO ⁽¹²⁰⁾ înainte de interviu. Evaluatorii trebuie să aibă cunoștințe solide despre diferențele culturale în materie de dezvoltare fizică, educație, experiențe de viață și tradiții în regiunea/țara de origine a solicitantului, pentru a putea aborda problemele specifice ridicate în timpul interviului.
- **Pregătiți în prealabil** seturi de întrebări adaptate fiecărui caz în parte, referitoare la repere culturale și religioase și evenimente istorice, adaptate contextului local al solicitantului, practicilor tradiționale și religioase, dar și altor nevoi specifice pe care le-ar putea avea.
- În momentul în care autoritățile responsabile solicită o evaluare a vârstei, asigurați-vă că aveți la dispoziție un interpret care vorbește limba sau dialectul solicitantului și, dacă este posibil, un mediator cultural, instruit pentru acest tip de interviuri, care să vă asiste în timpul interviului pentru a vă ajuta să înțelegeți mai bine contextul și să evitați neînțelegerile.
- Creați un **calendar cuprinzător al evenimentelor** relevante pentru țara și regiunea persoanei respective.
- Organizați un cadru confortabil (cu mâncare, apă, acces la toaletă și pauze regulate, maximum la fiecare 1,5 ore sau în funcție de necesitățile solicitantului, ținând cont de nevoile speciale).
- Programați întâlnirea în funcție de disponibilitatea tutorelui și a consilierului juridic.
- Pe cât posibil, țineți cont de preferințele solicitantului în ceea ce privește sexul persoanelor implicate în evaluare.

Desfășurarea interviului – Sfaturi pentru evaluatori

- **Explicați** scopul interviului, rolul profesioniștilor implicați și prezenți (inclusiv interpretul sau mediatorul cultural) și motivele pentru care vârsta pretinsă este pusă la îndoială.
- Informați solicitantul cu privire la durata interviului și la posibilitatea necesității **mai multor sesiuni**.
- Verificați periodic **înțelegerea** de către solicitant a informațiilor furnizate.
- Adresați câteva întrebări generale inițiale și oferiți apă pentru a crea o **atmosferă mai relaxată**.
- Utilizați o **abordare cronologică**, dar nu neapărat în ordine succesivă. Utilizați o tehnică circulară de interogare, revenind la anumite subiecte pentru a **verifica consecvența** și oferindu-i solicitantului posibilitatea de a clarifica eventualele inconsecvențe în timpul interviului. De exemplu: „Cred că ne-ați spus că aveți 17 ani acum și că călătoria dumneavoastră către această țară a durat 2 ani. La un moment dat în discuția noastră, ai spus că aveți 16 ani când ați plecat din țara dumneavoastră. Îmi puteți oferi explicații mai detaliate în acest sens?”).

⁽¹¹⁹⁾ BASW – Asociația profesională pentru asistență socială și asistenți sociali, *Age Assessment: A Practice Guide (Evaluarea vârstei: ghid de practică)*, 2023, <https://basw.co.uk/policy-and-practice/resources/age-assessment-basw-practice-guide>.

⁽¹²⁰⁾ ITO relevante se găsesc pe [Portalul EUAA pentru ITO](#) sau pe [ecoi.net](#).

- Cereți să vi se comunice **sursele informațiilor**. În acest scop, puteți utiliza „întrebări de confirmare” precum „De unde știți acest lucru?”, „Puteți explica de ce vă amintiți atât de bine anul/luna/data exactă? S-a întâmplat vreun lucru care vă ajută să vă amintiți?”.
- Pentru a evita retraumatizarea, nu faceți din experiențele traumatiche (de exemplu, un solicitant care a asistat lauciderea unui părinte) un subiect important de discuție în cadrul interviului de evaluare a vârstei. În cazul în care o astfel de experiență este împărtășită pentru prima dată în timpul interviului de evaluare, asigurați-vă că solicitantul are acces la sprijin ulterior, dacă este necesar.
- Rețineți că amintirile evenimentelor din trecut variază în funcție de vârsta persoanei, de starea sa de spirit, de momentul experienței și de natura evenimentelor. De exemplu, amintirile tulburătoare sau traumatiche pot distorsiona percepția timpului: ele pot fi percepute ca având o durată indefinită sau, dimpotrivă, se poate ca amintirea lor abia să existe. Evenimentele fericite pot fi rememorate în detaliu, părănd mai semnificative decât erau la momentul respectiv.
- Păstrați note scrise detaliate sau înregistrări ale interviurilor.
- Solicitați orice fel de dovezi justificative, dacă sunt disponibile (de exemplu, fotografiile partajate în mod voluntar de solicitant, care ilustrează sărbătorile școlare sau evenimentele familiale). Documente precum înregistrările școlare, fișele de vaccinare ale membrilor familiei sau alte înregistrări medicale, chiar și fără a conține vârsta, pot furniza informații despre vârsta aproximativă a solicitantului.
- Acordați atenție următoarelor aspecte:
 - nivelul de oboseală, de anxietate și tensiune al solicitantului și al profesioniștilor implicați în evaluare;
 - istoria socială și componența familiei (acordați atenție situațiilor precum cea legată de componența familiei poligame, în care frații și surorile pot avea mame sau tați diferiți, sau la asimilarea culturală a familiilor extinse în familiile nucleare);
 - nivelul de educație, independență și autonomie al solicitantului (respectiv culegeți informații despre tipurile de activități în care persoana respectivă a fost implicată înainte de a ajunge în Europa);
 - experiențele de viață, evenimentele perturbatoare și traumatiche care ar fi putut avea un impact asupra procesului de îmbătrânire, pot fi dificil de rememorat sau pot provoca traume suplimentare.
- Folosiți întrebări deschise și evitați o formulare interogativă sau iscoditoare.
- Oferiți-i solicitantului posibilitatea de a adresa întrebări de clarificare și/sau de a clarifica neconcordanțele din răspunsurile sale.

Încheierea interviului – Considerații pentru evaluatori

- Încheiați interviul într-un mod care să îi ofere solicitantului un sentiment de satisfacție și explicați-i următoarele etape ale procesului.
- Dacă rezultatele nu sunt concludente sau dacă rămân îndoieli după procesul interviului de evaluare a vârstei, puteți continua să aplicați **prezumția de nevinovăție** persoanei evaluate.

Calendarul evenimentelor – Tehnică

- Identificați calendarul utilizat în cultura solicitantului și familiarizați-vă cu acesta ⁽¹²¹⁾.
- Actualizați periodic calendarul evenimentelor cu cele mai recente informații relevante pentru diferite regiuni și culturi.
- Creați o cronologie vizuală folosind o foaie mare de hârtie, un instrument digital sau un tabel.
- Adăugați evenimente istorice cunoscute relevante pentru regiunea lor.
- Identificați reperele culturale și religioase ale solicitantului și familiarizați-vă cu ele.
- Marcați evenimentele personale importante menționate de solicitant și adăugați anul care va fi utilizat ca referință. Puteți completa cronologia în cooperare cu solicitantul [utilizând instrumente precum, de exemplu, hărțile vieții ⁽¹²²⁾].
- Folosiți coduri de culoare pentru tipuri distincte de evenimente (confirmat, răspuns ambiguu etc.).
- Înainte de a încheia culegerea de informații legate de cronologia evenimentelor, în măsura în care acestea se referă la anumite etape și evenimente importante, efectuați o verificare încrucișată pentru a vedea dacă există discrepanțe evidente și oferiți-i solicitantului posibilitatea de a clarifica/corecta.

Tabelul 3. Exemplu practic de utilizare a tehnicii Calendarului evenimentelor

Evenimentul comunicat de solicitant	Observațiile evaluatorului
Anul nașterii declarat: 2001.	Calendarul etiopian (<i>Ge'ez</i>) este cu 7 ani „în urma” calendarului gregorian utilizat în majoritatea părților lumii. Prin urmare, cel mai probabil solicitantul s-a născut în 2008.
A 13-a zi de naștere a fost sărbătorită în Egipt împreună cu un prieten în 2014, când a fost ales prim-ministrul Abiy Ahmed.	Abiy a fost ales în 2021 (calculând anii folosind calendarul gregorian); celebrarea împlinirii vârstei de 13 ani rememorate de solicitant ar confirma că solicitantul ar putea avea 16 ani în 2024.

Formularea unui aviz

Evaluatorul (evaluatorii) triangulează informațiile primite de la solicitant cu evenimentele cunoscute și ia (iau) în considerare factorii culturali care pot influența percepția vârstei sau rememorarea evenimentelor.

- După colectarea probelor, inclusiv a materialelor din interviuri și alte surse de informații și observații, evaluatorul (evaluatorii) trebuie să studieze coerența cronologiei și să

⁽¹²¹⁾ Mai multe informații pot fi găsite în Longstaff, A., [Calendars-from-around-the-world \(Calendare din întreaga lume\)](#), 2005.

⁽¹²²⁾ Vezi, de exemplu, [Life Maps | Leeds Protecting Children Partnership](#) (Hărțile vieții–Parteneriatul Leeds pentru promovarea drepturilor copilului).

identifice eventualele contradicții. Dacă există discrepanțe clare, este esențial să se stabilească cu atenție ce probe au o pondere mai mare și să se explice motivele pentru care se acordă prioritate anumitor elemente. Acest proces, cunoscut sub numele de „**evaluare a probelor**”, implică echilibrarea diferitelor aspecte, luând în considerare o perspectivă în raport cu alta. Un aspect esențial al documentării unei evaluări a vârstei este reprezentat de distincția clară între probele în sine și interpretarea lor, asigurându-se că **faptele** sunt separate de **opinii**.

Bune practici – întâlnirea de clarificare („Minded To Meeting”) ⁽¹²³⁾

După ce ajung la o concluzie inițială cu privire la vârsta solicitantului, evaluatorii vor organiza o întâlnire preliminară cu solicitantul, tutorele și, dacă este cazul, consilierul juridic, cu următorul scop:

- prezentarea concluziei provizorii privind vârsta estimată;
- acordarea posibilității ca solicitantul să răspundă, în special în cazul în care concluzia este contrară așteptărilor;
- asigurarea faptului că nicio informație nu a fost înțeleasă greșit, interpretată eronat sau omisă;
- acordarea posibilității ca solicitantul să comunice orice detalii suplimentare semnificative.

Evaluatorii analizează cu atenție contribuția tânărului și ajustează evaluarea dacă apar informații noi. Această întâlnire nu este doar o etapă practică pentru a păstra deschiderea către date noi, ci și o garanție juridică. În cazurile în care o astfel de întâlnire nu a avut loc, revizuirile judiciare care contestau evaluările vârstei au avut succes.

Avizul din cadrul raportului de evaluare, astfel cum a fost formulat și care urmează să fie transmis autorității decizionale, ar trebui să cuprindă:

- un rezumat al activităților pregătitoare desfășurate pentru a asigura desfășurarea unui interviu semnificativ cu solicitantul;
- data, locul, organizarea și calendarul interacțiunilor cu tânărul (de la prezentare până la încheierea evaluării vârstei);
- sprijinul acordat solicitantului înaintea interviului pentru evaluarea vârstei, în timpul acestuia și după interviu;
- metoda/formatul utilizat pentru evaluarea vârstei, precum și marjele de eroare și modul în care acestea au fost aplicate;
- numele/numărul de identificare și rolul/competența profesională a profesioniștilor calificați implicați și a oricărei alte persoane prezente (de exemplu, interpret sau mediator cultural);

⁽¹²³⁾ BASW – Asociația profesională pentru asistență socială și asistenți sociali, *Age Assessment: A Practice Guide (Evaluarea vârstei: ghid de practică)*, 2023, <https://basw.co.uk/policy-and-practice/resources/age-assessment-basw-practice-guide>.

- sursele de informații utilizate pentru estimarea vârstei (rapoarte ITO, alte declarații etc.);
- probele care au fost colectate și motivul și modul în care au fost evaluate;
- modul în care au fost evaluate și luate în considerare interesele superioare;
- un rezumat al faptelor și al observațiilor și o explicație privind modul în care acestea au fost utilizate pentru formularea avizului din raportul de evaluare;
- semnătura fiecăruia dintre evaluatori și o indicație a vârstei estimate/datei nașterii.

În cazul în care concluziile sunt clare, există consens între evaluatori și toate îndoielile sunt risipite, evaluarea vârstei se încheie și se emite o decizie. Dacă **îndoielile persistă**, urmează **trimiterea la următoarea metodă nonmedicală**.

Motivarea recomandărilor formulate și a avizului exprimat în raport trebuie să fie clară și respectată nu numai de autoritatea decizională, ci și de tutore și de alte părți interesate importante, cum ar fi judecătorii.

Solicitantul va primi decizia în scris. Acesta va include informații privind calea de atac conform cadrului național și informații despre etapele următoare.

Documentația relevantă trebuie păstrată în dosarul solicitantului și comunicată persoanei de contact din cadrul comisiei de evaluare (dacă există) pentru a coordona comunicarea deciziei către solicitant/tutore și către alte autorități relevante. Tutorele trebuie să aibă acces la dosar.

Anexa 2 – Evaluarea psihosocială

Articolul 25 alineatul (1) din APR face trimitere la evaluarea psihosocială. O astfel de evaluare poate include întrebări similare cu cele indicate mai sus în [anexa 1: Interviul pentru evaluarea vârstei](#). Cu toate acestea, este nevoie de o analiză mai aprofundată pentru a înțelege riscurile suplimentare și factorii de protecție legați de dezvoltarea solicitantului care face obiectul evaluării.

Anumite date demografice, dacă sunt disponibile, pot fi confirmate în urma câtorva întrebări specifice. Indiferent de situație, persoana care efectuează evaluarea psihosocială ar trebui să evite să pună întrebări pentru care informațiile sunt deja disponibile. Se recomandă verificarea încrucișată cu datele demografice ale solicitantului, disponibile ca exercițiu de încălzire, și utilizarea timpului pentru crearea unei conexiuni, de exemplu: „Văd că sunteți din X și că ați ajuns acum câteva săptămâni. Este corect?”, „Ați reușit deja să vă familiarizați puțin?”

Mai jos găsiți un model de șablon care vă poate ghida în ceea ce privește aspectele importante care trebuie abordate.

Data evaluării	
Ora la intrare / Ora la ieșire	
Numărul evaluării	
Numele evaluatorului (evaluatorilor)	
Numele/datele de contact/codul interpretului (dacă este cazul)	
Numele/datele de contact ale tutorelui (temporar) sau ale adultului responsabil	
Numele/datele de contact ale oricărei alte persoane prezente (de exemplu, mediator cultural, rude)	

Domenii de investigație	
Numele și prenumele persoanei. Întrebați dacă are și o poreclă.	
Reședința actuală	
Număr de identificare	
Sex	F/M/X
Data nașterii/vârsta declarată	
Religie/credință	

Limba maternă	
Alte limbi vorbite	
Capacitatea de a citi/scrie în oricare dintre limbi	Da/Nu În caz afirmativ, precizați:
Naționalitate/etnie/trib	
Locul nașterii (oraș/sat/regiune)	
Apatridie	Da/Nu
Ani de educație formală finalizați	
Orice documente disponibile (în original și/sau copie) care pot fi recuperate pentru a ajuta la estimarea vârstei.	<ul style="list-style-type: none">• Certificat de naștere• Pașaport• Carte de identitate• Situații școlare sau alte documente similare• Certificat de botez / alte documente religioase care indică numele și vârsta• Documente legate de sănătate (rapoarte medicale / fișe de vaccinare etc.)• Altele (precizați)
Orice document care nu este disponibil la momentul evaluării vârstei, dar care poate fi obținut și prezentat ulterior ⁽¹²⁴⁾ .	<ul style="list-style-type: none">• La fel ca la rândul de mai sus.

- Componența familiei și modele de întrebări legate de istoricul social

Numele părinților.	
Vârsta (estimată) a ambilor părinți.	
Starea civilă a părinților biologici.	<ul style="list-style-type: none">• Necăsătorit(ă)• Căsătorit(ă)• Divorțat(ă)• Separat(ă)• Recăsătorit(ă)• Văduv(ă)• Decedat(ă)

⁽¹²⁴⁾ Solicitantul trebuie informat în etapa de furnizare a informațiilor că trebuie să prezinte orice documentație utilă care poate susține orice afirmații făcute, inclusiv în ceea ce privește vârsta.

<p>Părinții, frații/surorile și locul în care se află aceștia.</p>	<p>Creați o cronologie cu numărul de frați și surori indicat de solicitant și vedeți unde se situează solicitantul (de exemplu, primul/ultimul/la mijloc).</p> <p>Desenați un arbore genealogic simbolic, incluzând vârsta persoanelor importante menționate de solicitant (de exemplu, părinți, frați, bunici, mătuși, unchi), pentru a ajuta la crearea unei cronologii și a oferi o imagine de ansamblu asupra componenței familiei.</p> <p>Întrebați dacă toți frații și surorile au aceeași mamă și/sau același tată, dacă unul dintre părinți a fost căsătorit de mai multe ori (de exemplu, a avut mai multe soții) și unde se află în prezent membrii familiei.</p> <p>Această abordare poate ajuta, de asemenea, pentru a afla dacă solicitantul a locuit cu vreuna dintre persoanele menționate mai sus înainte de a părăsi țara de origine.</p>
<p>Căsătoria/relațiile solicitantului.</p>	<p>Este important să documentați orice referire la căsătoriile între copii/căsătoriile forțate și copiii potențial dependenți (inclusiv sarcinile la adolescente, în cazul fetelor).</p>
<p>Educație, muncă și/sau alte îndatoriri.</p>	<p>Subiecte care trebuie abordate în cadrul evaluării:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anul în care solicitantul a început educația formală (inclusiv școlile religioase); • denumirile și locul școlilor frecventate; • numele profesorilor; • câte clase a urmat solicitantul; • distanța dintre școală și casă; • materiile preferate și, în cazul în care solicitantul a părăsit școala înainte de terminarea studiilor: <ul style="list-style-type: none"> ▪ detaliați motivele specifice ale abandonului școlar (de exemplu, pentru a contribui la venitul familiei); ▪ vârsta solicitantului la momentul părăsirii școlii. • dacă solicitantul s-a angajat în comerț la scară mică, muncă agricolă, treburi casnice, îngrijirea fraților mai mici, alte activități în afara școlii. <p>Aceste informații pot ajuta la crearea unui calendar, oferind în același timp o perspectivă pentru a determina dezvoltarea solicitantului și, eventual, motivul pentru care un copil poate părea mai mare decât vârsta sa, de exemplu, din cauza asumării timpurii a unor responsabilități mari.</p>

Sfat practic

În situații de potențiale căsătorii între copii/sarcină la adolescente, trebuie abordate nevoile suplimentare de protecție sau de îngrijire medicală (inclusiv pentru persoanele aflate în întreținere).

Modele de întrebări: „Pot să vă întreb dacă aveți deja o familie proprie?”, „Sunteți deja tată/mamă?” Dacă da – „Știți unde se află în prezent soțul/soția sau partenerul/partenera dumneavoastră? Copilul dumneavoastră este cu dumneavoastră sau vă ajută altcineva să aveți grijă de el?”.

În cazul unei solicitante, continuați cu întrebările de mai jos și verificați pe scurt dacă există alte eventuale nevoi suplimentare urgente în acest sens.

„Pot să vă întreb dacă ați fost însărcinată în trecut sau dacă sunteți însărcinată în prezent? Dacă da, v-ați adresat deja unui medic pentru a verifica dumneavoastră starea de sănătate/starea de sănătate a copilului dumneavoastră?”

Întrebările adresate fetelor/femeilor despre căsătorie și sarcină pot fi un subiect foarte delicat. Este posibil ca relația și/sau sarcina să fi avut loc fără consimțământul persoanei (de exemplu, căsătorie forțată/sarcină ca urmare a exploatării sexuale sau a violenței). Prin urmare, evaluatorul care pune astfel de întrebări trebuie să fie conștient de sensibilitatea subiectului și, înainte de a începe să discute în detaliu nevoile potențiale, trebuie să se asigure că opțiunile de trimitere pentru îngrijire medicală și sprijin psihosocial sunt accesibile.

În cazul unei trimiteri, explicați solicitantului și tutorelui motivele pentru care această trimitere este benefică și necesară. Subliniați faptul că informațiile comunicate sunt tratate în mod confidențial. Rețineți că trebuie obținut consimțământul înainte de a face trimiterea.

- Modele de întrebări legate de **călătoria** solicitantului care să ajute la crearea unei cronologii

Informații despre călătorie și sănătate.

Îmi puteți explica de ce ați decis să vă părăsiți țara?

Vă amintiți când (an/lună/sezon) ați părăsit țara de origine?

Care a fost prima țară în care v-ați mutat?

Vă amintiți țările și/sau regiunile prin care ați trecut înainte de a ajunge aici (dacă este cazul)?

Care a fost principalul mijloc de transport pe care l-ați folosit? Autobuz, mașină, mers pe jos, barcă, avion, mai multe mijloace de transport?

Ați poposit în vreuna dintre aceste țări (dacă este cazul) pentru perioade mai lungi? Dacă da, îmi puteți spune cât timp ați rămas în fiecare dintre țări și ce ați făcut acolo?

Ați călătorit tot drumul singur(ă), împreună cu familia sau într-un grup?

Cum v-ați întreținut în timpul călătoriei? Ați lucrat? Cât timp?

V-a ajutat cineva să plătiți pentru călătorie? Cum ați plătit pentru transport?

S-a întâmplat ceva special când ați plecat din țara dumneavoastră și în țările prin care ați trecut – de exemplu, recoltă, festivaluri, Ramadan, vreme care indică un anumit sezon, alegeri sau calamitate naturală?

Sfat practic

Dacă în timpul evaluării psihosociale sunt identificați indicatori de exploatare potențială și trafic de persoane, puteți pune întrebările de mai jos pentru a afla mai multe despre circumstanțe, despre modul în care presupusul copil a reușit să-și organizeze călătoria și despre situația sa actuală.

Exemple de întrebări: „Pot să vă întreb cum v-ați organizat călătoria?”, „A trebuit să împrumutați bani de la cineva sau datorați bani cuiva pentru călătoria dumneavoastră?”, „Când ați ajuns aici, vă așteptați să vă întâlniți cu cineva care să vă ajute să vă stabiliți?”, „V-a promis cineva un loc de muncă sau v-a dat un telefon sau un număr de telefon la care să sunați în momentul în care ați ajuns?”, „Care era planul dumneavoastră după ce ajungeați aici în ceea ce privește țara în care urma să rămâneți?”, „Cunoașteți pe cineva aici?” Cu cine intenționați să locuiți?”, „Păstrează cineva documentele dumneavoastră, cum ar fi cartea de identitate, pașaportul sau alte documente, sau v-a luat cineva aceste documente?”, „V-a cerut cineva să lucrați sau să faceți alte activități de când sunteți aici, inclusiv activități/munci pe care nu vă simțiți confortabil să le faceți?”

În cazul tatuajelor **vizibile** (care nu trebuie confundate cu tatuajele tribale), adresați-i solicitantului câteva întrebări despre acestea. **Nu încurajați îndepărtarea îmbrăcăminte pentru a arăta tatuajele.** În general, tatuajele pot oferi unele informații sau indicații legate de proprietate (sclavie/trafic) sau apartenența la anumite bande/grupări.

Dacă sunt identificați indicatori în acest sens, va trebui să îndrumați solicitantul către autoritățile competente pentru a clarifica dacă persoana respectivă este într-adevăr victimă a traficului de persoane, pentru a asigura protecția sa și pentru a reduce/elimina riscul unei potențiale exploatare continue. O astfel de trimitere trebuie discutată cu tutorele. Interesul superior al copilului și protecția copilului ar trebui să se afle în centrul considerațiilor.

Exemple de întrebări: „Am observat tatuajul de pe brațul dumneavoastră; are vreo semnificație specială?”, „De cât timp aveți tatuajul?”, „Unde l-ați făcut/cine vi l-a făcut?”, „Ați dumneavoastră modelul sau cineva v-a sfătuit/ajutat să alegeți?”.

- **Aspecte suplimentare** care trebuie luate în considerare în timpul unei evaluări psihosociale (observarea **aspectului fizic/dezvoltării/limbajului** etc.)

Doar observare

- **Aspectul fizic/starea nutrițională:** necorespunzător (de exemplu, palid, slab, obez)/ sănătos (de exemplu, puternic, în formă, obișnuit).
- **Igiena personală:** haine/păr/dinți – îngrijit sau neglijent (ținând cont de condițiile de viață ale solicitantului).
- **Păr/piele:** chelie, păr în urechi/nas, păr facial, riduri în jurul ochilor/gurii/frunții/gâtului, acnee etc.
- **Altele:** mâini ridate, mărușul lui Adam vizibil (la băieți în timpul pubertății), tatuaje vizibile, cicatrici/răni, piercinguri etc.
- **Vocea și vocabularul utilizate:** voce și ton copilărești, răspunsuri scurte/simple, vocabular elaborat, cunoștințe generale, afirmații incoerente etc.
- **Limbajul corporal:** timid, anxios, iritat spre deosebire de relativ relaxat, cu postură dreaptă, contact vizual adecvat (ținând cont de cultură); solicitantul privește fix/are o privire plină de furie etc.?
- **Comportament:** introvertit/extrovertit, ostil, evitant, cooperant, timid etc.

Notă. Cele de mai sus sunt **simple observații**. Evaluatorii trebuie să noteze orice informații relevante pentru estimarea vârstei solicitantului, precum și orice preocupări legate de alte vulnerabilități potențiale care se intersectează. Toate aceste elemente trebuie documentate și pot duce la trimiterea către un specialist, dacă este cazul (de exemplu, în cazul traficului de persoane, al sarcinii la adolescente etc.).

De reținut

Evaluarea vârstei nu trebuie să se bazeze exclusiv pe aspectul fizic sau pe comportamentul solicitantului.

- În funcție de originea unei persoane, înălțimea și aspectul fizic pot diferi semnificativ (de exemplu, membrii anumitor triburi africane sunt mai înalți și mai slabi decât media).
- Experiențele de viață ar putea afecta modul în care solicitantul se prezintă și arată. Copiii care au fost nevoiți să se îngrijească singuri de la o vârstă fragedă, care au trăit evenimente traumatizante și/sau care au efectuat munci fizice grele pot părea mai mari decât sunt în realitate (inclusiv în ceea ce privește aspectul fizic, modul în care vorbesc și limbajul pe care îl folosesc). În schimb, alții ar putea regresa în modul în care se comportă, vorbesc și acționează.

Observarea trebuie să ducă la culegerea unor indicatori care sunt comparați și integrați între ei. Un singur indicator nu constituie o îndoială rezonabilă.

Încheierea evaluării psihosociale

- Oferiți-i solicitantului încă o șansă să adreseze întrebări/să clarifice orice aspect pe care l-a împărtășit, înainte ca evaluarea să fie oficial încheiată. În acest moment, se poate discuta trimiterea către alți furnizori de servicii în cazul în care se identifică vulnerabilități/nevoi specifice care se intersectează. Solicitați consimțământul solicitantului în acest sens.
- Informați solicitantul cu privire la etapele următoare, ca în exemplul de mai jos.
 - *Ați indicat astăzi că considerați că aveți X ani.*
 - *Toate informațiile pe care le-ați împărtășit vor fi analizate. Veți primi o notificare scrisă privind decizia cu privire la vârsta dumneavoastră în termen de [X zile/săptămâni, în funcție de calendarul național]. Între timp, veți fi cazat la [specificați tipul de cazare sau îngrijire, de exemplu, un centru de primire pentru copii/solicitanți de azil], unde veți continua să primiți sprijin și asistență până la luarea unei decizii.*

Analiza și formularea avizului

- Evaluatorul (evaluatorii) încheie și întocmește (întocmesc) un aviz, fie imediat, fie în timp util (în funcție de circumstanțe). Avizul trebuie semnat de fiecare dintre evaluatori, dacă este cazul, și trebuie să indice vârsta estimată/data nașterii.
- În cazul în care concluziile sunt clare, există consens între evaluatori și **toate îndoielile sunt risipite**, evaluarea vârstei se încheie și se emite o decizie.
- Dacă **îndoielile persistă, urmează trimiterea la următoarea metodă nonmedicală.**

Documentația relevantă trebuie păstrată în dosarul solicitantului și comunicată persoanei de contact din cadrul comisiei de evaluare (dacă există) pentru a coordona comunicarea deciziei către solicitant/tutore și către alte autorități relevante.

Anexa 3 – Liste de verificare – Standarde aplicabile, furnizarea de informații, îngrijire și siguranță

Standarde aplicabile

Atât cadrul juridic internațional, cât și cel european prevăd următoarele:

- În cazul în care sunt pierdute, documentele care atestă identitatea trebuie refăcute.
- Interesul superior al solicitantului este luat în considerare din momentul în care se suspectează că are sub 18 ani (este minor), pe tot parcursul evaluării și până când rezultatele definitive dovedesc contrariul.
- Se aplică prezumția de nevinovăție, dacă este cazul.
- Solicitantul are acces imediat la un tutore temporar (de screening) și/sau la un tutore independent calificat, care acționează în interesul superior al solicitantului, protejează bunăstarea generală a solicitantului și exercită capacitatea juridică pe tot parcursul procedurii de azil și de primire.
- Solicitantul a primit informații într-un mod adaptat copilului, iar informațiile furnizate sunt înțelese și confirmate de solicitant. Solicitantul a avut posibilitatea de a cere clarificări și de a adresa întrebări.
- Se pune la dispoziție un consilier juridic.
- Solicitantul a primit informații adecvate vârstei sale cu privire la procedura de azil într-o limbă pe care o înțelege, inclusiv cu privire la procesul de evaluare a vârstei, dacă este cazul.
- În procedura de azil și în orice alte procese, inclusiv în ceea ce privește imparțialitatea în evaluarea vârstei, respectarea demnității și nediscriminarea sunt principii-cheie care trebuie respectate
- Solicitantul a participat la proces, iar opiniile sale au fost ascultate și luate în considerare în funcție de vârsta și gradul de maturitate al persoanei.
- Solicitantul este sprijinit de tutore și i se oferă posibilitatea de a consimți să participe la proces și/sau de a refuza să se implice. (vezi [Anexa 4 – Exemplu de formular de consimțământ pentru participarea la o evaluare a vârstei](#)).
- Atunci când se încadrează în intervalul stabilit de cei care efectuează evaluarea vârstei, vârsta pretinsă de solicitant este acceptată. În caz contrar, trebuie selectată ca rezultat cea mai mică vârstă (din intervalul respectiv).
- Solicitantul și tutorele și consilierul juridic al acestuia trebuie informați cu privire la termenele și modalitățile de contestare a unei decizii privind vârsta estimată, după caz.

- Se oferă asistență juridică gratuită și reprezentare juridică pentru a asigura accesul la o cale de atac eficientă, acolo unde este cazul.
- Evaluarea vârstei a fost efectuată de profesioniști calificați în domeniul evaluării vârstei, care cunosc particularitățile culturale și etnice.
- Minorul are acces imediat la un centru de primire dedicat, în așteptarea finalizării procedurii de evaluare a vârstei.
- S-a aplicat abordarea multidisciplinară și în cascadă: procesul cel mai puțin invaziv (implementarea treptată a metodelor multidisciplinare), procesul a fost adecvat din punct de vedere cultural și al genului.

Informare și prezentare

Următoarele acțiuni și aspecte trebuie luate în considerare pentru a crea o atmosferă confortabilă și pentru a stimula încrederea și cooperarea. Elementele de mai jos sunt relevante pentru toate metodele de evaluare.

- Bun venit.** Începeți prin a-l întreba pe solicitant cum se simte, dacă are nevoie de puțină apă etc. pentru a stabili o legătură. Prezentați toate persoanele prezente, inclusiv interpreții și membrii comisiei, și acordați timp solicitantului, tutorelui și consilierului juridic să se prezinte.
- Scopul evaluării.** Explicați scopul evaluării în termeni simpli, subliniind necesitatea de a verifica vârsta atunci când există îndoieli (de exemplu, lipsa actelor de identitate sau a altor documente). Informați solicitantul și tutorele cu privire la durata aproximativă a evaluării, pentru a gestiona așteptările.
- Explicarea procesului de interviu/evaluare a vârstei.** Descrieți cum se va desfășura interviul/evaluarea, în special dacă vor fi prezenți mai mulți specialiști (de exemplu, componența comisiei) și explicați rolurile celor prezenți.
- Independență.** Informați că persoana (persoanele) care conduce (conduc) interviul/evaluarea nu este (sunt) responsabilă (responsabile) pentru deciziile privind azilul sau statutul juridic și nu are (au) nicio legătură cu aplicarea legii. În funcție de țară, persoanele implicate în evaluarea vârstei pot fi legate de autoritățile de primire și/sau de autoritățile din domeniul sănătății/asistenței sociale și protecției copilului. Indiferent de situație, evaluatorii nu trebuie să se afle în situație de conflict de interese.
- Confirmați că există înțelegere.** Cereți solicitantului să explice cu propriile cuvinte ce se va întâmpla și invitați-l să adreseze întrebări sau să ceară pauze în orice moment. Alocați timp tutorelui și consilierului juridic pentru a adresa întrebări sau a solicita clarificări.
- Confidențialitate.** Informați persoana (persoanele) care efectuează interviul/evaluarea că are (au) obligația de a respecta confidențialitatea.
- Solicitarea consimțământului.** Dacă nu ați făcut-o încă, obțineți acum consimțământul solicitantului/tutorelui înainte de a trece la interviul/evaluarea propriu-zisă, asigurându-vă că acesta înțelege procesul înainte de a semna formularul de consimțământ. (vezi [Anexa 4 – Exemplu de formular de consimțământ pentru participarea la o evaluare a vârstei](#)).
- Documentarea.** Clarificați scopul **luării de notițe/inregistrării** pentru a asigura transparența.
- Decizia privind vârsta estimată.** Informați solicitantul/tutorele cu privire la termenul de primire a **scrisorii de decizie** și recomandați-i să păstreze notificarea/scrisoarea de decizie într-un loc sigur și accesibil.
- Cale de atac.** Informați solicitantul/tutorele cu privire la opțiunile de contestare a deciziei privind vârsta estimată, termenul pentru a face acest lucru și momentul/locul în care o astfel de cale de atac este legată de contestarea unei decizii negative privind cererea de azil. Asigurați-vă că tutorele și solicitantul știu cum să obțină acces la asistență juridică și reprezentare juridică gratuite pentru a putea recurge la o cale de atac eficientă.

Încheiere. Alocați timp solicitantului, tutorelui, interpretului și membrilor comisiei pentru a-și lua rămas bun în mod respectuos.

Grijă și siguranță

- Dacă suspectați că solicitantul a fost/este o victimă a traficului de persoane, se recomandă să informați un specialist în acest sens.
- Dacă solicitantul poartă haine/încălțăminte rupte, întrebați-l cu amabilitate dacă are altă pereche de haine/încălțăminte. Dacă nu, asigurați-vă că sunt îndrumați către o persoană de la unitatea de primire care poate oferi asistență în această chestiune.
- Dacă solicitantul prezintă un miros neplăcut, verificați dacă în locul în care locuiește solicitantul sunt disponibile suficientă apă și săpun pentru igiena personală periodică și adresați-vă colegului și tutorelui relevant (de exemplu, asistentul social sau coordonatorul centrului). Acest lucru este deosebit de relevant pentru fetele care ar putea fi început să aibă menstruație.
- Dacă solicitantul pare malnutrit și/sau are nevoie de asistență medicală, se recomandă trimiterea către un medic generalist.
- Dacă există suspiciunea unei sarcini, inițiați o trimitere în colaborare cu tutorele și cu condiția ca solicitantul să-și fi acordat consimțământul.

În cazul oricărei alte forme de nevoi de protecție identificate în ceea ce privește condițiile de cazare actuale, verificați dacă ar putea fi necesară trimiterea către un adăpost sigur.

Anexa 4 – Exemplu de formular de consimțământ pentru participarea la o evaluare a vârstei

Acest model de formular de consimțământ are scopul de a asigura faptul că (presupusii) copii și tutorii lor înțeleg pe deplin procesul de evaluare a vârstei înainte de a-și acorda consimțământul. El arată cum pot fi prezentate informațiile într-un mod clar și ușor de înțeles de către copii, acoperind diferitele etape, drepturi și garanții. Acest formular este furnizat doar cu titlu de exemplu: el poate și trebuie să fie adaptat la contextul național specific, la procedurile și legislația aplicabilă, precum și la situația individuală a solicitantului.

Toate informațiile referitoare la consimțământ și refuzul acestuia trebuie furnizate într-un limbaj adaptat copiilor. Formularul de consimțământ trebuie să fie disponibil în mai multe limbi.

Numele meu este: _____

Vârsta declarată pe care am indicat-o este: _____

Numărul meu de identificare este: _____

Sunt originar(ă) din: _____

Prin semnarea acestui formular, sunt de acord să particip la procesul de evaluare a vârstei. Înțeleg și sunt de acord cu punctele de mai jos.

- Este necesar să trec printr-o evaluare a vârstei, deoarece vârsta pe care am declarat-o nu este certă pentru autorități
- Am fost informat(ă) cu privire la motivele pentru care autoritățile au îndoiești cu privire la vârsta mea
- Va trebui să vorbesc cu specialistul (specialiștii) în evaluarea vârstei pentru ca acesta (aceștia) să-mi estimeze vârsta.
- Sunt însoțit de tutorele meu, consilierul juridic și mediatorul cultural.
- Echipa de evaluare a vârstei ar putea utiliza următoarele metode pentru a estima vârsta mea:
 - Îmi poate adresa întrebări, într-o limbă pe care o înțeleg, despre viața mea, familie, școală, lucruri care îmi plac și pe care le-am făcut.
 - Se poate uita la documentele mele (de exemplu, pașaportul sau certificatele școlare) pe care le-aș putea partaja sub formă de fotografii pentru a vedea ce scrie în ele despre vârsta mea.
 - Dacă informațiile pe care le-am furnizat la început nu sunt suficiente, mi s-ar putea cere să mă întâlnesc și cu alți specialiști după primul interviu de evaluare a vârstei. Ar putea fi vorba de un psiholog sau de un medic pentru copii, care să vadă cum m-am dezvoltat și să îmi estimeze vârsta.
- Am fost informat(ă) că controalele medicale care implică radiografiile sunt doar o soluție de ultimă instanță. O radiografie este o fotografie a oaselor mele (dinți, mâini, claviculă); nu este dureroasă. Dacă vor să-mi facă o radiografie, trebuie să-mi explice totul și să-mi răspundă la toate întrebările pe care le-aș putea avea. Nu ar trebui să mi

se ceară să fac mai multe radiografii, deoarece îmi pot afecta sănătatea pe termen lung.

- Indiferent de metodă, am dreptul de a opri procesul ori de câte ori doresc.
- După câteva săptămâni, voi primi o scrisoare cu decizia echipei cu privire la vârsta mea.
- Dacă nu sunt de acord cu decizia lor, o pot contesta. Ei îmi vor explica cum să procedez în conformitate cu practicile naționale din țară.
- Echipa va comunica autorităților care se ocupă de cererea mea de azil numai informații de bază, cum ar fi rezultatul evaluării vârstei mele.
- Informațiile mele personale vor rămâne private și vor fi păstrate confidențiale.
 - β Singura excepție este dacă echipa consideră că aș putea să îmi fac rău mie sau să le fac rău altor persoane. În acest caz, echipa poate divulga informațiile mele pentru a proteja alte persoane și pe mine însumi/însămi.
- Unele dintre informațiile mele (nu numele meu) ar putea fi utilizate în scopuri de cercetare sau statistice.

Data de astăzi: _____

Semnătura persoanei care explică cele de mai sus (dacă nu a fost tutorele):

Semnătura tutorelui/reprezentantului/părintelui meu (dacă este cazul):

Semnătura mediatorului cultural (dacă este cazul): _____

Semnătura consilierului meu juridic (dacă este cazul): _____

Semnătura mea: _____

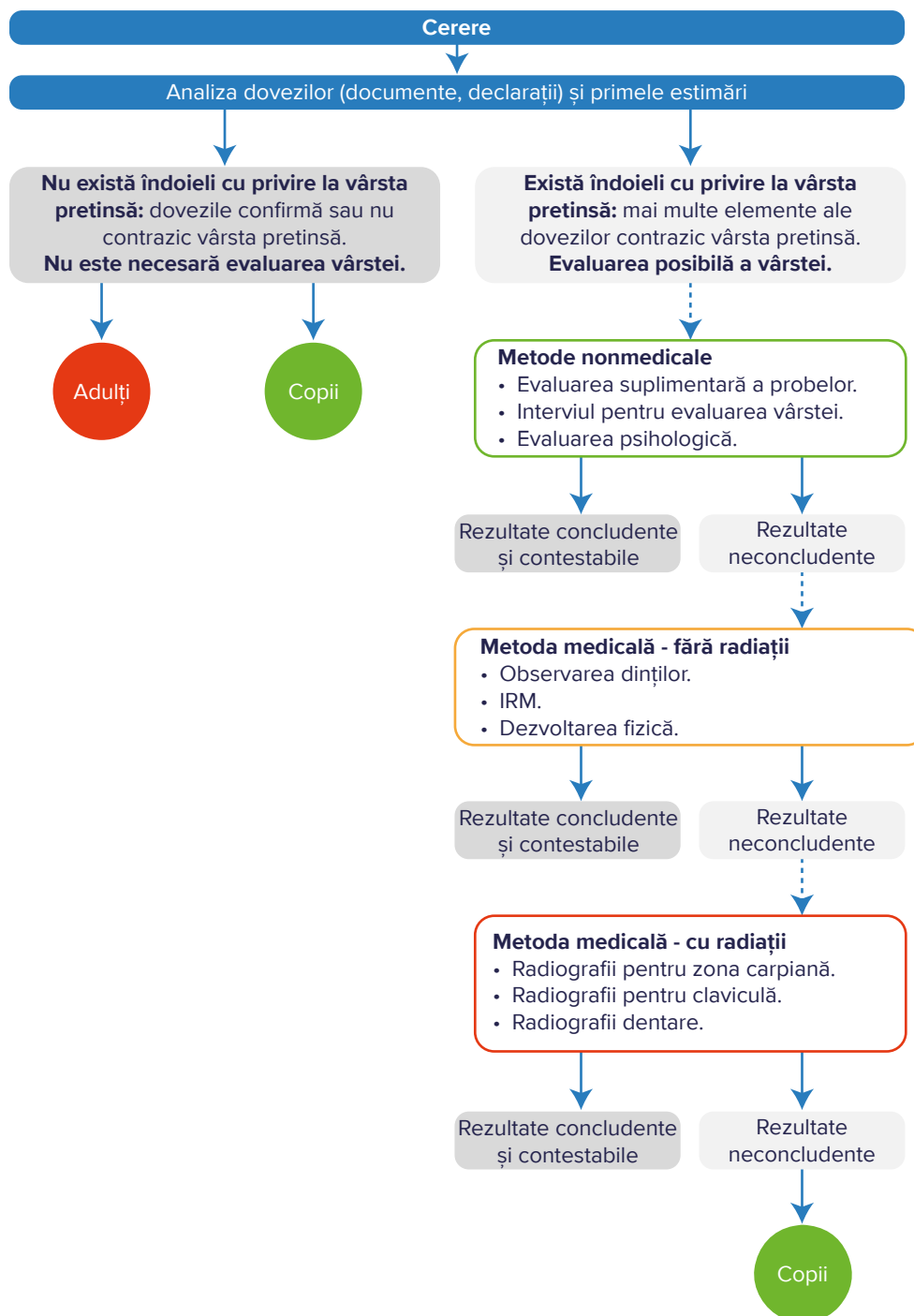

Anexa 5 – Prezentare generală a metodelor de evaluare a vârstei din [ediția din 2018 a ghidului](#)

Metodele utilizate în prezent sunt clasificate ca fiind medicale și nonmedicale în funcție de necesitatea implicării unui medic. În ceea ce privește metodele medicale, a fost făcută o distincție între metodele care nu implică utilizarea radiațiilor și metodele care implică utilizarea lor.

Această clasificare și utilizarea graduală a metodelor de prevenire a examinărilor inutile sunt reflectate în următoarea diagramă. Nu se face nicio referire la garanțiile și drepturile asociate procesului, întrucât acestea au fost analizate atât în capitolul anterior, cât și în graficul procesului de evaluare a vârstei.

Figura 3. Diagrama metodelor

Ghid privind aplicarea graduală a metodelor

De îndată ce solicitanții își exprimă dorința de a solicita protecție internațională, aceștia încep să beneficieze de anumite drepturi (dreptul de a rămâne pe teritoriul respectiv, dreptul la condițiile de primire de bază și dreptul de a le fi identificate sau evaluate nevoile speciale). În cazul posibililor minori, identificarea necesităților procedurale speciale și asigurarea condițiilor speciale de primire reprezintă o prioritate din cauza vulnerabilității lor inerente. În conformitate cu articolul 25 alineatul (5) din Directiva 2013/32/UE, toate dovezile obținute pot contribui la

stabilirea vârstei copilului și/sau la eliminarea sau la atenuarea nevoii de a efectua evaluări suplimentare ale vârstei; prin urmare, acesta trebuie să fie punctul de plecare înainte de a decide dacă este necesară sau nu evaluarea vârstei.

Analiza dovezilor disponibile și primele estimări

După cum se prevede la articolul 24 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice ⁽¹²⁵⁾ și la articolul 7 din CDC: „Orice copil trebuie să fie înregistrat imediat după naștere și are dreptul de a dobândi o cetățenie.”

Certificatul de naștere este documentul care stă mărturie nașterii unei persoane, datei, locului, sexului și părinților. Scopul principal al înregistrării civile este de a crea un document juridic care să poată fi utilizat pentru a stabili și proteja drepturile persoanei.

După cum s-a menționat anterior, anumite țări nu înregistrează în mod sistematic evenimentele vitale ale cetățenilor sau rezidenților lor (nașteri, căsătorii și decese), iar unele dintre ele o fac foarte rar sau cu întârziere. Prin urmare, o astfel de înregistrare ar putea să nu corespundă standardelor de evidență publică a autorităților din statele de pe teritoriul UE+ (prevenind înregistrarea dublă a aceluiași eveniment, lacune sau neconcordanțe în înregistrări etc.). Mai mult decât atât, din cauza unor evenimente care au avut loc în țara lor de origine sau a circumstanțelor în care și-au părăsit țara (conflicte armate sau persecuții și/sau discriminări din partea autorităților naționale etc.), aceste documente juridice pot să nu fie disponibile persoanelor care au nevoie de protecție internațională și, prin urmare, nu vor putea furniza dovezi valabile sau certificate fiabile de identitate.

Având în vedere circumstanțele menționate mai sus și eforturile solicitantului de a prezenta toate informațiile de care dispune, autoritățile trebuie să accepte, printre altele, următoarele documente ca dovezi justificative:

- pașapoarte,
- acte de identitate,
- permise de ședere,
- documente de călătorie, cum ar fi cele furnizate de UNHCR,
- certificate (religioase sau civile) eliberate de alte state, care confirmă statutul civil (căsătorie, nașteri, broșuri de familie) al solicitantului sau al altor membri ai familiei și care fac referire la vârsta solicitantului.

În afară de aceste documente, sursele de informații utile, cum ar fi bazele de date comune [de exemplu, Sistemul de informații Schengen ⁽¹²⁶⁾, Eurodac sau baza de date a Interpol privind documentele de călătorie pierdute și furate ⁽¹²⁷⁾], ar putea conține informații cu privire la vârsta solicitantului.

⁽¹²⁵⁾ Adunarea Generală a ONU, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Organizația Națiunilor Unite, seria tratate, vol. 999, p. 171, 16 decembrie 1966, <https://www.refworld.org/legal/agreements/unga/1966/en/17703>.

⁽¹²⁶⁾ SIS: un sistem de informare pe scară largă care sprijină controlul la frontierele externe și cooperarea în domeniul aplicării legii în spațiul Schengen.

⁽¹²⁷⁾ SLTD: o bază de date care conține înregistrări privind documentele de călătorie furate, pierdute sau reținute, cum ar fi pașapoarte, cărți de identitate, permise laissez-passer ONU sau ștampile de viză.

De asemenea, declarațiile sau documentele disponibile în dosarul membrilor familiei sau rudelor solicitantului pot fi utilizate pentru a clarifica și/sau confirma vârsta pretinsă fără să fie necesară o evaluare suplimentară. Pentru a împiedica punerea în pericol a copilului sau a familiei sale, trebuie acordată o atenție deosebită când sunt adunate astfel de date. Acest lucru este valabil în special în contextul protecției internaționale.

Când sunt realizate de personal cu experiență în lucrul cu copiii, unele estimări inițiale bazate pe aspectul fizic pot fi folosite pentru a consolida analiza inițială. Când sunt utilizate împreună cu alte informații disponibile, acestea pot fi apoi folosite pentru a susține rezultatele unei examinări preliminare.

Cu toate acestea, întrucât estimarea se bazează doar pe caracteristicile fizice și, prin urmare, poate duce cu ușurință la rezultate arbitrare, subiective și eronate, trebuie acordată o atenție deosebită când se dă curs acestor considerații. Din acest motiv, observarea aspectului fizic nu poate fi considerată drept metodă de evaluare a vârstei în sine și nici nu poate fi utilizată în mod izolat, deoarece nu poate oferi cu certitudine o vârstă cronologică specifică.

Aspectul fizic poate servi la separarea sau diferențierea cazurilor evidente (persoane care au, în mod indiscutabil, caracteristici de adulți sau de copii), dar nu trebuie luat în considerare în cazurile de adolescenți sau adulți tineri. În astfel de cazuri, se aplică prezumția de nevinovăție (confirmând vârsta pretinsă sau trimitând la o evaluare adecvată a vârstei) până când există rezultate concludente.

Organizația Internațională pentru Migrație și alți experți avertizează că experiențele de viață ale copiilor le-ar fi putut influența dezvoltarea, ceea ce ar însemna că ar putea fi în urmă în ce privește anumite aspecte și mai dezvoltați în altele. Cercetările din domeniu arată că tulburarea de stres posttraumatic poate duce la îmbătrânirea biologică prematură cu 5 până la 10 ani ⁽¹²⁸⁾.

Întrucât limitările metodelor actuale pot duce la o evaluare sau o estimare incorectă a vârstei, trebuie să existe un mecanism de revizuire care să corecteze o vârstă care a fost introdusă incorect în sistem. Odată ce evaluarea vârstei a fost identificată drept incorectă, trebuie luate imediat măsuri corespunzătoare (schimbarea cazării, numirea unui tutore dacă solicitantul este copil etc.).

⁽¹²⁸⁾ Ladwig, K-H., Brockhaus, A.C., Baumert, J. et al., „Post-traumatic stress disorder and not depression is associated with shorter leukocyte telomere length: findings from 3 000 participants in the population-based KORA F4 study” („Tulburarea de stres posttraumatic și nu depresia este asociată lungimilor mai mici ale telomerilor din leucocite: constatări pe 3 000 de participanți la studiul KORA F4 bazat pe populație”), Ouellette, M.M. (ed.), PLOS ONE, 2013, 8(7), e64762. doi:10.1371/journal.pone.0064762.

Germania – Standarde aplicabile

1. 1. interviul (doi membri calificați și cu experiență ai personalului), impresia generală asupra dezvoltării, inclusiv inspecția vizuală calificată;
2. 2. dacă există îndoieli, examinarea medicală—metoda cu cel mai mic impact asupra sănătății copilului.

Norvegia — În toate cazurile în care un copil neînsoțit nu a prezentat un document de identitate valabil de înaltă notorietate, este necesar să se efectueze o investigație suplimentară a identității solicitantului, care să includă, printre altele, evaluarea vârstei. La baza acestei evaluări a vârstei se află informațiile obținute cu privire la vârsta solicitantului pe perioada procesului de azil, și anume:

- informațiile proprii ale solicitantului cu privire la vârsta sa;
- actele de identitate;
- informații cu privire la actele de identitate din alte state membre (dacă solicitantul a fost identificat în alte țări);
- verificarea actelor de identitate ale solicitantului în țara sa de origine;
- declarația sau comentariile cu privire la vârsta solicitantului din partea altor persoane, cum ar fi tutore legal, avocat, asistent social sau cadru medical;
- declarația sau comentariile cu privire la vârsta solicitantului făcute de poliția pentru imigrare (care efectuează înregistrarea solicitanților) și responsabilul de caz care conduce interviul pentru acordarea azilului;
- examinarea medicală a vârstei;
- evaluarea medicală a vârstei.

În cazurile în care se efectuează o examinare medicală a vârstei, evaluarea medicală a vârstei trebuie evaluată în raport cu alte informații relevante. Ghidul privind politica oferă orientări privind ponderarea diferitelor elemente discutate mai sus.

Există îndoieli cu privire la vârsta pretinsă: posibilă nevoie de evaluare a vârstei

Când există îndoieli întemeiate cu privire la vârsta pretinsă a solicitantului (vârsta pretinsă se află sub semnul întrebării, dovezile disponibile nu o susțin sau o contrazic), poate apărea necesitatea evaluării vârstei. În astfel de cazuri, autoritățile trebuie să selecteze metoda sau metodele utilizate în acest scop.

În secțiunea următoare urmează o revizuire generală a metodelor utilizate în prezent, împreună cu o scurtă descriere a procesului implicat. Metodele sunt împărțite în metode „medicale” și „nemedicale” în funcție de implicarea sau neimplicarea unui medic. Metodele medicale sunt, de asemenea, clasificate în funcție de implicarea sau neimplicarea utilizării radiațiilor.

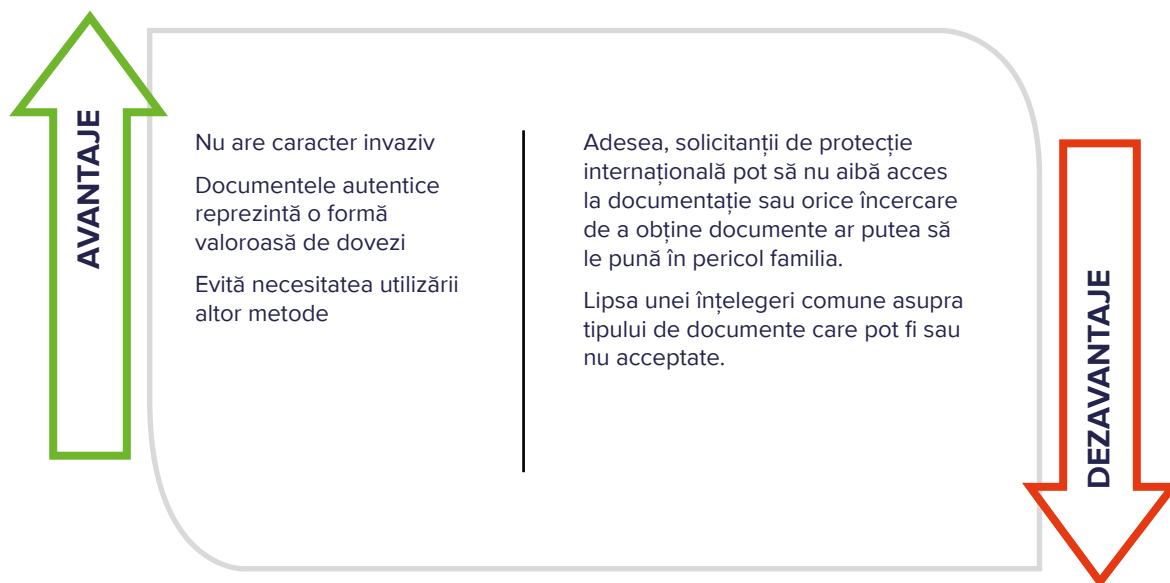
Comentariul general nr. 6 al Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului arată că identificarea unui copil ca fiind neînsoțit sau separat de familie include evaluarea vârstei, care trebuie să țină cont de aspectul fizic, dar și de maturitatea psihologică.

(a) Metode nonmedicale

Evaluarea suplimentară a dovezilor

Când documentele culese inițial sau informațiile disponibile nu includ nicio referire la vârstă, poate fi necesară o evaluare suplimentară a altor documente de către funcționarii din domeniul azilului sau migrației. Unele documente, chiar fără să specifice vârsta, pot furniza informații despre vârsta estimativă a solicitantului, adică înregistrările școlare, fișele de vaccinare ale membrilor familiei sau alte înregistrări medicale. De exemplu, se poate ști că unele vaccinuri sunt administrate copilului la o anumită vârstă sau marjă de vârstă și că fișa a fost emisă la un anumit moment, astfel încât vârsta solicitantului poate fi astfel estimată în mod aproximativ.

Interviul pentru evaluarea vârstei

Această metodă implică culegerea și analizarea de date oferite de persoana a cărei vârstă este contestată.

Principalele diferențe dintre metodele de evaluare psihosocială sunt experiența și expertiza specifică ale persoanei care efectuează evaluarea, precum și domeniile de explorare. În timp ce evaluarea psihologică este efectuată de experți în psihologia sau în dezvoltarea copilului, interviul pentru evaluarea vârstei este efectuat în principal de funcționari din cadrul autorităților de azil sau de migrație, cu experiență în intervierea copiilor în procedura de azil.

În timpul interviului de evaluare a vârstei, interviuatorul încearcă să reconstruiască o secvență cronologică a evenimentelor de viață pe baza căreia se poate deduce sau estima vârsta persoanei. Un calendar local de evenimente ⁽¹²⁹⁾ (un calendar personalizat care oferă date ale unor evenimente semnificative pentru o anumită zonă geografică), combinat cu „întrebări de tipul înainte și după” ⁽¹³⁰⁾ (vizând identificarea a două evenimente cunoscute, unul ce a avut loc

⁽¹²⁹⁾ Mai multe informații pot fi găsite în Ghidul Organizației pentru Alimentație și Agricultură privind estimarea lunii și anului de naștere al copiilor mici (2008).

⁽¹³⁰⁾ Mai multe informații pot fi găsite în Ghidul Organizației pentru Alimentație și Agricultură privind estimarea lunii și anului de naștere al copiilor mici (2008).

Înainte și unul ce a avut loc după data nașterii copilului—aceste întrebări sunt, de asemenea, cunoscute sub numele de „întrebări sandwich”) pot fi instrumente utile pentru a ajuta funcționarii, solicitantul sau membrii familiei sale să aproximeze data nașterii copilului.

- Pentru a aduna punctele de vedere într-o manieră adecvată copilului și pentru a încuraja copilul să furnizeze informații, funcționarii care se ocupă direct de copil trebuie instruiți cu privire la utilizarea **tehnicilor de interviu adecvate copiilor** ⁽¹³¹⁾. Atunci când este posibil, și interpretul trebuie să fie familiarizat cu metodele de interviu a copiilor.
- Furnizarea de informații adecvate solicitantului înainte de începerea interviului este esențială pentru a garanta participarea persoanei, pentru a dezvolta o atitudine de colaborare și pentru a construi încrederea între actorii implicați. Intervievatorul trebuie să furnizeze informații relevante în termeni simpli (scopul interviului, rolul persoanelor implicate și prezente și motivele pentru care vârsta pretinsă se află sub semnul întrebării), trebuie să se asigure că solicitantul înțelege atât informațiile, cât și interpretul și trebuie să se asigure că nevoile solicitantului au fost satisfăcute în cea mai mare măsură posibilă (sexul interviuatorului și al interpretului, aranjamentele necesare pentru interviu etc.). Este la fel de important ca solicitantului să i se ofere posibilitatea de a clarifica eventualele inconsecvențe în timpul interviului.
- Atunci când se decide să se desfășoare procesul de evaluare a vârstei, trebuie să se garanteze că sarcina probei este transferată autorităților în cazul copiilor. Copiii nu sunt capabili să explice lucrurile în aceeași manieră în care o pot face adulții și această limitare este evidentă în mod deosebit atunci când se discută cu copii care au un mediu cultural diferit și unde vârsta poate să nu fie la fel de relevantă ca în culturile occidentale (de exemplu, în diferite culturi sunt folosite calendare diferite). Mai mult decât atât, chiar ei se pot considera adulți sau ar putea fi considerați adulți în comunitățile lor.
- Intervievatorul trebuie să cunoască informațiile privind țara de origine pentru a putea detecta problemele relevante din timpul discuției ⁽¹³²⁾.
- În cele din urmă, dacă concluzia evaluării este nefavorabilă solicitantului, motivele trebuie să fie clar explicate prin utilizarea unui interpret și în prezența tutorelui copilului. Solicitantul trebuie să fie informat atât oral, cât și în scris cu privire la posibilitatea și procedura de contestare a deciziei.

⁽¹³¹⁾ Mai multe informații despre modulul de instruire al EASO pentru „Interviul copiilor” sunt disponibile la <https://euaa.europa.eu/training-catalogue/interviewing-children-0>

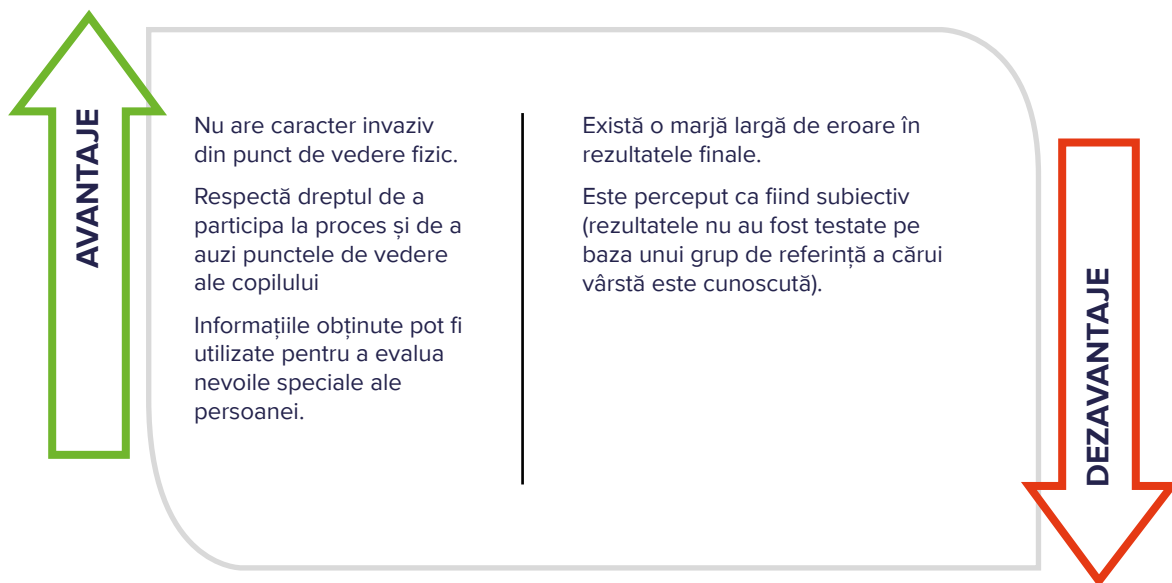
⁽¹³²⁾ Vezi [portalul EUAA ITO](#).

Exemple din practică

Irlanda – Dacă o persoană pretinde că are vârsta sub 18 ani, dar la Biroul de Protecție Internațională pare să fie mai în vârstă, un membru cu experiență al personalului (cu ajutorul unui interpret, dacă este necesar) va efectua un interviu informal pentru a încerca să-și formeze o opinie rezonabilă cu privire la statutul de minor al persoanei și necesitatea unei trimiteri către TUSLA, o agenție pentru copii și familie. Interviul include întrebări privind detalii despre primii ani de viață, educația și vârstele altor membri ai familiei. Dacă în urma interviului există vreo incertitudine, solicitantului i se acordă prezumția de nevinovăție și are loc trimiterea către TUSLA.

Malta — Primul pas este un interviu efectuat în termen de 10 zile lucrătoare de comisia de evaluare a vârstei. Dacă vârsta rămâne contestată, atunci sunt implicați și alți profesioniști, inclusiv o trimitere către un departament de radiologie pentru o radiografie a mâinii și a încheieturii mâinii. Procedura actuală implică un efort multidisciplinar care include autoritățile de poliție, profesioniști din domeniul serviciilor de îngrijire și din domeniul medical. Interviul, unul dintre principalele instrumente utilizate pentru o astfel de evaluare, poate fi considerat holistic, în sensul că urmărește să surprindă cât mai complet posibil un profil sistematic al presupusului minor. Rezultatele ulterioare ale metodelor selectate de echipa de evaluare a vârstei sunt analizate în mod colectiv.

Evaluarea psihosocială

Scopul acestei metode este de a evalua mai degrabă maturitatea psihică decât cea fizică. Tehnicile de evaluare utilizează aprecierea cognitivă și comportamentală și evaluarea psihologică a solicitantului în scopul evaluării vârstei sale. Prin urmare, evaluatorul trebuie să dețină o experiență specifică în domeniul psihologiei sau în domeniul etapelor de dezvoltare a copiilor și adulților tineri.

Baza acestei metode o reprezintă un interviu semistructurat în care un evaluator experimentat și instruit (de obicei, un asistent social sau un psiholog) explorează „zone” din povestea vieții

unei persoane. În timpul interviului sau al interviurilor, evaluatorul estimează maturitatea psihologică a persoanei în raport cu evaluarea comportamentală. De asemenea, rezultatele pot reflecta unele estimări bazate pe aspectul fizic.

Pentru ca această metodă să fie eficientă, încrederea între persoana examinată și evaluator este esențială. Din acest motiv, evaluarea trebuie efectuată într-o perioadă de timp și trebuie să implice și contactul altor profesioniști cu persoana evaluată, cum ar fi personalul de primire sau profesorii. Unele indicații relevante în această privință au fost furnizate în jurisprudența de referință de la Înalta Curte de Justiție din Regatul Unit, Hotărârea Merton ⁽¹³³⁾. Această hotărâre oferă „îndrumări cu privire la cerințele unei evaluări legale de către o autoritate locală cu privire la vârsta unui tânăr solicitant de azil care pretinde că are vârsta mai mică de 18 ani”. Ca urmare a Hotărârii Merton, toate autoritățile (locale) trebuie să se asigure că evaluările lor sunt complete și cuprinzătoare și că procesul de evaluare a vârstei este clar, transparent și corect.

O evaluare conformă cu Hotărârea Merton va include, de regulă, o întâlnire față în față cu tânărul, stabilirea contextului general al solicitantului și respectarea standardelor de echitate ⁽¹³⁴⁾. O considerație relevantă ar fi următoarea.

Este important să se țină cont de „instruirea” pe care solicitantul de azil ar fi putut-o avea înainte de interviu, despre cum să se comporte și ce să spună. După clarificarea rolului serviciilor sociale, este importantă implicarea în relația cu persoana respectivă și stabilirea unui raport cât mai strâns cu aceasta, în măsura permisă de circumstanțe. Acest proces este uneori cunoscut drept „conectare”.

Unele aspecte importante care trebuie respectate la efectuarea evaluării sunt evidențiate în jurisprudența relevantă:

- atunci când este posibil, în acest proces trebuie implicați doi evaluatori;
- informațiile privind rolul evaluatorului/evaluatorilor și al interpretului trebuie furnizate în conformitate cu nivelul de educație și de maturitate al persoanei;
- trebuie să se acorde atenție și gradului de oboseală, traumă, confuzie și anxietate a persoanei evaluate;
- etnia, cultura și obiceiurile persoanei evaluate trebuie respectate pe parcursul evaluării—informațiile despre țara de origine pot fi de ajutor în această privință pentru a avea subiecte relevante de discuție;
- la efectuarea evaluării, evaluatorul trebuie să adreseze întrebări deschise și care să nu sugereze răspunsul;
- evaluatorul ar putea folosi diferite instrumente pentru a facilita analiza persoanei (desene, instrumente expresive).

⁽¹³³⁾ B. împotriva London Borough of Merton (2003) EWHC 1689 (admin), în care hotărârea a fost pronunțată de judecătorul Stanley Burnton la Înalta Curte, la 14 iulie 2003.

⁽¹³⁴⁾ Conformitatea cu Hotărârea Merton este adesea utilizată pentru a descrie dacă o evaluare a vârstei este conformă cu jurisprudența. Nu există o modalitate prescrisă pe care autoritățile locale să fie obligate s-o folosească pentru evaluarea vârstei; cu toate acestea, instanțele au furnizat îndrumări autorităților locale într-un caz care a implicat Consiliul Merton [B. împotriva London Borough of Merton (2003) EW HC 1689 (admin)]. Toate evaluările vârstei efectuate de autoritățile locale trebuie să fie conforme cu hotărârea din cauza Merton și să respecte jurisprudența existentă după această hotărâre.

În cursul desfășurării interviului, următoarele caracteristici ar putea oferi informații utile pentru a realiza o estimare a vârstei:

- aspectul fizic și comportamentul solicitantului, observațiile privind dinamica grupurilor (activități cu alte persoane);
- modalitatea de interacțiune cu evaluatorul;
- istoria socială și componența familială; ■ considerente asupra dezvoltării (adică informații despre tipurile de activități în care persoana a fost implicată înainte de a ajunge în Europa);
- educația, nivelul de independență și de autoîngrijire; ■ sănătatea și evaluarea medicală;
- experiențele de viață și evenimentele traumatice care ar fi putut avea un impact asupra procesului de îmbătrânire.

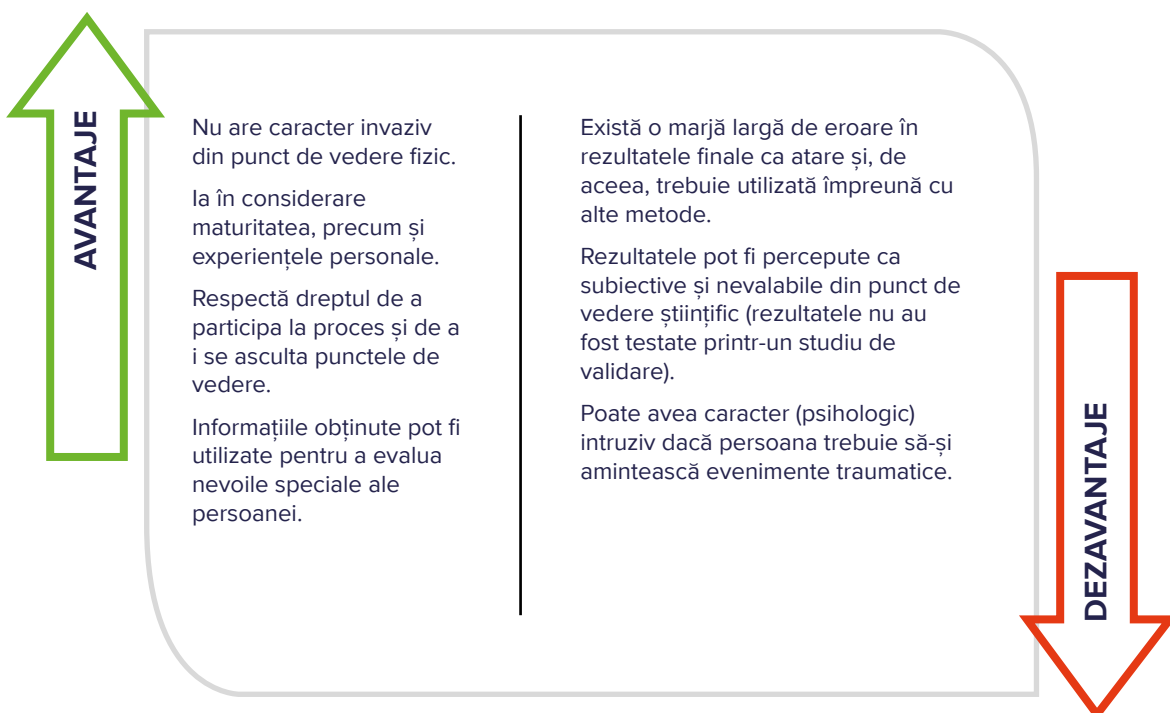
Aceste informații trebuie luate în considerare împreună cu informațiile obținute din analiza altor dovezi și apoi utilizate pentru a trage concluzia din evaluare. Concluzia evaluării trebuie furnizată în scris, iar aspectele menționate anterior trebuie incluse în raport, cu elemente suplimentare sau informații care trebuie monitorizate. Este extrem de important să se asigure expertiza nivelului de satisfacție a tânărului și experiența evaluatorului/evaluatorilor.

În cazul în care concluzia evaluării este nefavorabilă solicitantului, motivele trebuie să fie clar explicate prin utilizarea unui interpret și în prezența tutorei copilului. Solicitantul trebuie să fie informat atât oral, cât și în scris cu privire la posibilitatea și procedura de contestare a deciziei.

Regatul Unit — Ghid privind modul de desfășurare în conformitate cu hotărârile generale. Cei care evaluează vârsta trebuie:

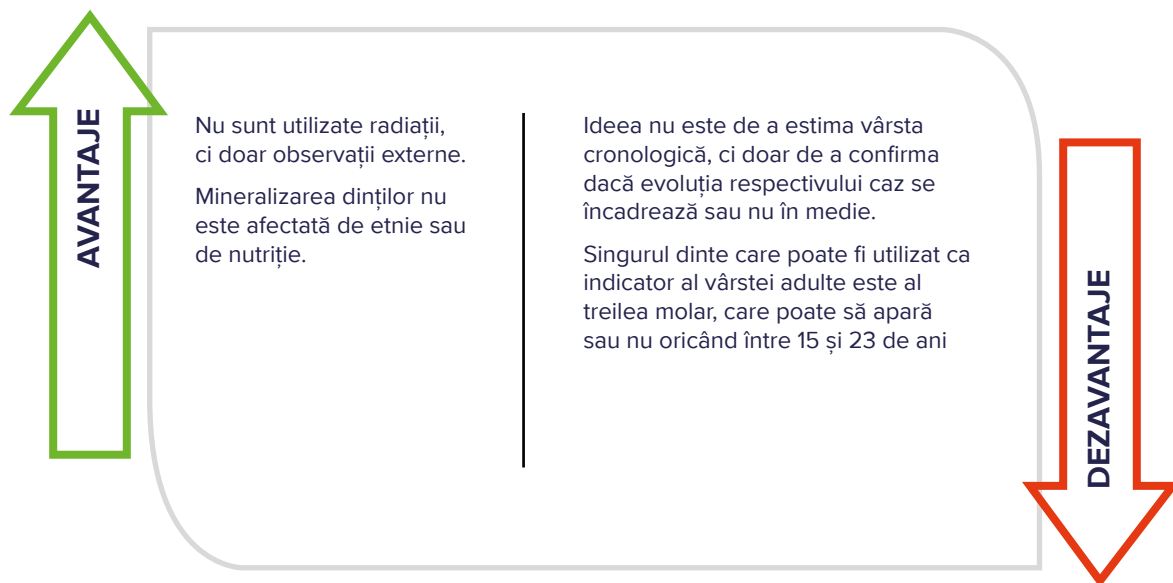
1. să explice solicitantului scopul interviului, după cum se specifică în Hotărârea Merton, punctul 55;
2. să încerce să obțină informații generale despre solicitant, inclusiv despre situația sa familială, istoria și mediul educațional, precum și activitățile solicitantului în cursul ultimilor ani—și informațiile etnice și culturale pot fi importante—după cum se specifică în Hotărârea Merton, punctul 37;
3. să evalueze și să adreseze întrebări pentru a testa credibilitatea solicitantului dacă există motive de îndoială referitor la declarația acestuia cu privire la vârsta sa, după cum se specifică în Hotărârea Merton, punctul 37;
4. să ofere solicitantului posibilitatea de a explica eventualele neconcordanțe din declarația sa sau orice altceva care ar putea duce la constatări negative privind credibilitatea—pentru cele mai bune rezultate, acest lucru trebuie efectuat cât mai curând posibil, atunci când problemele sunt încă „proaspete în minte”, după cum se specifică în:
 - Hotărârea Merton, punctul 55,
 - R (FZ) împotriva London Borough of Croydon (2011) EWCACiv59, punctul 20,
 - R (NA) împotriva London Borough of Croydon (2009) EWHC2357 (admin), punctul 52;
5. să rețină că toate cazurile variază și că nivelul de anchetă necesar într-un caz poate să nu fie necesar în altul, după cum se specifică în Hotărârea Merton, punctul 50. Association of Directors of Children's Services (Asociația Directorilor privind Protecția Copilului) (ADCS) din Regatul Unit a aprobat următorul ghid pentru asistenții sociali care efectuează evaluări ale vârstei. http://adcs.org.uk/assets/documentation/Age_Assessment_Guidance_2015_Final.pdf http://adcs.org.uk/assets/documentation/information_sharing_proforma_april_2015.doc.

(b) Metoda medicală (fără radiații)

Observarea dinților

Această metodă implică examinarea vizuală pentru a determina maturitatea dinților și nu implică utilizarea unei radiografii dentare. Un medic dentist instruit compară evoluția dinților solicitantului cu un set de etape de dezvoltare, după cum este prezentat în diagramele de erupție stabilite sau în valorile de referință, și stabilește o serie de vârste posibile. Studiile tind să acopere fie dezvoltarea dinților pentru vârste cuprinse între 3-16 ani, fie dezvoltarea măselelor de minte pentru vârste cuprinse între 15-23 de ani ⁽¹³⁵⁾.

Imagistică prin rezonanță magnetică (IRM)

IRM sau rezonanța magnetică combină utilizarea unui magnet puternic cu un sistem informatic avansat și unde radio pentru a produce imagini detaliate precise ale organelor și țesuturilor, oaselor și altor structuri interne ale corpului. Spre deosebire de radiografiile sau de scanările CT/CAT (tomografie computerizată, numită și tomografie axială computerizată), aparatele IRM nu emit radiații.

Puterea unui magnet IRM se numește „intensitatea câmpului magnetic” și se măsoară în unități numite „tesla” sau „T”. Există două tipuri de scanere: scanere de 1 T. și de 1,5 T. (de obicei disponibile pe scară largă la un cost mai mic) și scanere de 3 T. (mai scumpe, deci mai puțin disponibile). O intensitate a câmpului mai mare înseamnă că scannerul are un magnet mai puternic și capacitatea de a produce imagini mai detaliate într-o perioadă mai scurtă de timp.

⁽¹³⁵⁾ Pentru informații suplimentare: UNICEF, Practici de evaluare a vârstei: o revizuire a literaturii și o bibliografie adnotată, (2010); SCEP, Document de poziție privind evaluarea vârstei în contextul copiilor separați din Europa (2012); Norwegian Computing Centre (Centrul norvegian informatic), Age estimation in youths and young adults (Estimarea vârstei la tineri și adulți tineri) (2012), disponibilă la <https://nr.no/en/publication/976408/>; Baccetti, T., Franchi, L. și McNamara, J.A. (Jr), „The cervical vertebral maturation (CVM) method for the assessment of optimal treatment timing in Dentofacial orthopaedics” [„Metoda maturizării cervical-vertebrale (CVM) pentru evaluarea momentului optim al tratamentului în ortopedia dento-facială”] ScienceDirect, (2005), Vol. 11, nr. 3, p. 119-129; Cameriere, R., Ferrante, L. și Cingolani, M., „Age estimation in children by measurement of open apices in teeth”, PubMed, („Estimarea vârstei la copii prin măsurarea apexului deschis al dinților”) (2005), Vol. 120, nr. 1, p. 49-52.

În funcție de un număr de factori, cum ar fi tipul de imagini care urmează a fi obținute (secțiuni transversale sau „felii” ale corpului), tipul de tehnologie utilizată (o intensitate a câmpului mai ridicată față de IRM-ul deschis sau vertical), rezultatul dorit al IRM-ului și dacă pacientul se mișcă, o scanare IRM poate dura de obicei între mai puțin de 10 minute și până la o oră.

Potrivit lui George et al. ⁽¹³⁶⁾, gradul de fuziune osoasă pare a fi într-un stadiu mai avansat în imaginile obținute în urma radiografiilor, decât în cele obținute de la un IRM. În consecință, rezultatele obținute în urma unui IRM ar oferi o estimare a vârstei ușor mai mică decât rezultatele obținute printr-o radiografie simplă. Acest rezultat este acceptabil deoarece nu este defavorabil solicitantului.

Este necesară o procedură prealabilă înainte de scanare. Scanările IRM-ului pot să nu fie potrivite pentru toți pacienții, cum ar fi solicitanții cu stimulare cardiacă, tatuaje și implanturi metalice sau care au nevoie de alte precauții speciale datorită câmpului magnetic.

Întrucât solicitanții trebuie să rămână nemișcați pe o masă tare pentru o perioadă lungă de timp și aparatul produce sunete de bătai puternice, pacienții care suferă de claustrofobie și copiii devin, de regulă, neliniștiți când se supun procedurii într-un scanner cu calibru tradițional. Această problemă poate fi rezolvată prin utilizarea scannerelor IRM deschise.

Mâna/încheietura mâinii: abordarea tradițională se bazează pe evaluarea vârstei pe baza imaginilor radiografice; cu toate acestea, s-au efectuat experimente folosind modalități alternative de imagistică, cum ar fi IRM-ul pentru încheietura mâinii (de exemplu, în estimarea vârstei jucătorilor de fotbal în turneele pe grupe de vârstă). A fost proiectat un sistem de șase etape de fuziune (Dvorak, 2007) ⁽¹³⁷⁾. Într-un alt studiu realizat de Federația Internațională de Fotbal, imagini IRM și radiografii, obținute de la aceeași persoană în aceeași zi, au fost investigate pentru comparație ⁽¹³⁸⁾.

Studiile recente au confirmat valoarea acestei examinări și arată o corelație puternică între etapele stabilite pe baza IRM-ului și vârsta cronologică; cu toate acestea, se recomandă combinarea utilizării IRM-ului cu alte tehnici pentru a spori precizia rezultatelor ⁽¹³⁹⁾

⁽¹³⁶⁾ George, J., Nagendran, J. și Azmi, K., „Comparison study of growth plate fusion using MRI versus plain radiographs as used in age determination for exclusion of overaged football players” („Studiu comparativ al fuziunii plăcii de creștere folosind IRM în raport cu radiografiile simple utilizate pentru excluderea jucătorilor de fotbal de vârstă mai mare decât cea prevăzută”), Br J Sports Med, (2012), Vol. 46, nr. 4, p. 273-278, doi:10.1136/bjism.2010.074948.

⁽¹³⁷⁾ Dvorak, J. și George, J., „Age determination by magnetic resonance imaging of the wrist in adolescent male football players” („Determinarea vârstei prin imagistică prin rezonanță magnetică a încheieturii mâinii la jucătorii de fotbal de sex masculin adolescenți”), British Journal of Sports Medicine, (2007), Vol. 41, Nr. 1, p. 45-52.

⁽¹³⁸⁾ Dvorak, J. și George, J., „Age determination by magnetic resonance imaging of the wrist in adolescent male football players” („Determinarea vârstei prin imagistică prin rezonanță magnetică a încheieturii mâinii la jucătorii de fotbal de sex masculin adolescenți”), British Journal of Sports Medicine, (2007), Vol. 41, Nr. 1, p. 45-52.

⁽¹³⁹⁾ Serin, J., Rérolle, C., Pucheux, J., Dedouit, F., Telmon, N., Savall, F. și Saint-Martin, P., „Contribution of magnetic resonance imaging of the wrist and hand to forensic age assessment” („Contribuția imagisticii prin rezonanță magnetică a încheieturii mâinii și a mâinii la evaluarea medico-legală a vârstei”), International Journal of Legal Medicine, (2016).

Deoarece sexul persoanei supuse evaluării poate avea efect asupra marjei de eroare a metodei ⁽¹⁴⁰⁾, sexul solicitantului este un factor care trebuie luat în considerare la alegerea metodei.

Evoluțiile recente fac referire la utilizarea determinării automate a vârstei din punct de vedere osos. Aceste determinări se bazează pe vederea artificială în domeniul medical și pe învățarea automatizată. Aceste evoluții au simplificat clasificarea imaginilor în funcție de etape și au redus variațiile inter-observatori și intra-observatori (definite în anexa 1, în Glosar).

Genunchi: pe baza fuziunii cartilajului de creștere în procesul de maturizare a genunchiului.

Sistemul de clasificare pe etape pe baza IRM-ului a fost dezvoltat pentru genunchi (Dedouit, 2012) ⁽¹⁴¹⁾. Fiabilitatea și valabilitatea sa pentru evaluarea vârstei au fost evaluate pentru grupa de vârstă 10-30 de ani și se bazează pe un sistem cu cinci etape. Raportul indică o corelație mare cu vârsta și o variație rezonabilă inter-observatori și intra-observatori, dar sunt necesare studii suplimentare pentru a verifica această abordare.

Exemplu din practică

Suedia — În prezent, Suedia utilizează IRM-ul pentru articulațiile genunchiului, împreună cu radiografiile ale măselelor de minte, pentru procedura de evaluare a vârstei în cazul copiilor neînsoțiți. Evaluarea medicală a vârstei este efectuată de Consiliul Național Suedez de Medicină Legală și implică două examinări diferite. Prima are la bază o radiografie panoramică a unei măsele de minte, iar cea de-a doua presupune un IRM al genunchiului. Ambele examinări vizează limita de 18 ani. Imaginile vor fi analizate de doi stomatologi sau radiologi independenți și aceștia trebuie să convină asupra gradului de maturizare în zona de creștere, pentru ca analiza să ofere o bază satisfăcătoare pentru evaluarea finală a vârstei prin examinarea medicală. Acesta este un mecanism de protecție integrat și o expresie a principiului prezumției de nevinovăție.

Evaluarea faptului că vârsta unui solicitant este de peste 18 ani necesită, de asemenea, ca rădăcina dintelui să fi atins nivelul de maturitate, deși acest nivel de dezvoltare se realizează mai degrabă la 1-2 ani după limita de 18 ani. Același nivel de maturizare în zona de creștere (1-2 ani după limita de 18 ani) este studiat pe baza IRM-ului genunchiului. Acestea sunt garanții suplimentare pentru a răspunde mai bine nevoii de a menține prezumția de nevinovăție atunci când acest lucru este necesar.

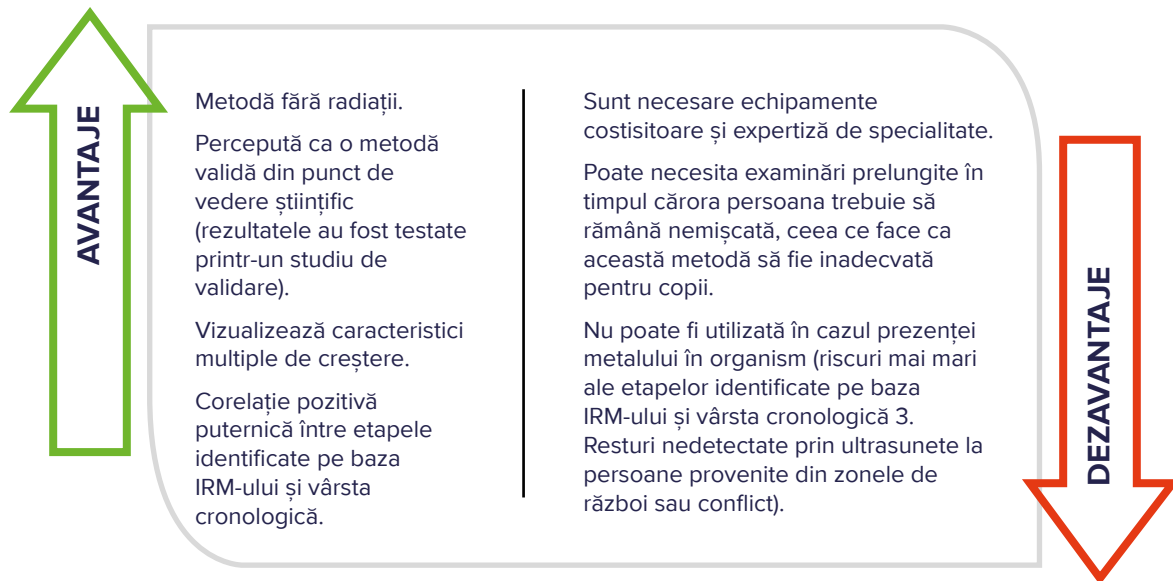
Claviculă: au fost efectuate experimente folosind un sistem de clasificare în patru etape pentru claviculă. Acestea au arătat că estimarea vârstei este fezabilă, dar sunt necesare studii de referință specifice pe bază de IRM. Cercetările recente au arătat o corelație pozitivă între

⁽¹⁴⁰⁾ Tscholl, P.M., Junge, A., Dvorak, J. și Zubler, V., „MRI of the wrist is not recommended for age determination in female football players of U-16/U-17 competitions” („IRM a încheieturii mâinii nu este recomandată pentru determinarea vârstei la jucătoarele de fotbal din competițiile U-16/U-17”), Scand J Med Sci Sports, 2015, doi:10.1111/sms.12461.

⁽¹⁴¹⁾ Dedouit, F. și Auriol, „Age assessment by magnetic resonance imaging of the knee: a preliminary study” („Evaluarea vârstei prin imagistică prin rezonanță magnetică a genunchiului: un studiu preliminar”), Forensic Science International, (2012), p. 217-232.

etapele identificate pe baza IRM-ului și vârsta cronologică ⁽¹⁴²⁾. Cu toate acestea, observarea ar necesita observatori mai experimentați decât în cazul altor metode, întrucât poate fi dificil să se distingă între etapele inițiale și etapele târzii ale osificării.

Ecografie

O ecografie medicală (cunoscută și sub denumirea de evaluare sonografică sau ultrasonografică) este o tehnică imagistică de diagnosticare bazată pe utilizarea ultrasunetelor pentru a vedea structurile interne ale corpului, cum ar fi tendoanele, mușchii, articulațiile, vasele de sânge și organele interne.

O ecografie înseamnă unde sonore cu frecvențe mai mari decât cele perceptibile de către om (> 20 000 Hz). Imaginile cu ultrasunete, cunoscute și sub numele de sonograme, sunt realizate prin trimiterea de impulsuri de ultrasunete în țesut cu ajutorul unei sonde. Sunetul este reflectat de țesut, diferite țesuturi reflectând sunetul în măsuri diferite. Aceste ecouri sunt

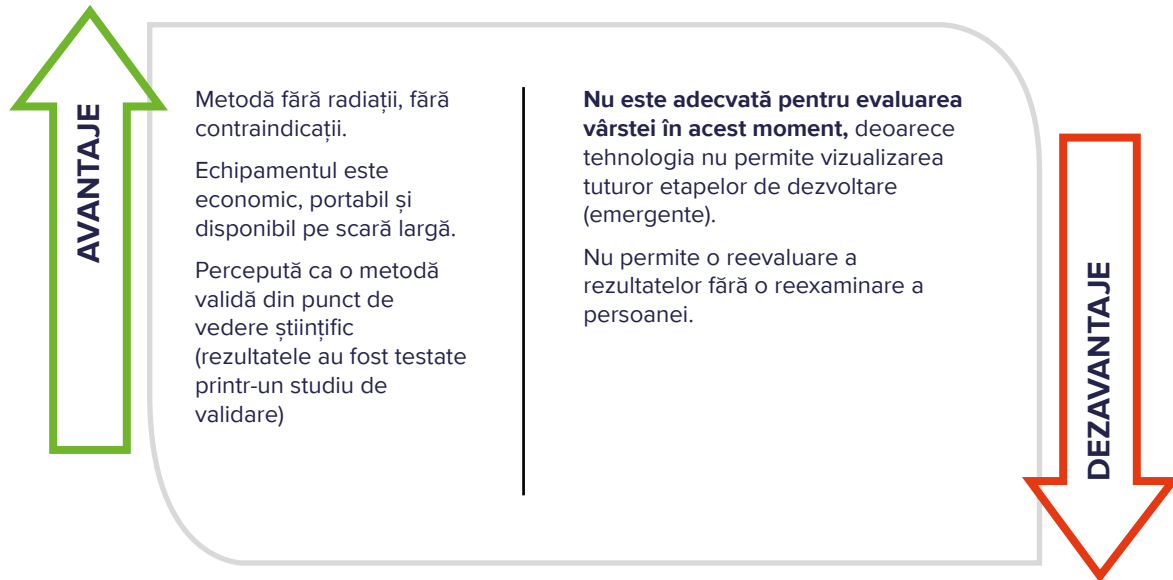
⁽¹⁴²⁾ 1. Hillewig, E., Degroote, J., Van der Paelt, T., Visscher, A., Vandemaele, P., Lutin, B., D'Hooghe, L., Vandriessche, V., Piette, M. și Verstraete, K., „Magnetic resonance imaging of the sternal extremity of the clavicle in forensic age estimation: towards more sound age estimates” („Imagistica prin rezonanță magnetică a extremității sternale a claviculei în estimarea medico-legală a vârstei: către estimări mai solide ale vârstei”), *Int J Legal Med.*, (2013), Vol. 127, nr. 3, p. 677-689, doi:10.1007/s00414-012-0798-z.

(2). Hillewig, E., De Tobel, J., Cuche, O., Vandemaele, P., Piette, M. și Verstraete, K., Magnetic resonance imaging of the medial extremity of the clavicle in forensic bone age determination: a new four-minute approach („Imagistica prin rezonanță magnetică a extremității mediane a claviculei în determinarea medico-legală a vârstei: o nouă abordare în patru minute”), *Eur Radiol.*, (2011), Vol. 21, nr. 4, pp. 757-767, doi:10.1007/s00330-010-1978-1.

înregistrate și afișate ca o imagine pentru operator. Această metodă fără radiații a fost testată pentru estimarea vârstei pe mână și pe încheietură ⁽¹⁴³⁾, pe claviculă ⁽¹⁴⁴⁾ și pe creasta iliacă ⁽¹⁴⁵⁾

Studiile au concluzionat că evaluarea prin **ultrasunete nu trebuie considerată o înlocuire validă pentru evaluarea vârstei din punct de vedere osos**, întrucât etapele de dezvoltare nu sunt întotdeauna vizualizate.

Evaluarea dezvoltării fizice

Evaluarea dezvoltării fizice include compararea înălțimii, greutateii și evaluării pielii la persoane sau populații în raport cu un set de valori de referință. În funcție de practica statului de pe teritoriul UE+, evaluarea dezvoltării fizice poate include o examinare fizică generală pentru a descrie semnele unei afecțiuni care ar putea interfera cu rata de maturizare.

Când implică măsurarea și evaluarea semnelor vizibile ale maturității sexuale, se mai numește și **observarea maturizării sexuale**.

- La băieți, examinarea este bazată pe dezvoltarea penisului și a testiculelor, pe părul pubian, părul din zona axilei, creșterea bărbii și proeminența laringiană.

⁽¹⁴³⁾ Mentzel, H.J., Vilser, C., Eulenstein, M., Schwartz, T., Vogt, S., Böttcher, J., Yaniv, I., Tsoref, L., Kauf, E. și Kaiser, W.A., „Assessment of skeletal age at the wrist in children with a new ultrasound device” („Evaluarea vârstei scheletului la încheietura mâinii pentru copii cu ajutorul unui nou dispozitiv ecografic”), *Pediatr Radiol*, (2005), Vol. 35, nr. 4, pp. 429-433; Khan, K.M., Miller, B.S., Hoggard, E., Somani, A. and Sarafoglou, K., „Application of ultrasound for bone age estimation in clinical practice” („Utilizarea ecografiei pentru estimarea vârstei oaselor în practica clinică”), *J Pediatr*, (2009), Vol. 152, nr. 2, p. 243-247, doi:10.1016/j.jpeds.2008.08.018.

⁽¹⁴⁴⁾ Quirnbach, F., Ramsthaler, F. și Verhoff, M.A., „Evaluation of the ossification of the medial clavicular epiphysis with a digital ultrasonic system to determine the age threshold of 21 years” („Evaluarea osificării epifizei claviculare mediane cu un sistem ultrasonic digital pentru determinarea pragului de vârstă de 21 de ani”), *Int J Legal Med.*, (2009), Vol. 123, nr. 3, pp. 241-245, doi:10.1007/s00414-009-0335-x.; Schulz, R., Zwiesigk, P., Schiborr, M., Schmidt, S. și Schmeling, A., „Ultrasound studies on the time course of clavicular ossification” („Studii ecografice cu privire la evoluția în timp a osificării claviculei”), *Int J Legal Med.*, (2008), Vol. 122, nr. 2, p. 163-167, doi:10.1007/s00414-007-0220-4.

⁽¹⁴⁵⁾ Schmidt, S., Schmeling, A., Zwiesigk, P., Pfeiffer, H. și Schulz, R., „Sonographic evaluation of apophyseal ossification of the iliac crest in forensic age diagnostics in living individuals” („Evaluarea sonografică a osificării apofizei crestei iliace în diagnosticarea medico-legală a vârstei la persoanele în viață”), *Int J Legal Med.*, (2011), Vol. 125, nr. 2, p. 271-276, doi:10.1007/s00414-011-0554-9.

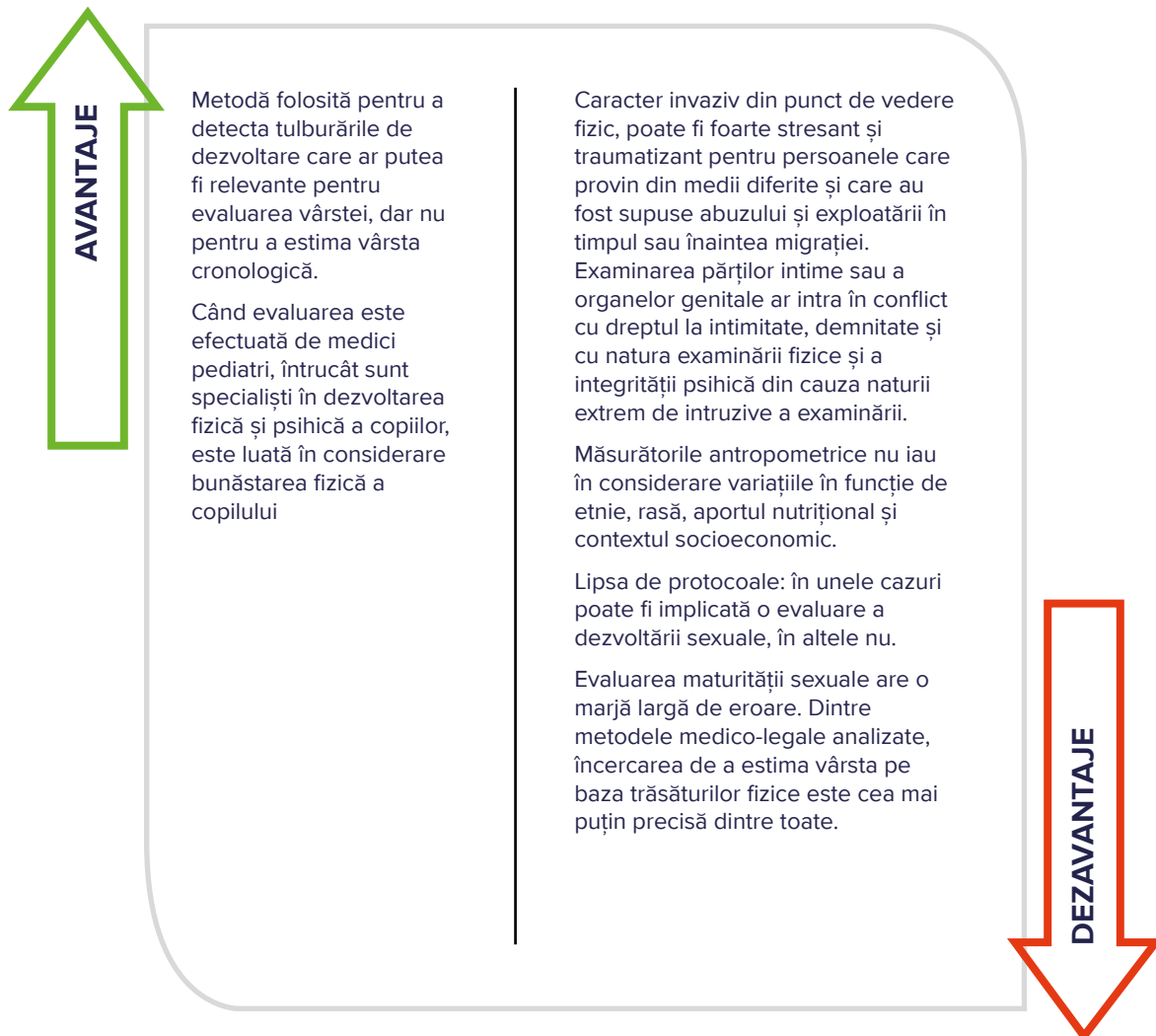

- La fete, examinarea este axată pe dezvoltarea sânilor, pe părul pubian, părul din zona axilei și forma șoldului. În medie, fetele ating maturizarea sexuală completă la vârsta de 16 ani, iar băieții la vârsta de 17 ani ⁽¹⁴⁶⁾.

În funcție de practica și de examinările efectuate în statele respective de pe teritoriul UE+, în afară de medicul pediatru, pot fi implicați și alți medici, cum ar fi un ginecolog.

După cum este prezentat în recomandările finale și în cadrul ghidului, EASO consideră că nicio metodă care implică nuditate sau examinarea organelor genitale ca metodă de observare a maturității sexuale nu trebuie utilizată, indiferent de situație.

⁽¹⁴⁶⁾ Pentru informații suplimentare: SCEP, Document de poziție privind evaluarea vârstei în contextul copiilor separați din Europa (2012); UNICEF, Practici de evaluare a vârstei: o revizuire a literaturii și o bibliografie adnotată; Schmeling et al., „Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults” („Estimarea medico-legală a vârstei la minorii neînsoțiți și la tinerii adulți în viață”) în Forensic medicine — From old problems to new challenges (Medicina legală—De la vechi probleme la noi provocări) (2011); Schmeling et al., „Age estimation of unaccompanied minors — Part 1. General considerations” („Estimarea vârstei la minorii neînsoțiți—Partea 1. Considerații generale”) Forensic Science International, (2006). The Royal College of Paediatrics and Child Health (Colegiul Regal de Pediatrie și Sănătate a Copilului) concluzionează că „în general, nu este posibilă precizarea efectivă a vârstei unui individ din orice măsurare antropometrică, iar acest lucru nici nu trebuie încercat” (The King’s Fund și the Royal College of Paediatrics and Child Health, 1999:40).

Metode medicale (pe bază de radiații)

Raze X

Razele X, numite și „radiografie”, proiectează radiații limitate (numite unde electromagnetice) pentru a genera imagini din interiorul corpului în nuanțe de alb și negru. Acest lucru se datorează faptului că diferite țesuturi absorb cantități diferite de radiații. Calciul din oase absoarbe cea mai mare cantitate de raze X, astfel încât oasele apar albe. Grăsimile și alte țesuturi moi absorb mai puțin și, astfel, par gri. Aerul absoarbe cea mai mică cantitate, deci plămânii sunt negri.

Vârsta din punct de vedere osos este determinată din stadiul de dezvoltare al oaselor. Aceste examinări estimează etapele de dezvoltare în funcție de fuziunea/maturizarea anumitor oase specifice. Principalele metode bazate pe radiografii includ raze X pentru zona carpiană, claviculă, dinți sau șold. Deși multe state de pe teritoriul UE+ utilizează aceste metode, ele nu le aplică în același mod și adesea le utilizează în combinații diferite și/sau într-o ordine diferită. Această diversitate a practicilor se datorează, în principal, faptului că procedurile de evaluare a vârstei rămân, într-o mare măsură, determinate de legislația națională, cu proceduri care evoluează prin jurisprudența națională.

Radiografie pentru zona carpiană (mâna/încheietura mâinii)

Aceasta constă în evaluarea formei, a dimensiunii elementelor osoase și a gradului de osificare a epifizei prin radiografii ale mâinii. O imagine este comparată cu următoarele.

1. Atlasul radiografic, care constă în imagini standard pentru vârsta și sexul relevant în vederea determinării stadiului de dezvoltare. Pentru această abordare, atlasul Greulich & Pyle a devenit referința standard. Această metodă a fost rezultatul unui studiu din 1935 care viza evaluarea maturității din punct de vedere osos și nu evaluarea vârstei și care nu a ținut cont de diferențele interrasiale sau socioeconomice.
2. Oase individuale (metoda fiecărui os în parte), prin care gradul de maturitate este determinat pentru fiecare os în parte și combinat pentru a calcula un stadiu general de maturitate. Pentru această abordare, abordarea Tanner-Whitehouse (există în trei ediții) este principala referință. A doua ediție se bazează pe evaluarea maturității din punct de vedere osos și pe predicția înălțimii adulților. Fiecare dintre cele 20 de oase ale mâinii este comparat individual cu o serie de imagini care prezintă dezvoltarea osului respectiv. Standardele de referință au fost stabilite în anii 1950 și 1960. În medie, dezvoltarea oaselor mâinii este completă la vârsta de 17 ani la fete și la 18 ani la băieți ⁽¹⁴⁷⁾.

⁽¹⁴⁷⁾ Pentru informații suplimentare: Tanner, J.M. et al., „Reliability and validity of computer-assisted estimates of Tanner-Whitehouse skeletal maturity (CASAS): comparison with the manual method” [„Fiabilitatea și validitatea estimărilor asistate de calculator a maturității scheletului (CASAS): comparație cu metoda manuală”], Karger, (1994), Vol. 42, Nr. 6; Frisch, H. et al., „Computer-aided estimation of skeletal age and comparison with bone age evaluations by the method of Greulich-Pyle and Tanner-Whitehouse” [„Estimarea asistată de calculator a vârstei scheletului și comparație cu evaluările vârstei oaselor prin metoda Greulich-Pyle and Tanner-Whitehouse”], Pediatric Radiology (Radiologie pediatrică), (1996), Vol. 26, nr. 3, p. 226-231; Gertych, A. et al., „Bone age assessment of children using a digital hand atlas” [„Evaluarea vârstei oaselor copiilor folosind un atlas digital al mâinii”], Computerised Medical Imaging and Graphics (Imagistică medicală computerizată și grafică), (2007), Vol. 31, nr. 4-5, p. 322-331.

Deși originea etnică nu exercită o influență notabilă asupra ritmului de osificare, statutul socioeconomic este un factor esențial care afectează ritmul osificării. Un statut socioeconomic ridicat accelerează ritmul de osificare, în timp ce statutul socioeconomic scăzut îl întârzie. În consecință, aplicarea standardelor radiografice pentru persoanele cu un statut socioeconomic scăzut duce la subestimarea vârstei acestora. Acest lucru este considerat acceptabil deoarece nu ar avea un efect negativ asupra persoanei examinate ⁽¹⁴⁸⁾

Radiografiile pentru claviculă

Această metodă implică evaluarea fuziunii claviculei. Pentru a se constata că o persoană este adultă, ambele sale clavicule trebuie să fie fuzionate. Sistemele tradiționale de clasificare diferențiază patru etape ale dezvoltării; ultima etapă a fost recent împărțită în două etape suplimentare. (Dacă fuziunea este completă și este vizibilă o cicatrice, se poate presupune în cazul femeilor că persoana are cel puțin 20 de ani, iar în cazul bărbaților că persoana are cel puțin 21 de ani.) Fuziunea totală a claviculei cu o cicatrice care nu mai este vizibilă a fost observată pentru ambele sexe la vârsta de cel puțin 26 de ani ⁽¹⁴⁹⁾.

Radiografiile dentare

Această metodă implică studierea unei radiografii a dinților, cunoscută sub numele de ortopantomogramă. Dezvoltarea din punct de vedere osos este măsurată prin modificările secvențiale ale erupției și structurii dinților în timpul creșterii pe perioada copilăriei. Până la vârsta de 16-20 de ani, toți dinții, cu excepția molarilor (măselele de minte), se dezvoltă complet. În această etapă, acestea din urmă prezintă o gamă largă de coroane și rădăcini în curs de dezvoltare.

Cele două metode principale sunt următoarele:

1. Gleiser & Hunt (1955) ⁽¹⁵⁰⁾ descriu dezvoltarea dinților în 15 etape;
2. Demirjian (1973) ⁽¹⁵¹⁾ descrie dezvoltarea dinților în opt etape, în care fiecărei etapă de dezvoltare a dinților i se acordă un scor conform unui model statistic ⁽¹⁵²⁾.

⁽¹⁴⁸⁾ Schmeling, A., Garamendi, P.M., Prieto, J.L. și Landa, M. I., „Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults” („Estimarea medico-legală a vârstei la minorii neînsoțiți și tinerii adulți în viață”), în Forensic medicine — From old problems to new challenges (Medicina legală—de la vechi probleme la noi provocări), Prof. Duarte Nuno Vieira (Ed.), InTech, (2011), disponibilă la <http://cdn.intechopen.com/pdfs-wm/19163.pdf>.

⁽¹⁴⁹⁾ Pentru informații suplimentare: Schmeling, A. et al., „Studies on the time-frame for ossification of the medial clavicular epiphyseal cartilage in conventional radiography” („Studii privind intervalul de timp pentru osificarea cartilajului de la nivelul epifizei claviculare mediane în radiografia convențională”), International Journal of Legal Medicine, 2004, Vol. 118, nr. 1, p. 5-8.

⁽¹⁵⁰⁾ Gleiser, I. și Hunt, E. E. „The permanent mandibular first molar: its calcification, eruption and decay” („Molarul mandibular permanent: calcificarea, erupția și degradarea sa”), Am. J. Phys. Anthropol., (1955), Vol. 13, p. 253-283, doi:10.1002/ajpa.1330130206.

⁽¹⁵¹⁾ Demirjian, A., Goldstein, H. și Tanner, J. M., „A new system of dental age assessment” („Un nou sistem de evaluare a vârstei dentare”), Human Biology, (1973), Vol. 45, Nr. 2, p. 211-227, disponibilă la <http://www.bristol.ac.uk/media-library/sites/cmm/migrated/documents/dental-age-assessment.pdf>.

⁽¹⁵²⁾ Pentru informații suplimentare: (al n.d.), „Assessment of dental maturity of Brazilian children age 6 to 14 years using Demirjian's method” („Evaluarea maturității dentare a copiilor brazilieni cu vârsta între 6 și 14 ani folosind metoda lui Demirjian”), Int J Paediatr Dent, (2002), Vol. 12, Nr. 6, p. 423-428; Liversidge, H.M., „The assessment and interpretation of Demirjian, Goldstein and Tanner's dental maturity” („Evaluarea și interpretarea maturității dentare a lui Demirjian, Goldstein și Tanner”), Ann Hum Biol., (2012), Vol. 39, nr. 5, p. 412-431, doi:10.3109/03014460.2012.716080.

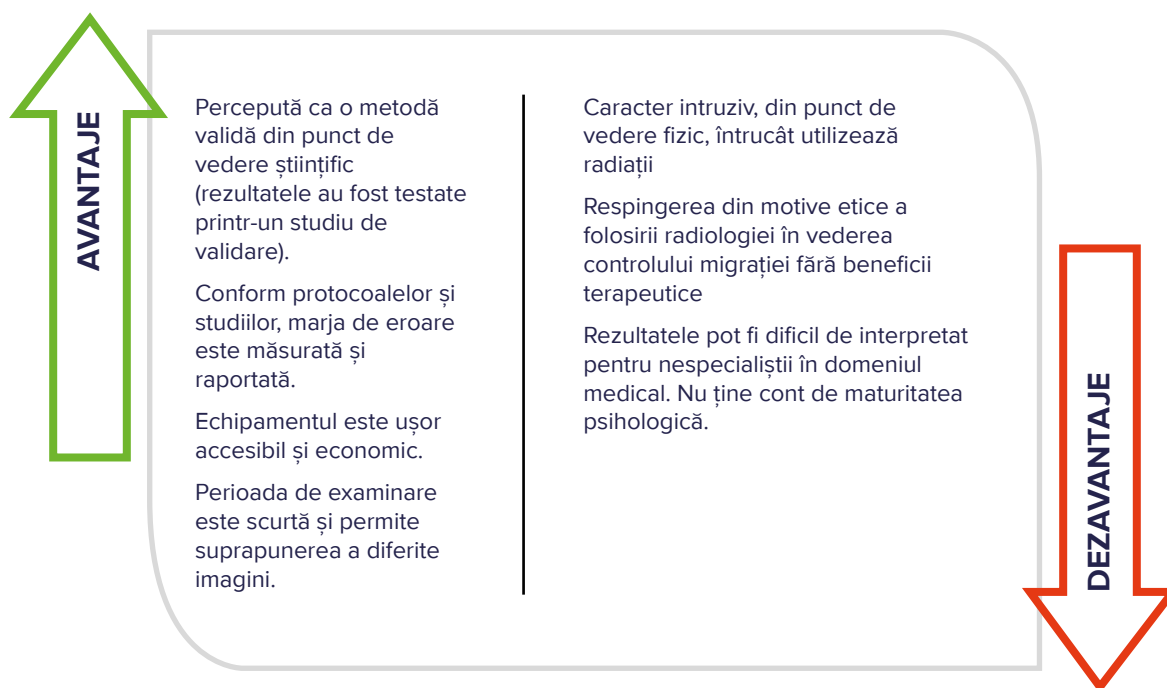

În ceea ce privește erupția și mineralizarea molarilor, s-a constatat că africanii cu piele de culoare neagră manifestă o dezvoltare accelerată în comparație cu europenii; prin comparație, în cazul asiaticilor, poate fi înregistrată o încetinire relativă în dezvoltare. Din acest motiv, studiile de referință specifice populației trebuie utilizate pentru a evalua evoluția molarilor în practica estimării vârstei ⁽¹⁵³⁾.

În ciuda variabilității sale mari, diferite studii au susținut că dezvoltarea molarilor reprezintă probabil cea mai bună modalitate de a face diferența între un adult și un copil și trebuie să fie una dintre cele mai utilizate proceduri de evaluare a vârstei pentru adolescenți.

Radiografiile pentru zona pelviană

Deoarece poziționarea oaselor se modifică pe măsură ce o persoană se apropie de maturitate ⁽¹⁵⁴⁾, vârsta din punct de vedere osos poate fi determinată pe baza aspectului anumitor oase din zona pelviană.

⁽¹⁵³⁾ Olze, A., Schmeling, A., Taniguchi, M., Maeda, H., van Niekerk, P., Wernecke, K-D. și Geserick, G., „Forensic age estimation in living subjects: the ethnic factor in wisdom tooth mineralization” („Estimarea medico-legală a vârstei la subiecții în viață: factorul etnic în mineralizarea măselei de minte”), Int J Legal Med, (2004), Vol. 118, p. 170-173; Olze, A., van Niekerk, P., Ishikawa, T., Zhu, B.L., Schulz, R., Maeda, H. și Schmeling, A., „Comparative study on the effect of ethnicity on wisdom tooth eruption” („Studiu comparativ privind efectul etniei asupra erupției măselei de minte”), Int J Legal Med, (2007), Vol. 121, p. 445-448.

⁽¹⁵⁴⁾ Pentru informații suplimentare: Schmeling, A. et al., „Age estimation of unaccompanied minors — Part 1. General considerations”, Forensic Science International, (2006); Schmidt, S. et al., „Sonographic evaluation of apophyseal ossification of the iliac crest in forensic age diagnostics in living individuals”, International Journal of Legal Medicine, (2011).

Exemple din practică

Finlanda — O evaluare medicală a vârstei pentru a stabili vârsta unui solicitant este efectuată de Departamentul de Medicină Legală a Universității din Helsinki la cererea poliției, a Gărzii de Frontieră sau a Serviciului finlandez de imigrație. Metodele folosite sunt observarea dinților, radiografia zonei carpiene și radiografia dentară. Doi experți elaborează o evaluare comună. Cel puțin unul dintre experți trebuie să fie angajat al Departamentului de Medicină Legală din cadrul Universității din Helsinki. Un expert poate fi medic specialist aprobat sau dentist aprobat, cu competența necesară.

Țările de Jos — Evaluarea medicală a vârstei nu încearcă să stabilească vârsta solicitantului, ci are scopul de a distinge între vârsta unui adult și cea a unui copil. În lumina acestui aspect, se analizează o radiografie a mâinii/a încheieturii mâinii. Dacă încheietura mâinii nu este complet fuzionată, examinarea ia sfârșit și solicitantul este considerat în mod automat minor. Dacă este complet fuzionată, vor fi efectuate trei radiografii suplimentare ale claviculei. Doi radiologi independenți trebuie să ajungă la concluzia că ambele clavicule sunt fuzionate. Un expert suplimentar (antropolog în domeniul medico-legal), după ce a consultat concluziile ambilor radiologi, va lua o decizie pe baza rezultatelor obținute. În cazul rezultatelor neconcludente sau a dezacordului dintre rapoartele radiologilor, solicitantul este considerat minor. Decizia poate fi contestată.

(c) Anumite considerente suplimentare

IRM-ul, radiografia și tomografia computerizată (CT/CAT) reprezintă tehnici diferite utilizate pentru a capta imaginea dezvoltării osoase. Aceste imagini vor fi comparate cu studiile de referință pentru a stabili stadiul de dezvoltare căruia îi corespunde imaginea și, eventual, pentru a stabili grupa de vârstă asociată acestei etape de dezvoltare.

IRM sau rezonanță magnetică

- Combină un magnet puternic cu un sistem informatic avansat și unde radio pentru a produce imagini detaliate precise ale organelor și țesuturilor, ale oaselor și ale altor structuri interne ale corpului. Pentru a produce imagistica transversală, un IRM utilizează câmpuri magnetice și frecvențe radio.
- Potrivit pentru radiografierea organelor, a țesuturilor moi și a structurilor interne.
- Fără radiații.

Raze X

- O radiografie utilizează o cantitate limitată de radiații care trece prin corp pentru a reda o singură imagine a anatomiei persoanei examinate.
- Obiectele dense, cum ar fi oasele, blochează radiațiile și apar ca niște pete albe pe imaginea radiografiei.
- Implică radiații.

CT/CAT

- Examinarea care combină razele X cu computerele pentru a produce imagini transversale ale corpului la 360 de grade prin mai multe radiografii efectuate din unghiuri diferite.
- Metodă potrivită pentru imagini care prezintă în același timp oasele, țesuturile moi și vasele de sânge. Oferă radiologului detalii cu privire la structurile osoase sau la leziuni. Datorită expunerii la radiații, CT-ul nu este recomandat femeilor însărcinate sau copiilor decât dacă este absolut necesar.

Un alt factor important care trebuie luat în considerare este evoluția recentă a utilizării interpretării asistate de calculator a imaginilor cu raze X sau a imaginilor IRM. Scopul acestui software este de a reduce variația intra-observator și inter-observator (numit inter-evaluator), astfel încât aceeași imagine să fie clasificată în același mod, în ciuda posibilelor erori intra-observator (același observator evaluează aceeași imagine în momente diferite) sau inter-observator (diferiți observatori evaluează aceeași imagine).

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

